Віктор Косенко

24
ДИТЯЧІ П'ЄСИ

ДЛЯ ФОРТЕПІЯНА

оп. 15

VICTOR KOSENKO

24 PIANO PIECES FOR CHILDREN

op. 15

diasporiana.org.ua

Віктор Косенко

24
ДИТЯЧІ П'ЄСИ

ДЛЯ ФОРТЕПІЯНА

оп. 15

VICTOR KOSENKO

24 PIANO PIECES FOR CHILDREN

op. 15

diasporiana.org.ua

ЩИРА ПОДЯКА

Українській Канадійській Фундації
ім. Тараса Шевченка
за грошову дотацію,
що вможливила це видання.

Видавництво
Український Музичний Фестиваль

The Ukrainian Music Festival would like to acknowledge the financial support for this publication provided by the
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION
OF TARAS SHEVCHENKO

Віктор Косенко
VICTOR KOSENKO

ВІКТОР КОСЕНКО

...“Велику музично-просвітительську роботу провадив український вомпозитор і піяніст В. С. Косенко, який у 1929 р. переїхав з Житомира до Києва...“

... Віктор Степанович Косенко (1896-1938 рр.) закінчив Петербурзьку консерваторію по клясу проф. І. Микляшевської. В Києві він часто виступав із власними творами і творами класиків.

... Косенко як професор консерваторії по класу ансамблю користувався любов'ю учнів, захоплених атмосферою натхненного музикування, яка панувала в його клясі“...

Г. Круковський

“Педагоги-піяністи Київської консерваторії“ (1913-1933 рр.), стор. 277.
“Українське музикознавство“ ч. 2
Академія наук і Міністерство культури УРСР
“Музична Україна“, Київ — 1967.

Віктор Косенко народився 11 листопада 1886 року в Петербурзі, в українській інтеліґентній родині. Його батько був родом з Херсонщини. По двох роках перенсено його батька як службовця до Варшави.

Спочатку вчився Косенко гри на фортепіяні від своєї мами і сестри. Він був обдарований абсолютним слухом і незвичайною музичною пам'яттю. Його записали дев'ятилітнім хлопцем до музичної школи на постійне навчання до піяніста Юдицького, відтак до професора Варшавської консерваторії Михайловського. Школився він основно в клясичній музиці, але культ Шопена у Варшаві залишив слід на формуванні музичної індивідуальности Косенка. Він включав твори Шопена у свої концертні програми до кінця життя і як окреслюють мемуаристи, грав його прекрасно.

У Варшавському періоді повстали його перші зразки фортепіянових композицій, як: соната, баркароля, прелюдії, вальс і інші.

У 1914 році, з вибухом першої світової війни, переїхав його батько знова до Петербурга. В Петербурзькій консерваторії закінчив Косенко музичні студії — гри на фортепіяні у Ірини Миклашевської, композиції у М. Соколова, інструментації у М. Штайнберґа та диригентури у М. Черепіна.

Після закінчення студій у 1918 році, в час Української Державности, за стараннем приятелів переїхав Косенко до Житомира, де одружився і замешкав на постійно. В той час Житомир зробився великим скупченням музичних сил та високохудожнім музичним осередком.

У 1922 році почала встновлюватися в Україні большевицька окупація, в якій життя Косенка, як і багатьох українських інтелектуалістів почало дедалі гіршати.

Крім навчання фортепіяна в Житомирській музичній школі, провадив Косенко систематично камерне тріо із скрипалем В. Скороходом і віольончелістом В. Коломийцем, яке постійно давало щотижневі концерти. Концерти Косенка зробились дуже популярні і він виїздив з ними по різних промислово-робітничих осередках.

Невигоди, холод, роз'їзди по провінціях і всі інші тяжкі обставини спричинили в Косенка запалення нирок, недугу, яка мучила його ціле життя.

Житомирський етап творчости Косенка позначився зрілою художністю і майстернітю. Тематика композицій розширилась на жанр камерної і вокальної музики, яку він в практиці постійно плекав і вдосконалював. Він написав тоді кількадесять творів на фортепіян, переважно більших форм, як три сонати, два циклі етюдів, в тому "11 Етюдів у формі старовинних танків і багато інших. Крім цього написав він Сонату для скрипки і фортепіяна, Клясичне тріо, та різні сольоспіви і романси.

Програми Житомирських концертів включали вже власні твори Косенка. Сам Косенко виконував сольові фортепіянові точки, супровід до сольоспівів та фортепіянову партію камер-

ного тріо. Співаки солісти, як Михайло Донець вважали його найкращим акомпаніятором.

У своїх мемуарах всі учні-студенти, мистці-співвиконавці й слухачі-авдиторія його концертів, висловлювались ентузіястично про майстерність і музикальність сольової та ансамблевої гри Косенка.

На запрошення композитора Пилипа Козицького і Музичного товариства ім. Миколи Леонтовича, дав Косенко у 1927 році ряд концертів у Харкові, тодішній столиці УССР і в Києві.

У 1929 році одержав Косенко працю в Київському музично-театральнім інституті ім. Миколи Лисенка, як викладач в ділянці теорії, композиції і камерної музики.

Музичне життя Києва, особливо симфонічні концерти й опера, стимулювали Косенка до того роду композиторської творчости. У 1932 році він закінчив писати "Героїчну увертюру" для симфонічної оркестри, за яку одержав згодом державну премію; "Молдавську поему", "Фортепіяновий концерт", як також почав він писати і накреслив плян опери "Марина", на теми Шевченківських поезій.

Популярність Косенка-музики і його творів, з яких деякі були вже друковані, поширилась не тільки в Східній Україні, але і в Західній Україні. Його твори виконувано в тому часі у Львові, в Українському Музичному Інституті ім. Миколи Лисенка, якого директори - композитори Василь Барвінський і Станислав Людкевич — високо цінили Косенка талан, творчість і працю.

Але сил до праці в Косенка було дедалі менше, бо недуга нирок посилювалась, як вислід його арешту у 1934 р. та перебування в тюрмі НКВД, теперішнього КГБ.

В останніх роках свого короткого життя написав Косенко "24 Дитячі п'єси" для фортепіяна. Їх задум був оснований на педагогічному принципі. Подібно як Й. С. Бах впорядкував свої Прелюдії і фуґи у "Добре темперованому клявірі" за тональностями в хроматичному порядку, так і Косенко впорядкував свої "24 Дитячі п'єси" за тональностями, але у квінтовому колі. Кожна п'єса є написана в іншій тональності на те, щоб виконавець мав змогу засвоїти їх структуру та вжитися в їх характер. Вони є одночасно формально викінченими психологічними образками.

Як в усіх творах Косенка бачимо тут виразно ідею-тему, замилування і пошану до клясики, вдіображену такими формами як токкатіна чи менует. Далі його неоромантичну композиторську мову та врешті український характер його чудових мелодій. В українській та у світовій педагогічній музиці ці п'єси є перлинами дитячої музичної літератури. В практиці їх інтенсивно вживають учителі і що важніше — з замилуванням виконує молодь. Педагогічна програма Канадських і Американських музичних училищ включає їх постійно в навчання музики.

Хтонебудь знав Косенка як людину чи музику, висловлювався про нього якнайкраще. Інтерпретуючи, виконуючи чи слухаючи музику Косенка відчувається за словами його довголітнього приятеля Лева Ревуцького, його "емоційну наснаженість, глибоку культурність, високу майстерність".

Для утривалення пам'яті великого музики і композитора Віктора Косенка, названо музичну школу в Житомирі його іменем, а в Києві встановлено його меморіяльний архів-музей.

Родом із старого українського роду Косенко виростав і школився на чужині — в Петербурзі і Варшаві, але коли тільки закінчив свої студії, поселився в Україні, для якої до кінця життя (3 жовтня 1938 р.) працював і творив.

Тих кілька рефлексій про Косенка хай будуть вільним висловом того, чого він сам не міг висловити і чого ще й сьогодні не можуть висловлювати музики і мистці в Українській ССР.

Поява у вільному світі "24 Дитячих п'єс" Віктора Косенка, хай буде євшан-зіллям для українських дітей, що виростають поза своєю Батьківщиною.

Марта Кравців

VICTOR KOSENKO

... A great musically enlightened contribution was led by a Ukrainian composer and pianist, V. C. Kosenko, who in 1929 moved from Zytomyr to Kiev.

... Victor Stepanovych Kosenko (1896-1938) completed the Petersburg Conservatory under Prof. I. Meklashevska. In Kiev, he often performed his own compositions as well as the classics ... As a professor at the Conservatory, Kosenko was revered by his students, who were captivated by an atmosphere of inspired musical creativity, which characterized all of his courses . . . (quoted from **Pedagogues and Pianists of the Kiev Conservatory,** 1913-1933, by H. Kurkovsky, p. 277).

There has always been a tendency in North America to equate "Soviet" with "Russian" and, as a result, wrongly identify Victor Kosenko as a Russian composer. The above quotations are from *The Academy of Science and the Ministry of Culture Ukr. S.S.R., Ukrainian Musicology,* issue No. 2, published by *Musical Ukraine,* Kiev 1967. This source represents the highest academic institution in the Ukrainian S. S. R., and helps establish the Ukrainian identity of this renowned pianist and composer.

Victor Kosenko was born in Petersburg on November 11, 1896 into a Ukrainian family. His father was originally from Kerson, Ukraine. When Victor was two years old, the family moved to Warsaw, where he grew up in a harmonious and benevolent environment with music forming a central interest of the family. Initially, he was taught piano by his mother and sister. However, having been gifted with absolute pitch and a phenomenal musical memory, Kosenko's talent was recognized early, thus, as a mere nine-year old he was enrolled to study with the pianist Yuditsky, followed by Mikhailowsky of the Conservatory in Warsaw.

Primarily schooled in the classics, he was nonetheless significantly influenced by Chopin whose music enjoyed great popularity in Warsaw. Chopin's compositions were to become a fundamental aspect of Kosenko's unique musical character and a permanent part of concert repertoire. During this period, he was already writing his first piano sonatas, barcarolles, preludes, and waltzes.

In 1914, with the advent of World War 1, the Kosenko family returned to Petersburg where Victor completed his studies at the Petersburg Conservatory. He studied with Irene Myklashevska — piano, M. Sokolov — composition, M. Steinberg — instrumentation, and M. Cherepin — conducting.

In 1918, when the Ukrainian independent state was established, Kosenko moved to the Ukraine. He married and settled in the city of Zhytomyr which at that time was attracting many prominent Ukrainian musicians and becoming a vital music centre. In 1922, when the Bolsheviks were consolidating their occupation of the Ukraine, life for Kosenko, as well as for all Ukrainian intellectuals, became increasingly difficult.

Despite the hardship Kosenko continued to attract a circle of musicians of considerable artistic quality. In addition to teaching piano, Kosenko pursued a performing career. He created a chamber trio with violinist V. Skorokhod and cellist V. Kolomyets. His weekly concerts received such critical acclaim that he undertook extensive concert tours. These long trips and performances were particularly taxing on Kosenko's health and resulted in his contracting a serious kidney ailment.

The Zhytomyr period of Kosenko's creativity is noted for its mature artistry and craftsmanship. He wrote many works for the piano including, "Eleven Etudes" in the form of classical dances. In addition, the range of his compositions expanded into chamber and vocal music such as the "Sonata for violin and piano," the "Concerto for violin and orchestra", the "Sonata for cello and piano," the "Classical Trio" and various songs and romances.

The programs of the Zhytomyr concerts featured Kosenko's own compositions in which he appeared as soloist. He also played in the chamber trio and was the accompanist for vocal solos. Considered to be among the finest accompanists, he was often commissioned to perform concerts with renowned singers such as Mykhailo Donetz. Kosenko's students, collegues and audiences enthusiastically expressed their admira-

tion for his craftsmanship and musical skills as a composer, chamber musician and piano soloist.

At the invitation of composer Pylyp Kozytsky and the association named after Mykola Leontovich, Kosenko performed concerts of his own compositions in Kharkiw and Kiev in 1927. Subsequently, he joined the Lysenko-Kiev Theatre Institute named after Mykola Lysenko, where he concentrated his energies teaching master classes in music theory, composition, and chamber music.

After 1929 Kosenko resided in Kiev. Excited by the music environment of Kiev, particularly by the many symphony concerts, he completed the "Heroic Overture" for symphony orchestra, the "Moldavia" — tone poem, and the "Piano Concerto in c minor." Kosenko attempted to expand into the field of opera, however, his short lifetime allowed him to leave only a projected sketch of an operatic work, "Maryna," based on the poetry of Taras Shevchenko. The popularity of Kosenko's compositions extended beyond eastern Ukraine, as his works were often performed at the Mykola Lysenko Ukrainian Music Institute in Lviv in the western Ukraine, where the directors of the Institute, composers Stanislav Ludkevych and Vasyl Barvinsky held his works in the highest esteem.

In 1934, during a purge of Ukrainian intellectuals, the NKVD (now the KGB) arrested Kosenko. The harsh conditions of the brief imprisonment severely aggravated Kosenko's kidney condition and his health continued to decline.

In the last years of his life, he wrote the "Twenty-Four Children's Pieces" for the piano. Similar to Bach's use of all major and minor keys in chromatic order in "The Well-Tempered Clavichord," Kosenko employs all major and minor keys in a cycle of fifths in the "Twenty-Four Children's Pieces." Thus every piece is written in a different tonality with its own psychological imagery, providing the pianist with an opportunity of better understanding the tonal structure and the character. As in all compositions written by Kosenko, the "Twenty-Four Children's Pieces" have their unique idea and theme, with an abiding respect and admiration for the classics and neoromantic trends, culminating in beautiful Ukrainian-flavoured melodies.

In the Ukrainian world of musical pedagogy these piano pieces are pearls of children's musical literature. In practice they are used extensively by music teachers and are greatly admired by all young students of the piano. It is a small wonder, therefore, that the pedagogical music programs in Canada and the United States have always included the compositions of Victor Kosenko.

Although he was from an old Ukrainian family, Kosenko was raised and studied outside of the Ukraine — in Petersburg and Warsaw. Upon finishing his studies, however, he settled in the Ukraine to participate in the revival of Ukrainian culture for which he worked until his death on October 3, 1938. In memory of this great musician and composer, the Zbytomyr Music Institute, in which he taught during his early professional career, was named in his honour and a special memorial museum of his work was established in Kiev.

Whether one is playing, interpreting, or simply listening to Kosenko's music, one feels the "emotional pitch, the deep cultural tradition and the high craftsmanship," as stated by Kosenko's collaborator and friend, Lev Revutsky.

This modest reflection on the life of Victor Kosenko represents the truly free Ukrainian voice which was denied in his lifetime and which is denied even today to Ukrainian artists and musicians in the Ukrainian S. S. R. Therefore, let this publication of Victor Kosenko's "Twenty-Four Children's Pieces" be an inspiration to all Ukrainian children in the free world who must grow up separated from their homeland.

Marta Krawciw

ПАЯЦИК ПЕТРУСЬ 1 PETER THE CLOWN

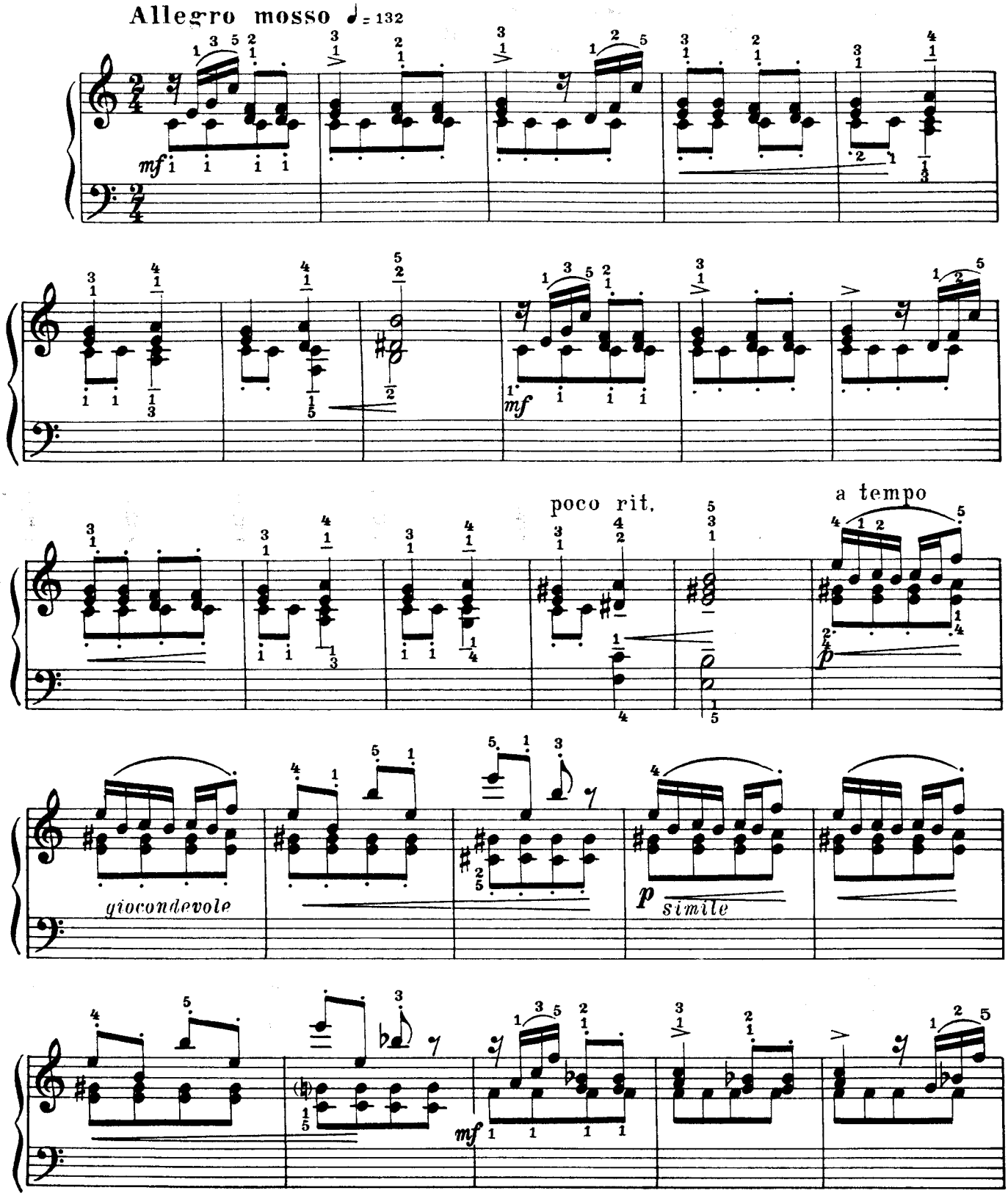

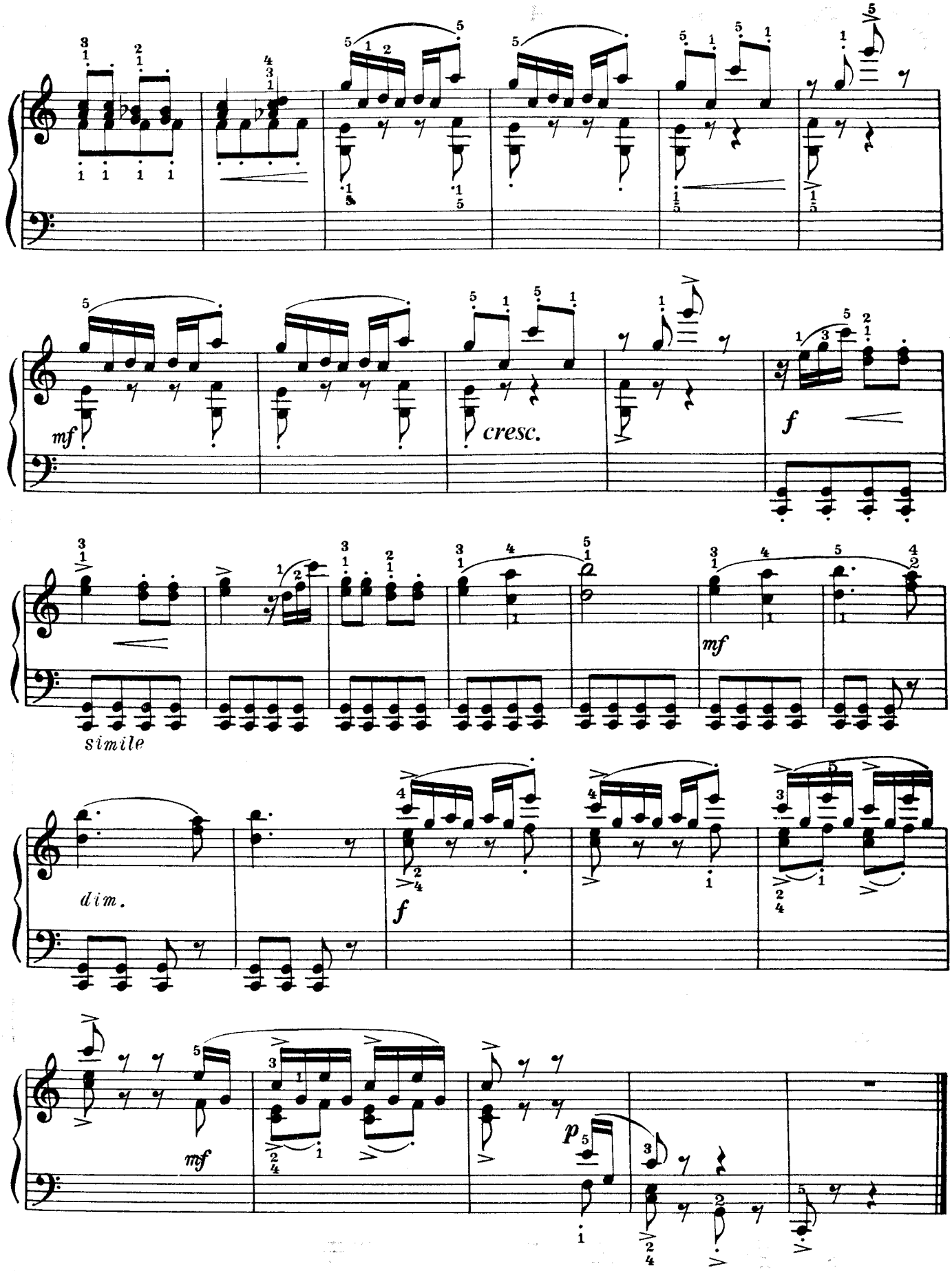
mf
cresc.
f
simile
mf
dim.
f
mf
p

ЗА МЕТЕЛИКОМ 2 CHASING BUTTERFLIES

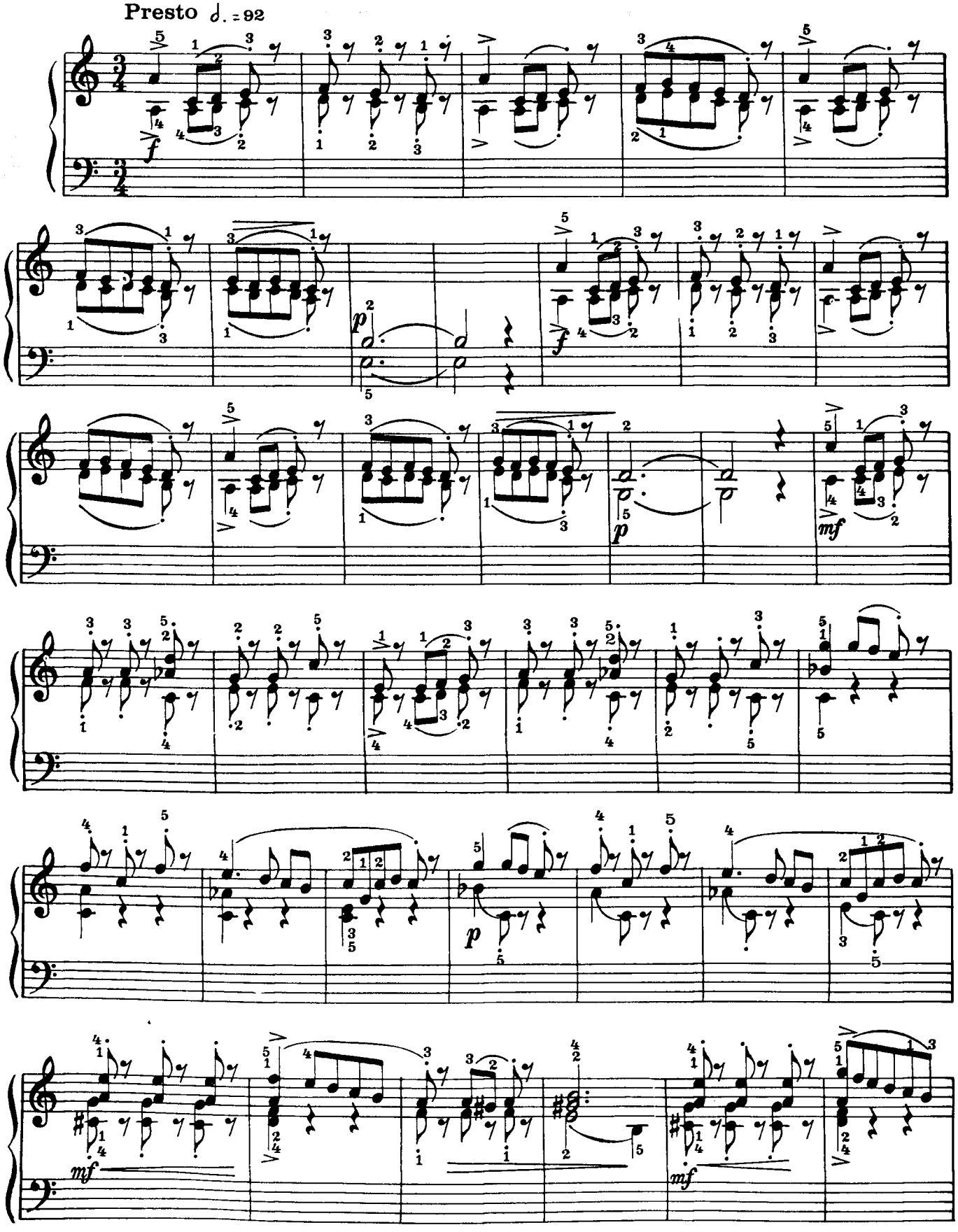

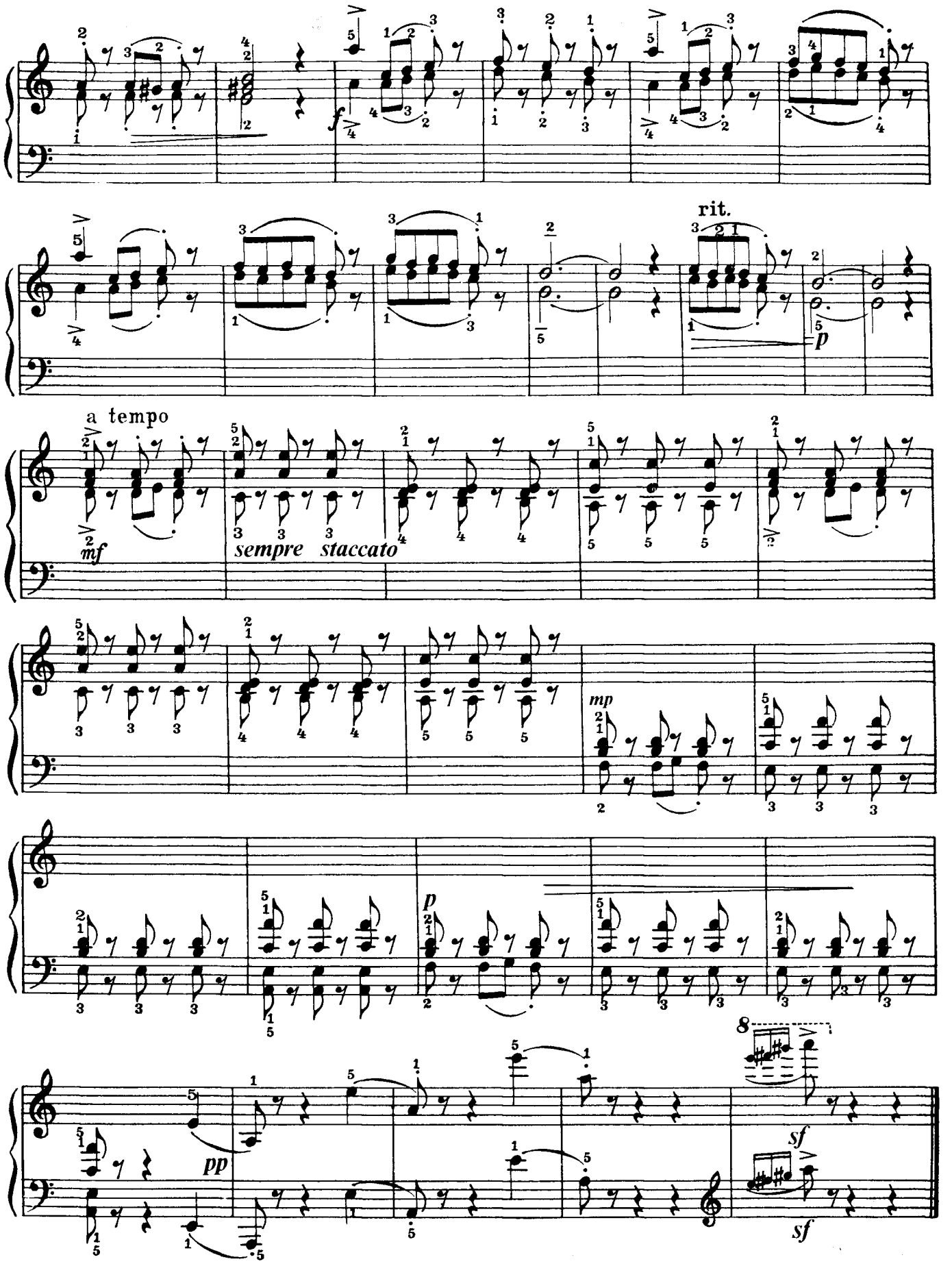
rit.
a tempo
mf
sempre staccato
mp
p
pp
8
sf
sf

МАРШОВА ПІСНЯ 3 CAMPING SONG

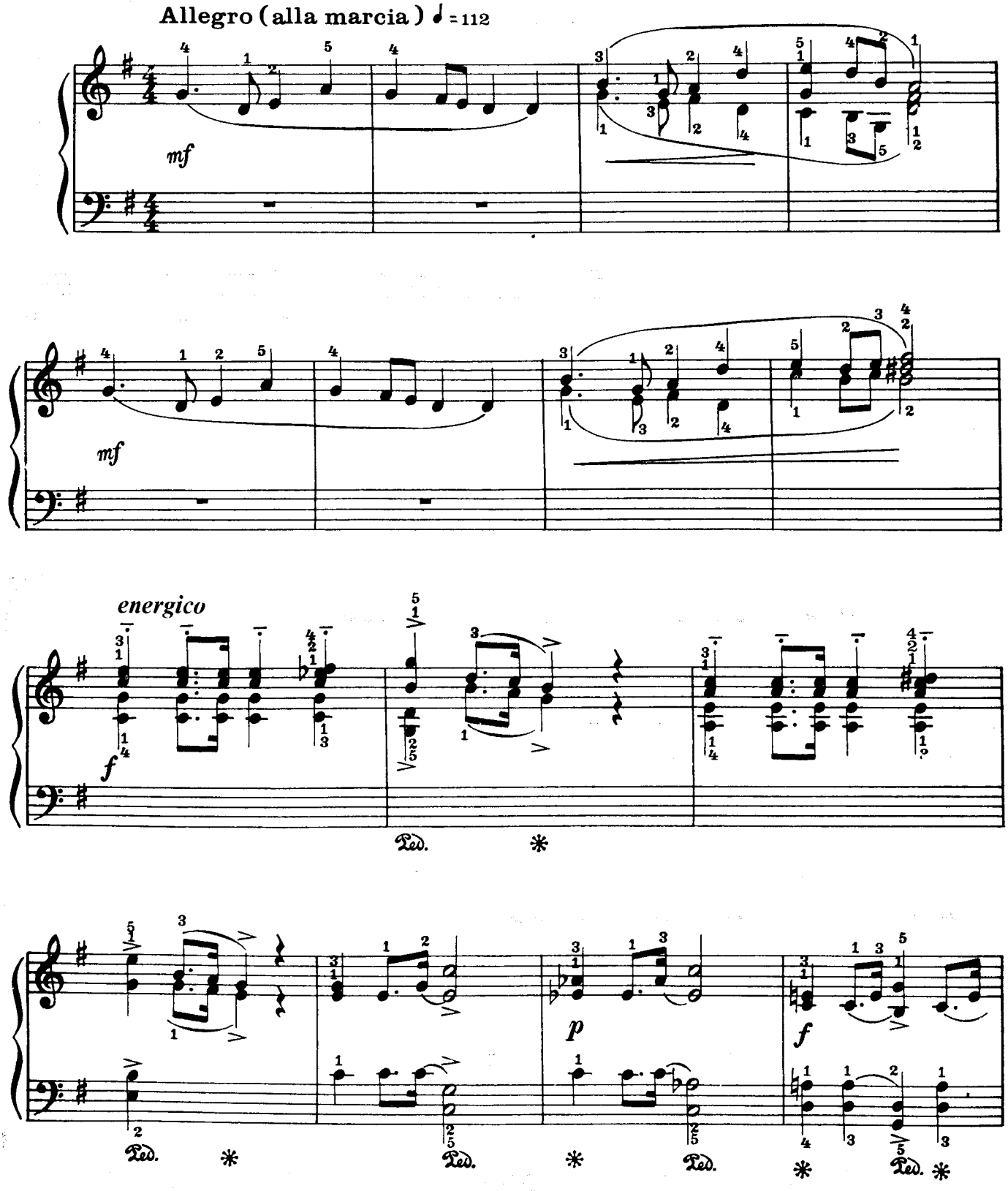

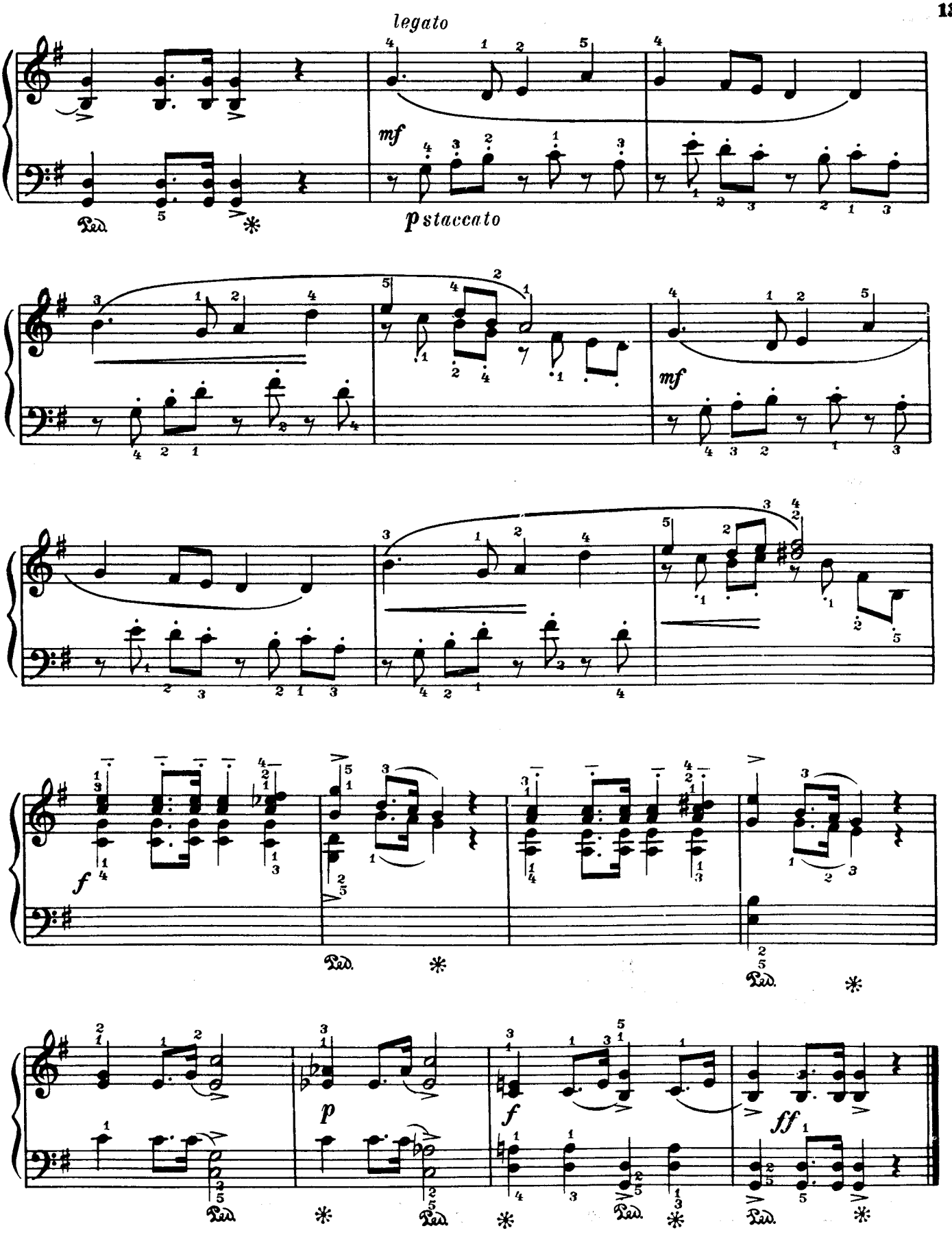
legato
mf
p staccato
mf
f
Ped.
p
f
ff

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ 4 FOLK TUNE

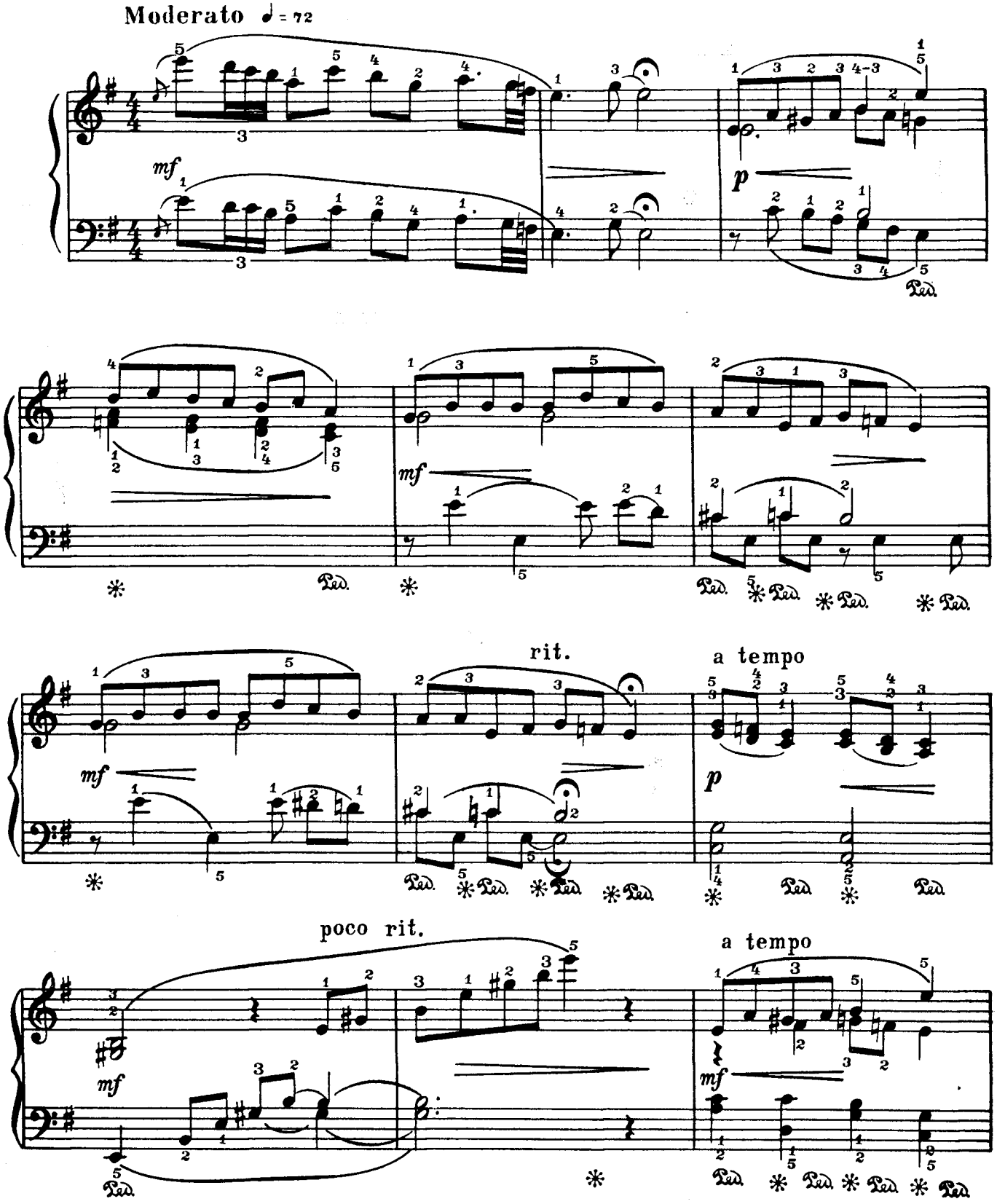

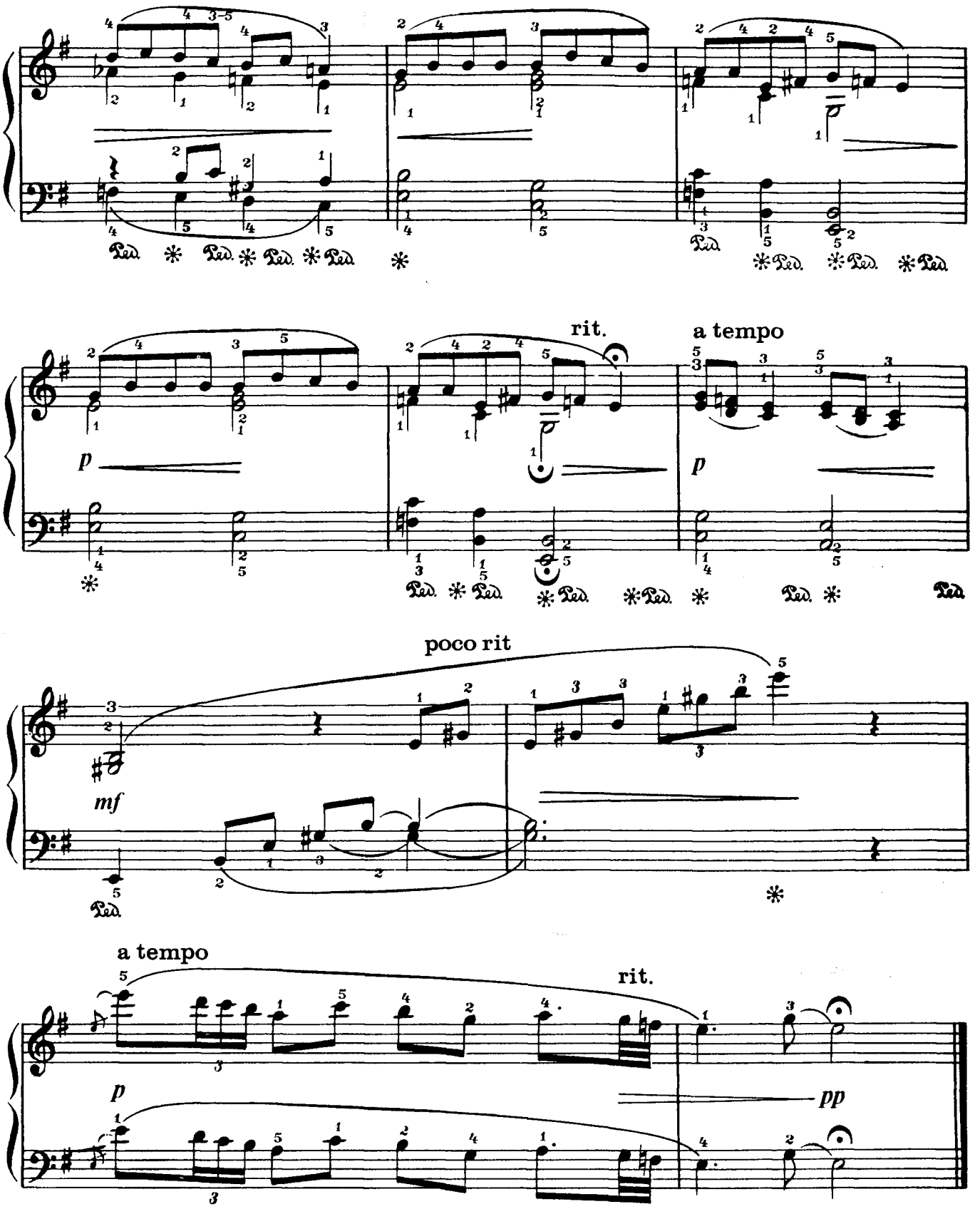
rit.
a tempo
poco rit
a tempo
rit.

НА УЗЛІССІ 5 NEAR THE WOODS

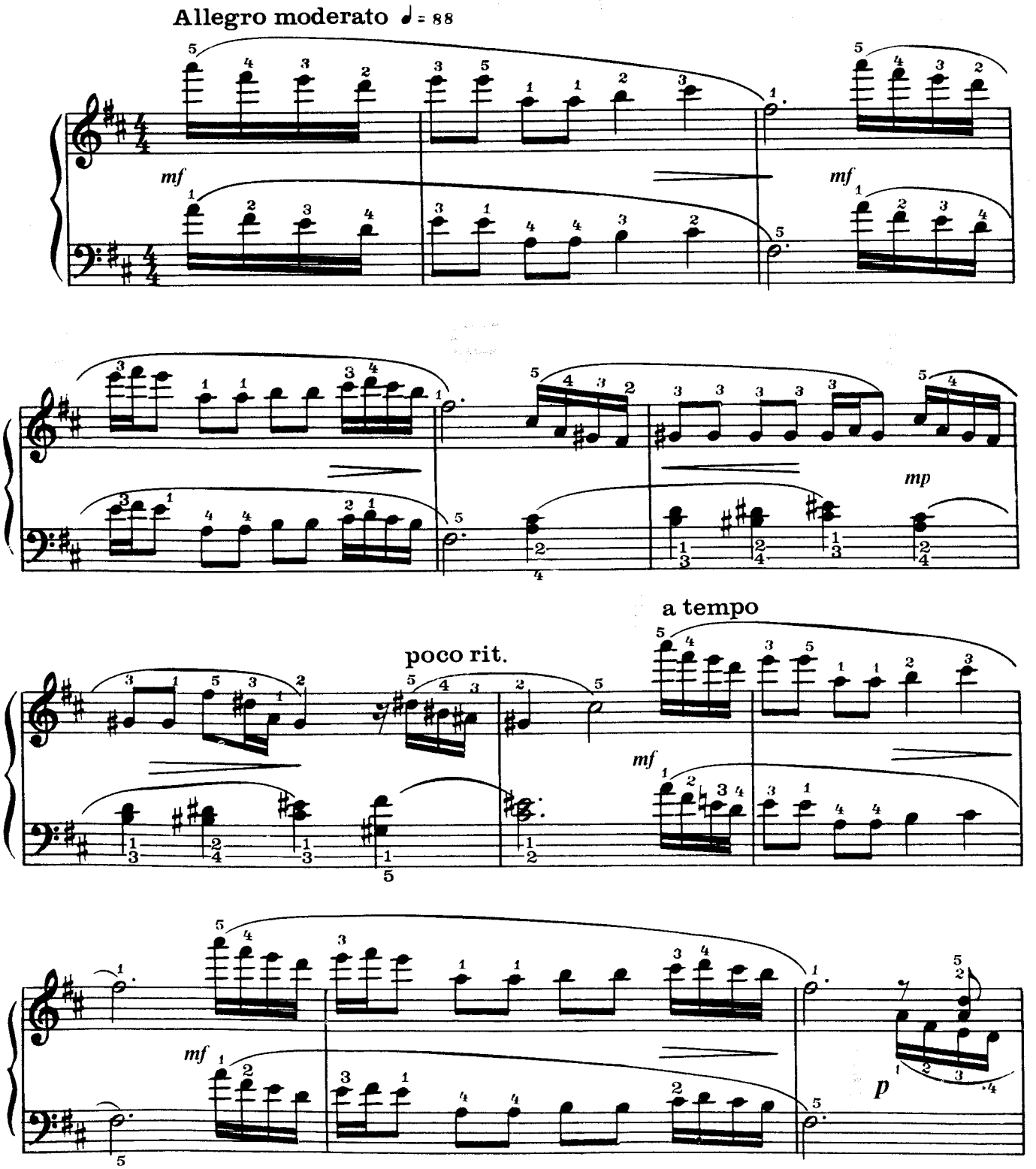

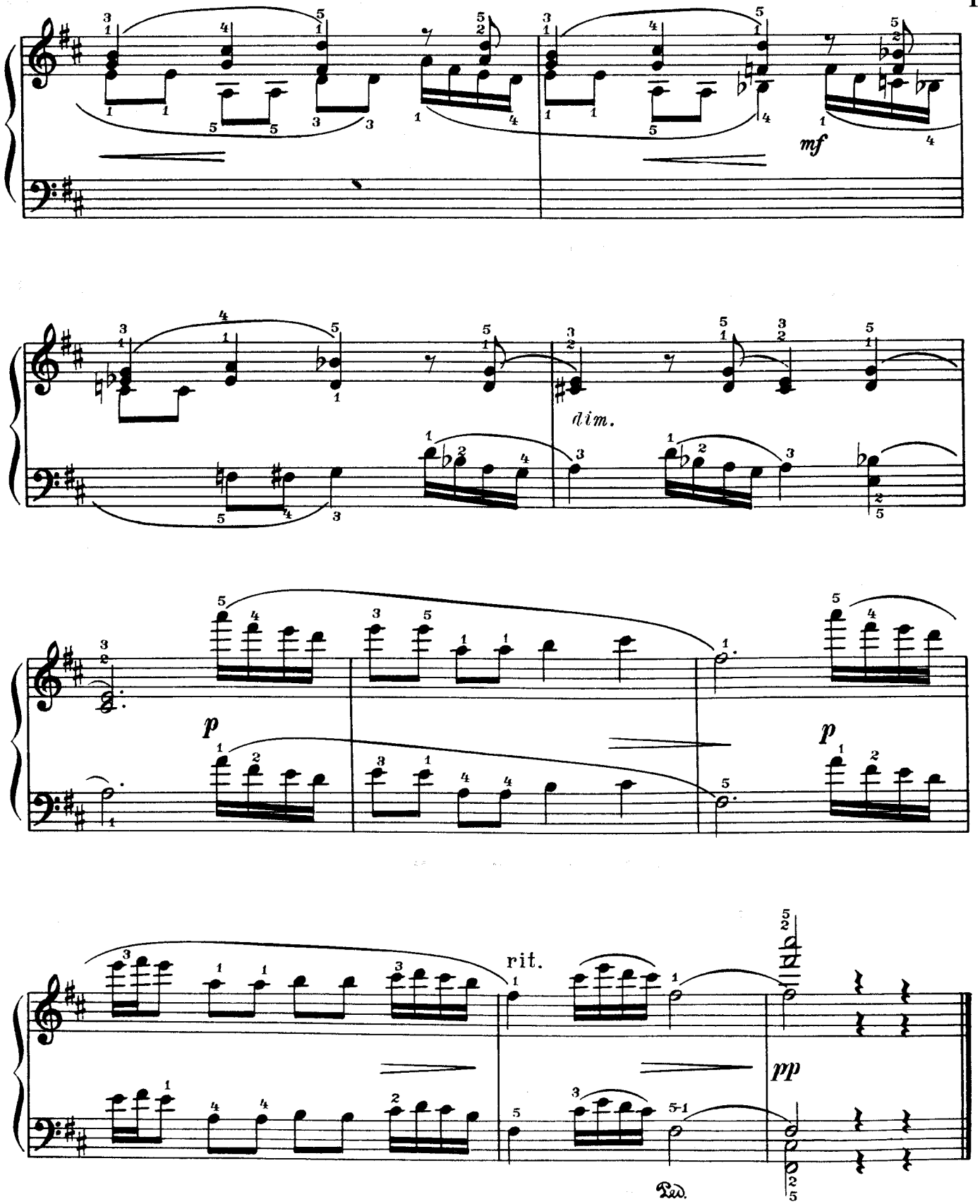
mf
dim.
p
p
rit.
pp
Ped.

ВАЛЬС 6 WALTZ

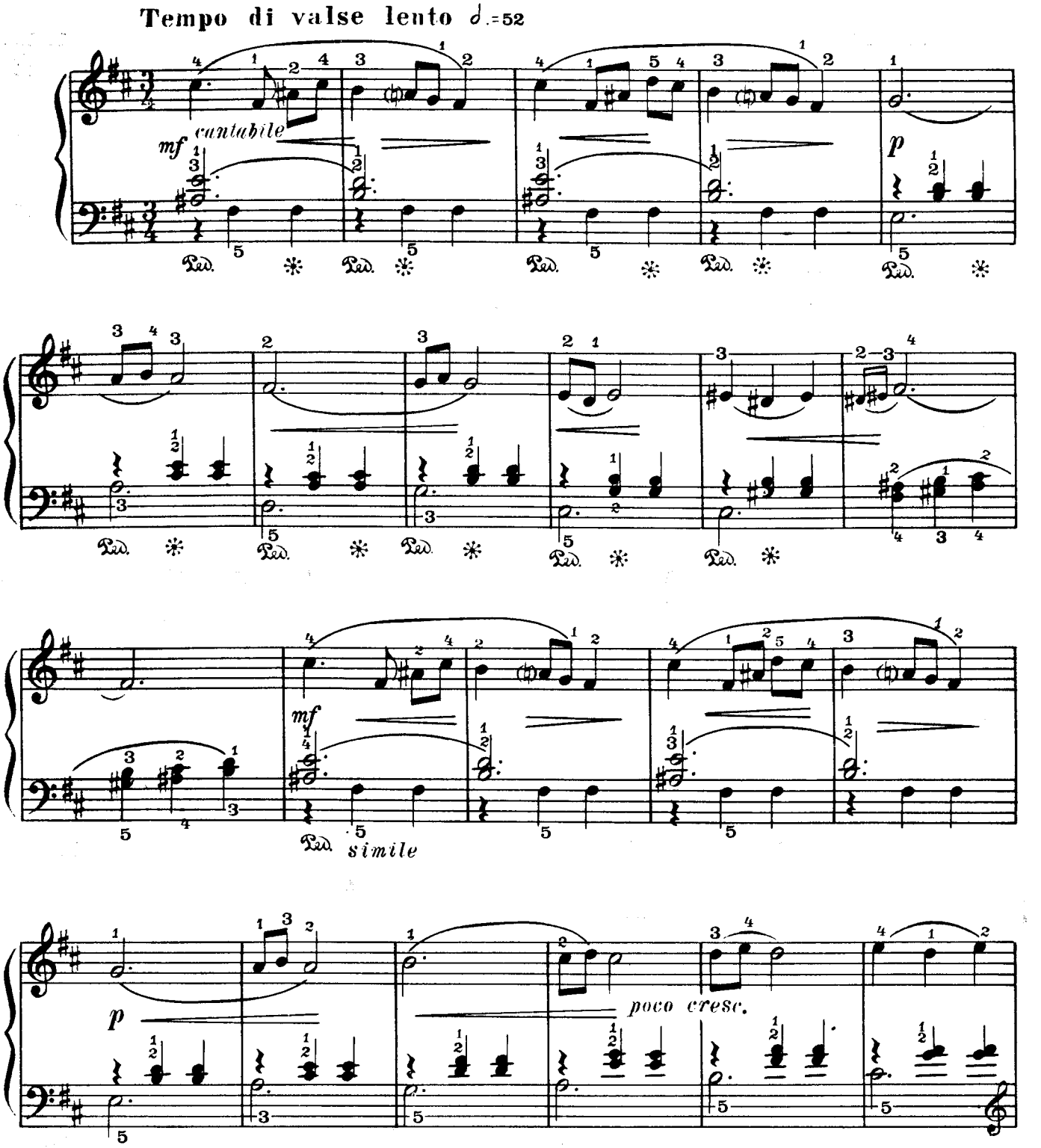

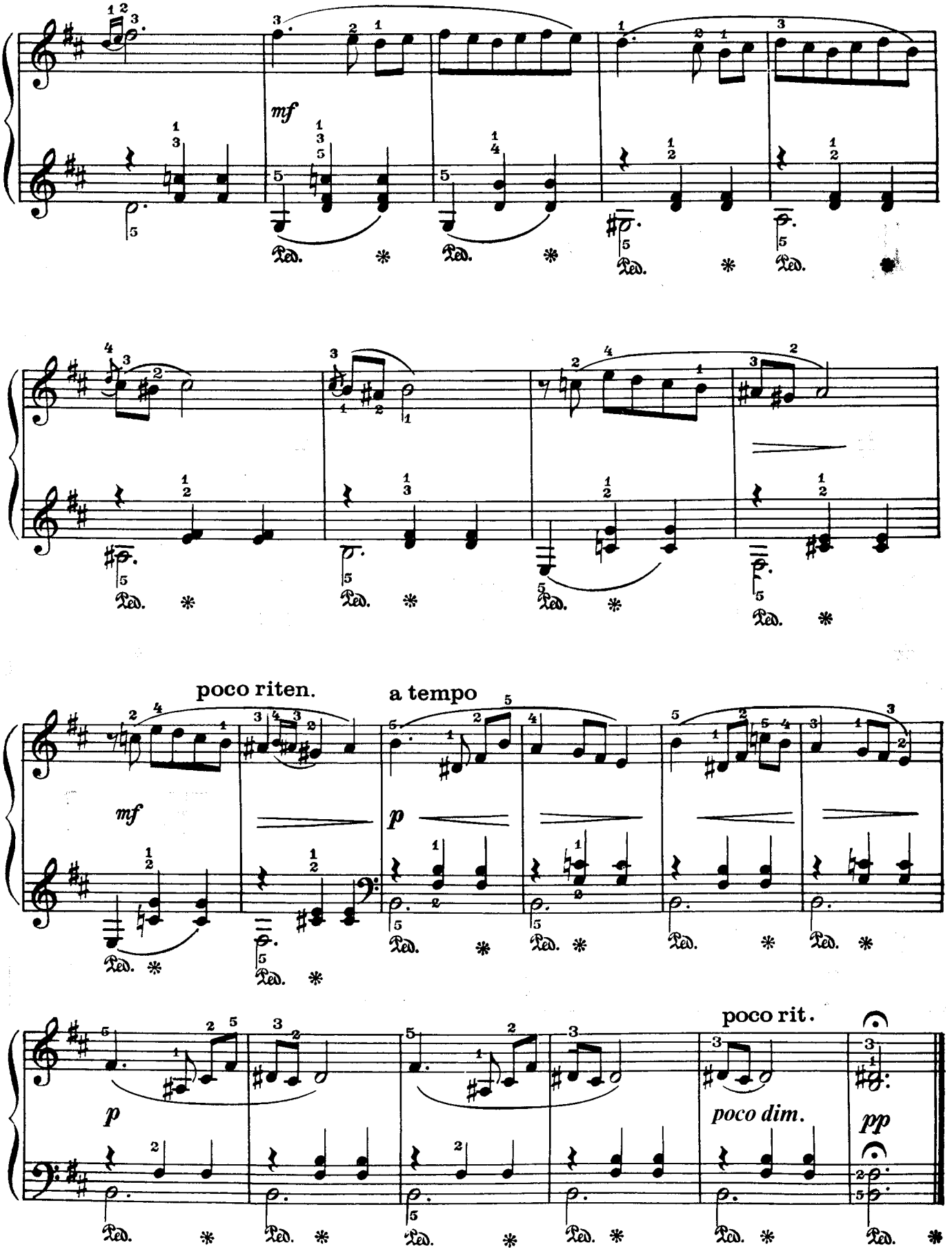
mf
poco riten.
a tempo
mf
p
p
poco rit.
poco dim.
pp

РАНКОМ У САДОЧКУ 7 EARLY MORNING ORCHARD

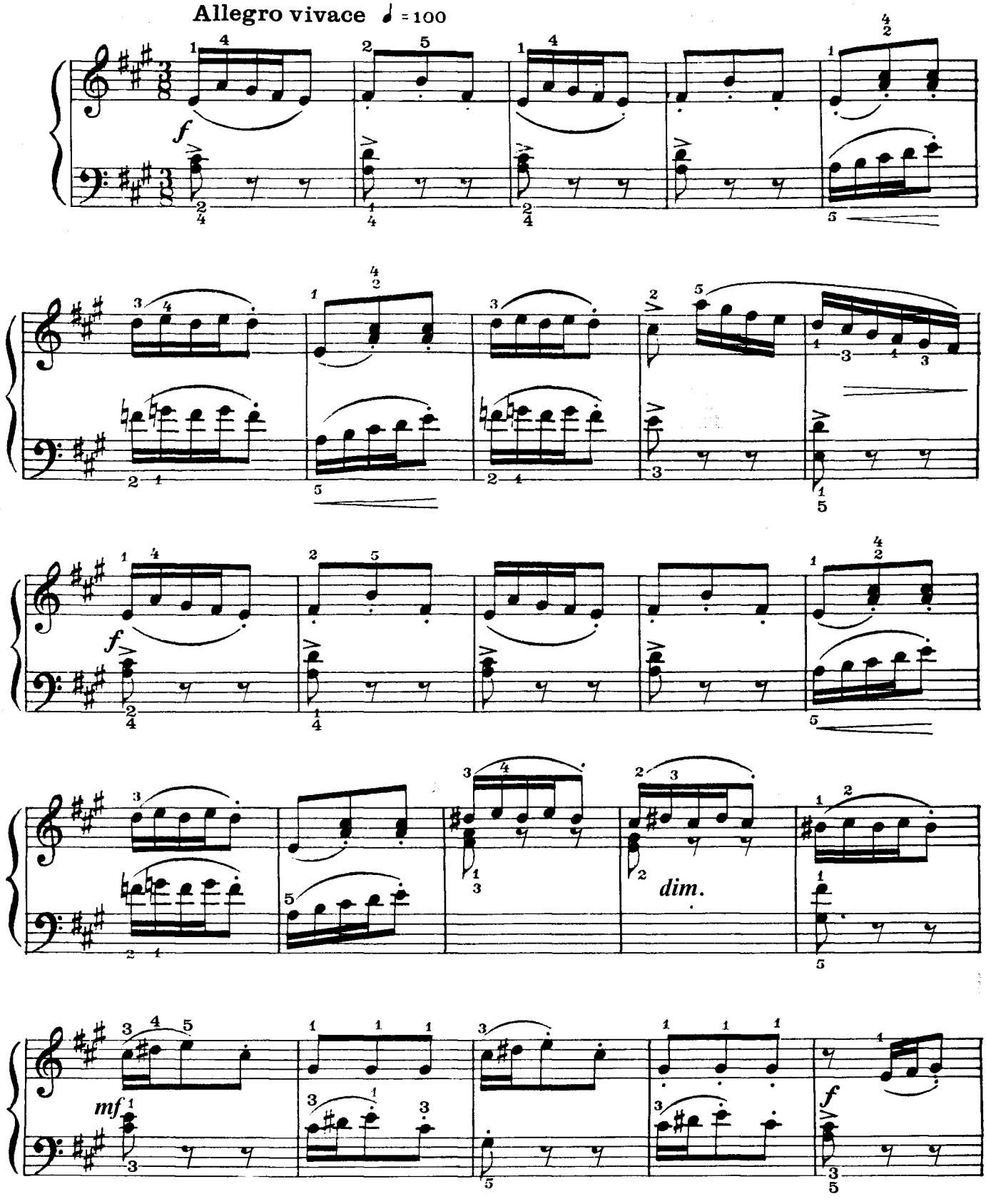

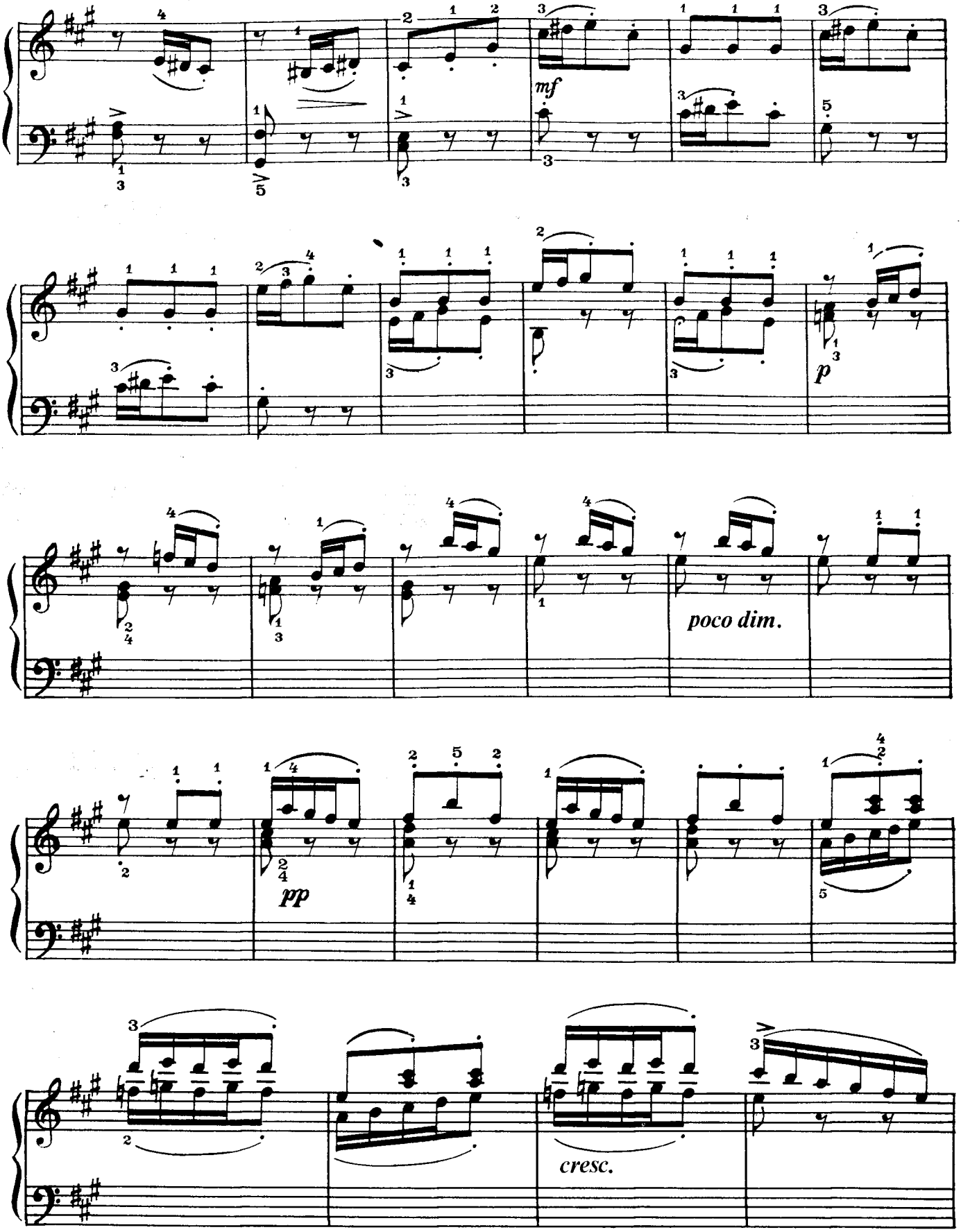
mf
p
poco dim.
pp
cresc.

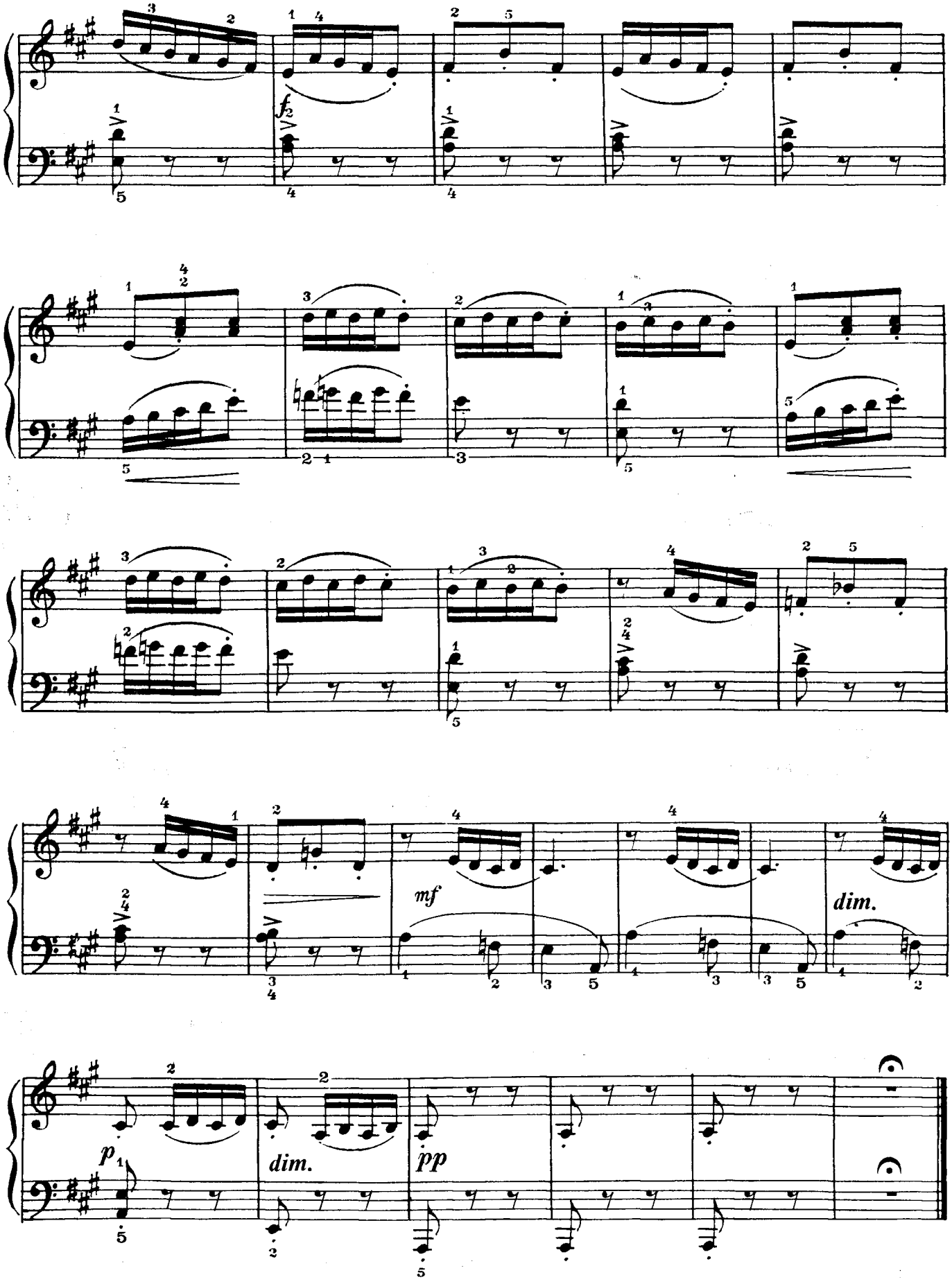
f
mf
dim.
dim.
pp

НЕ ХОЧУТЬ КУПИТИ ВЕДМЕДИКА

8 WHY WON'T THEY BUY ME A TEDDY BEAR

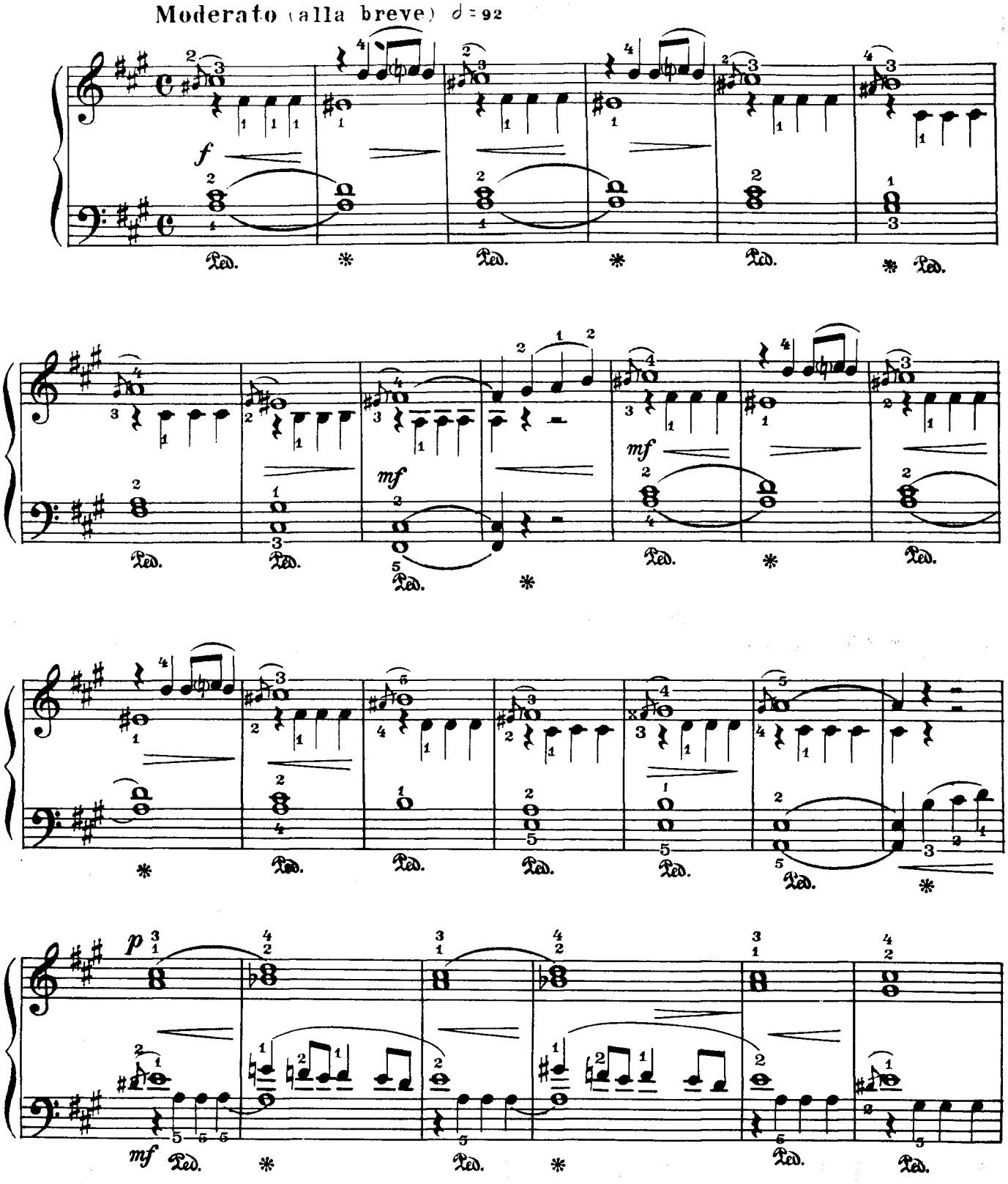

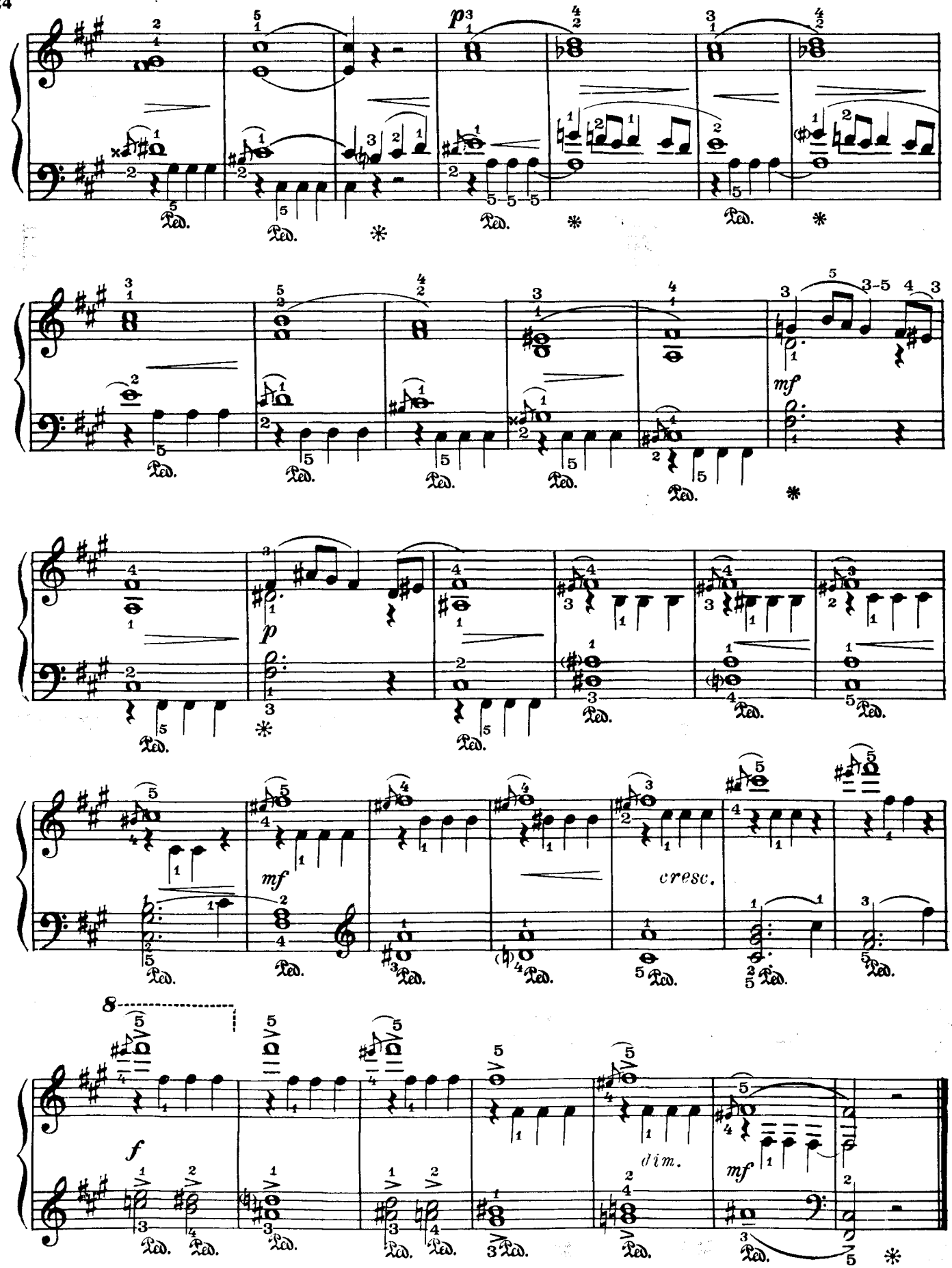
p
mf
p
mf
cresc.
8
f
dim.
mf

КУПИЛИ ВЕДМЕДИКА 9 I GOT MY TEDDY BEAR

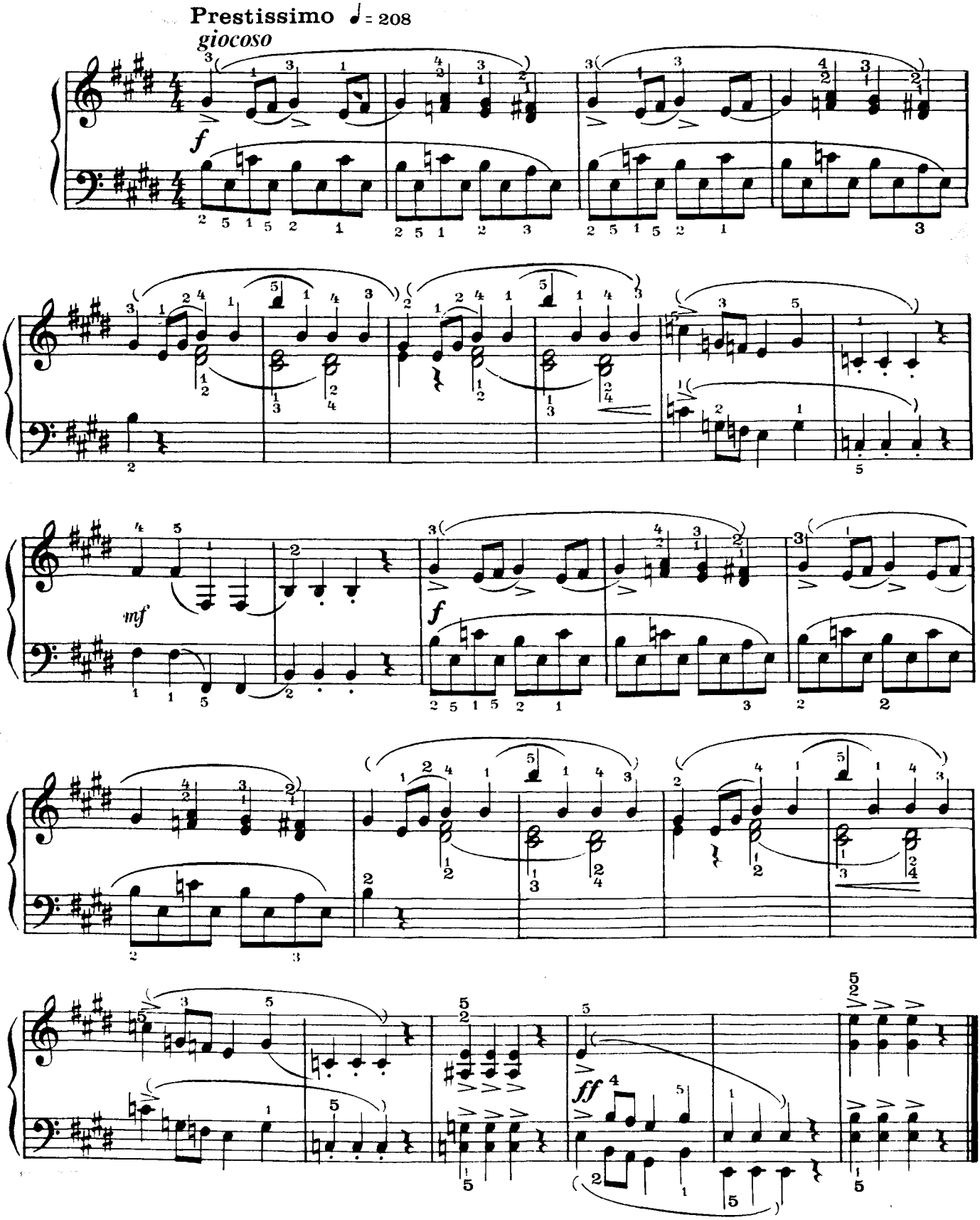

ПОЛЬКА 10 POLKA

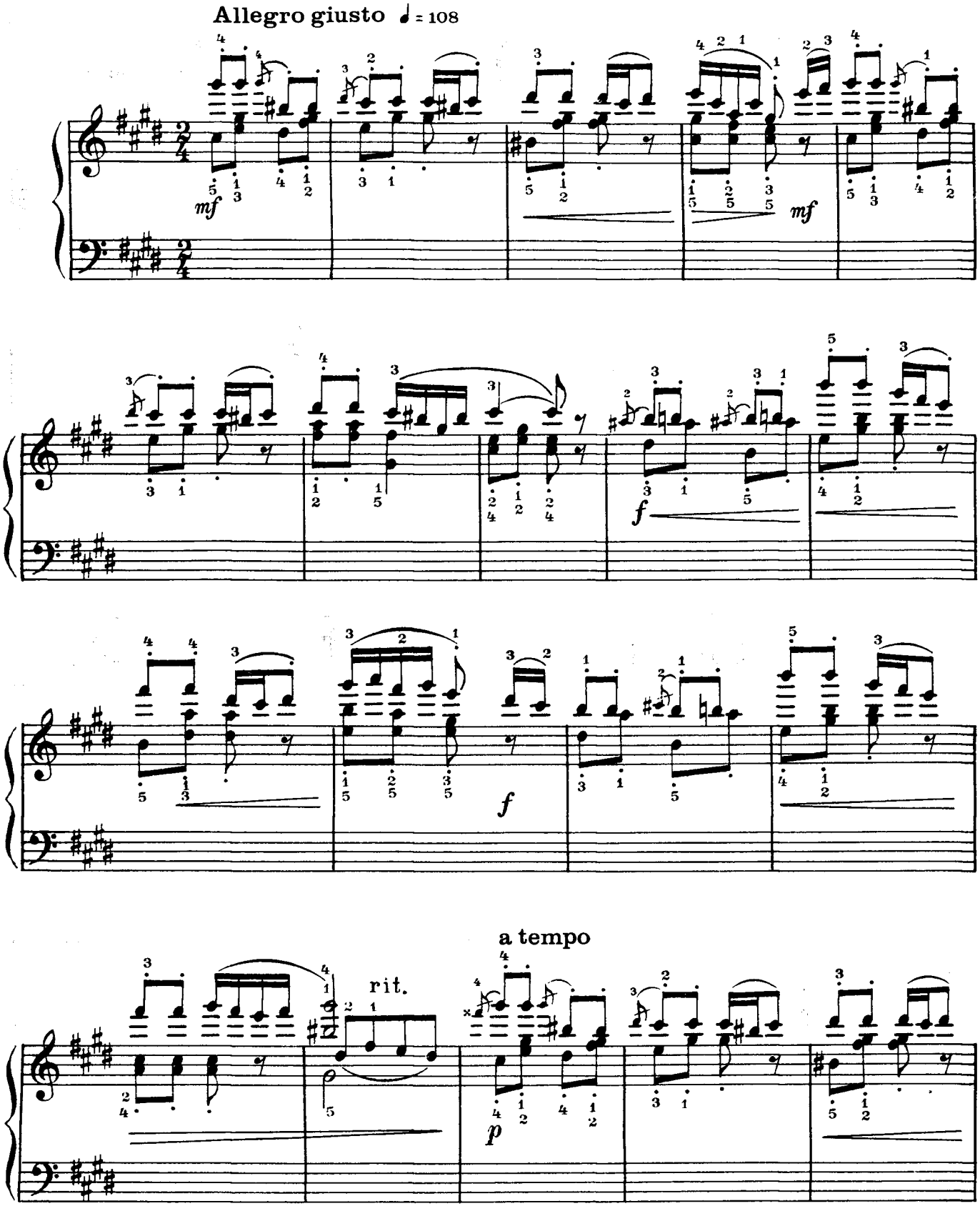

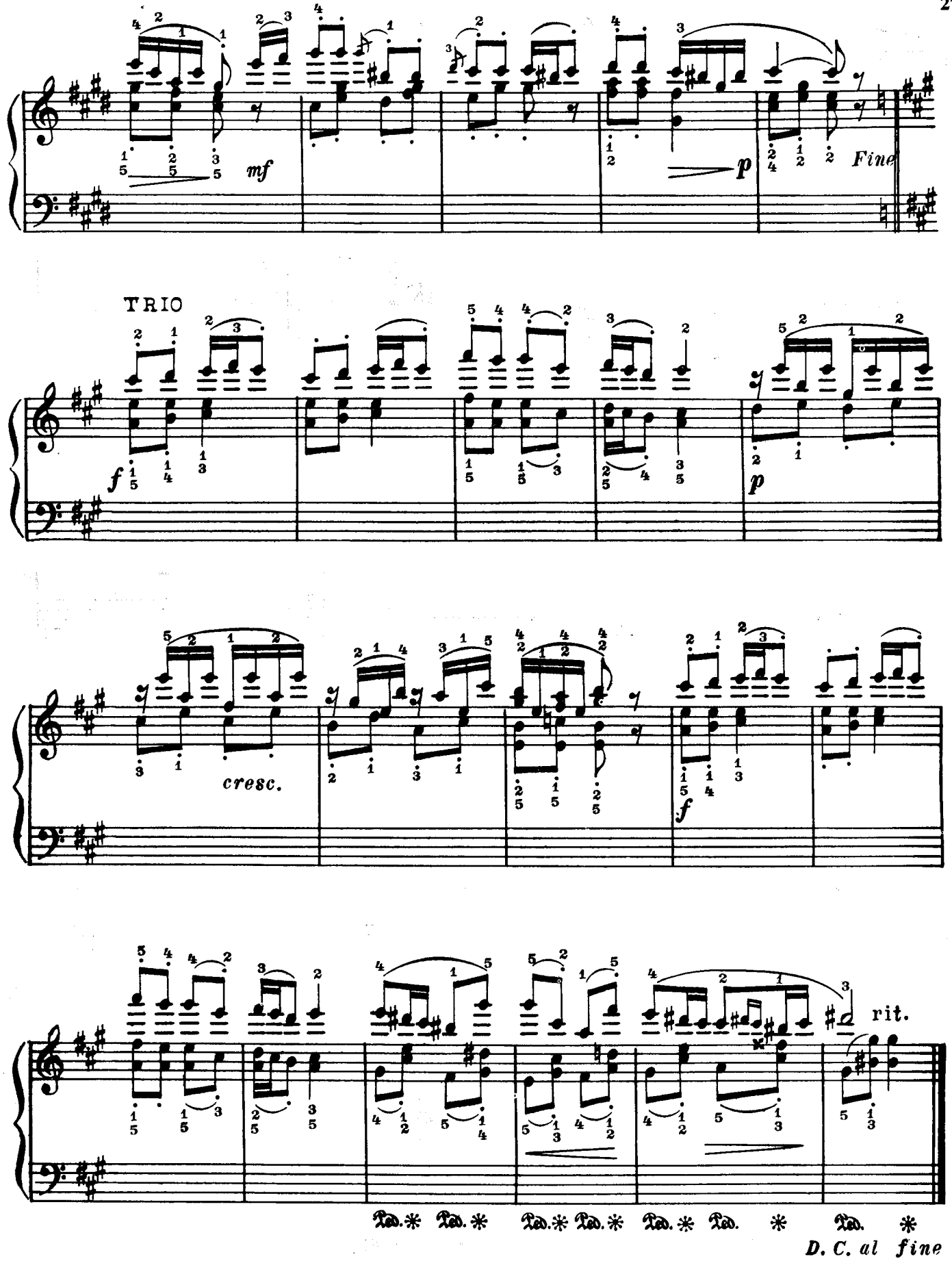
mf
p
Fine
TRIO
f
p
cresc.
f
rit.
Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *
D. C. al fine

ПАСТОРАЛЬ 11 PASTORALE

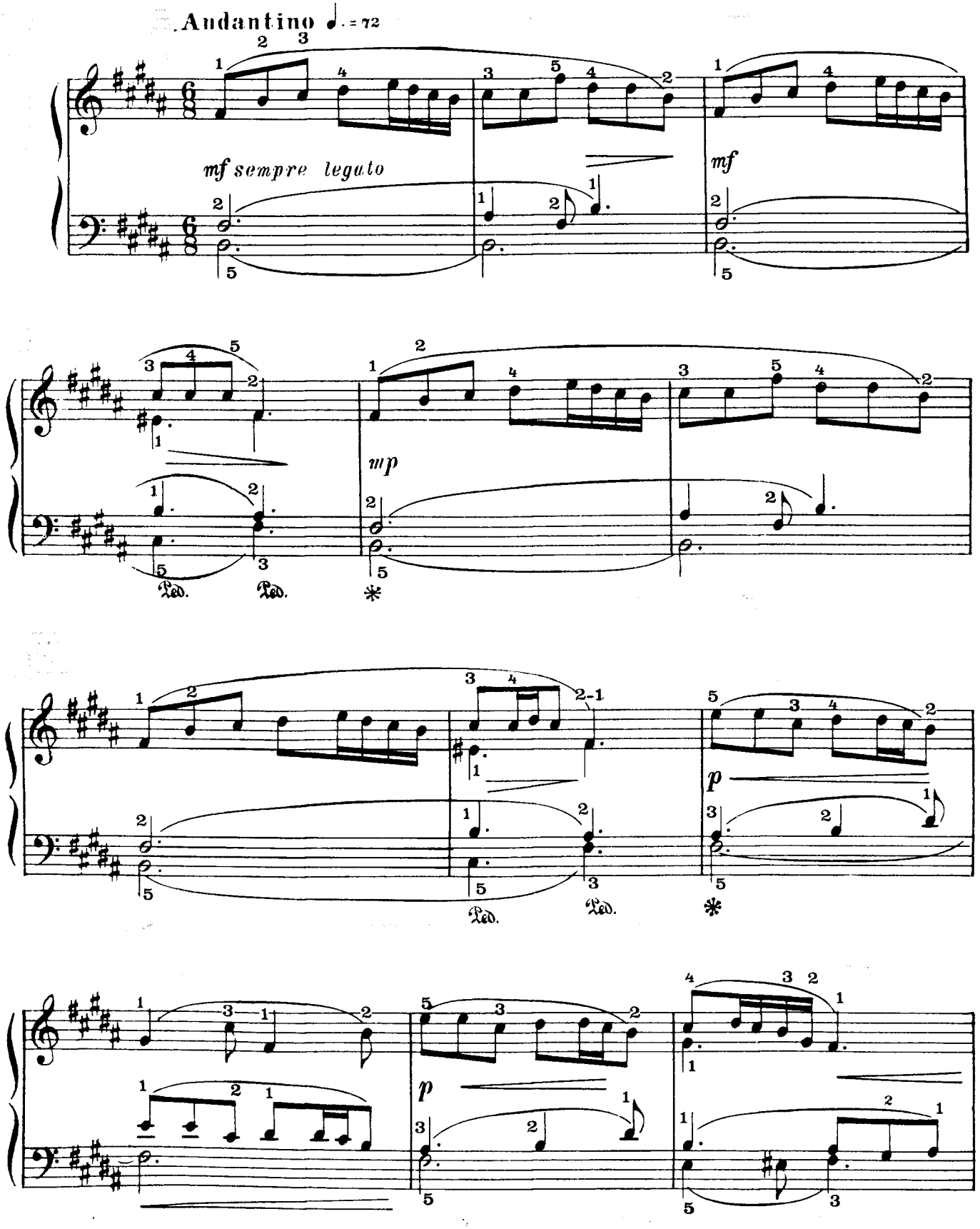

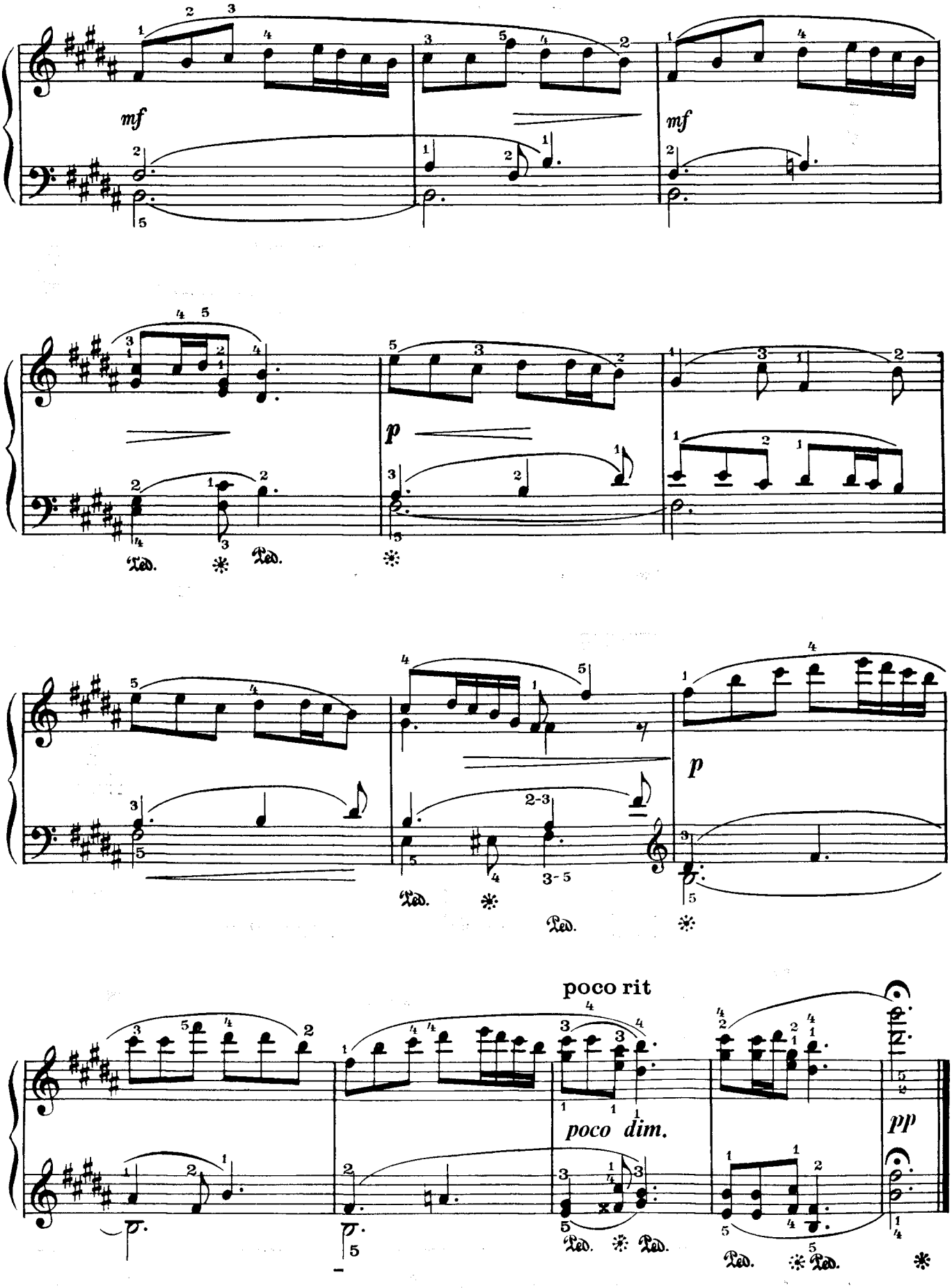
mf
mf
p
p
poco rit
poco dim.
pp

МЕЛОДІЯ 12 MELODY

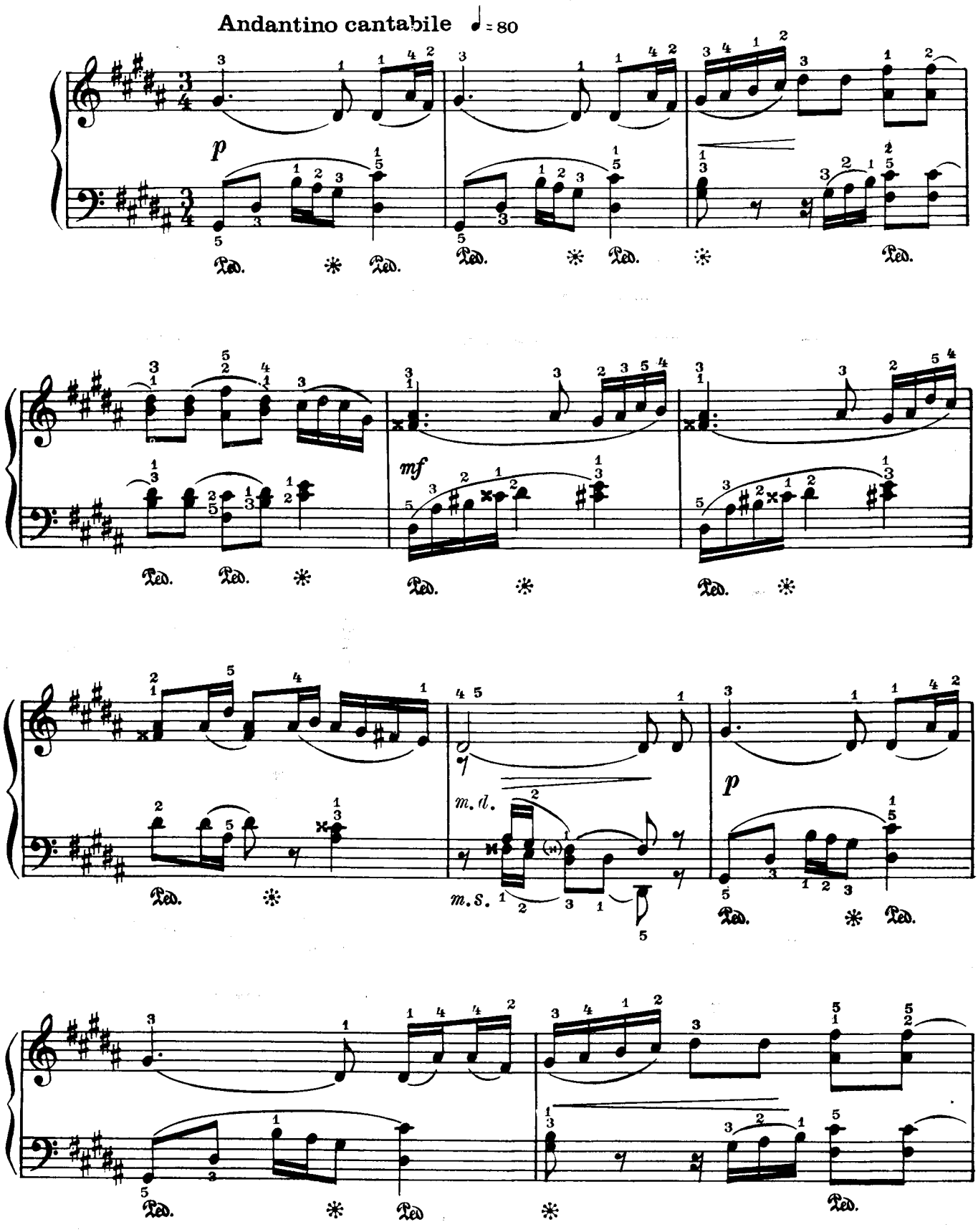

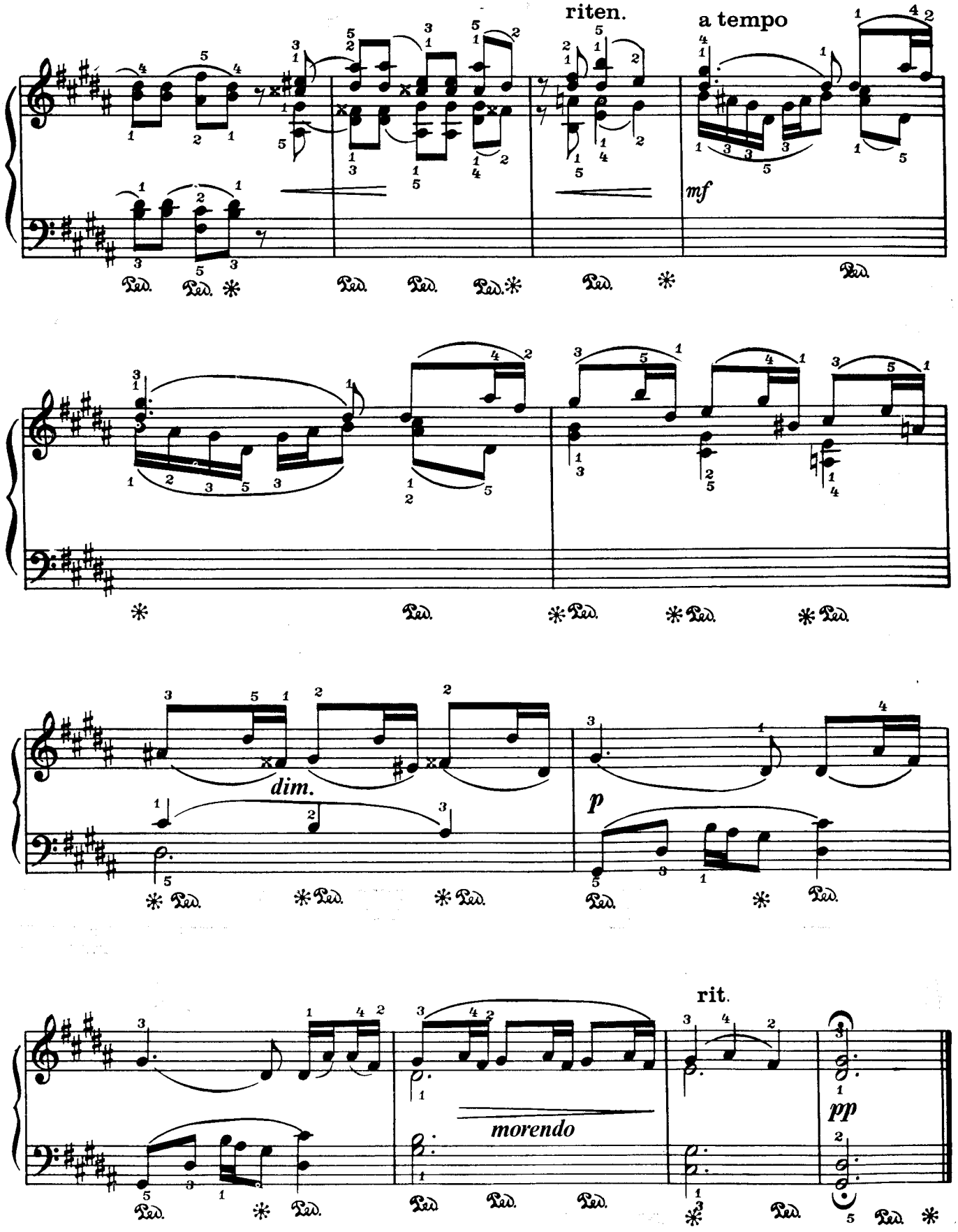
riten.
a tempo
mf
dim.
p
morendo
rit.
pp

В ПОХІД ! 13 LET'S GO!

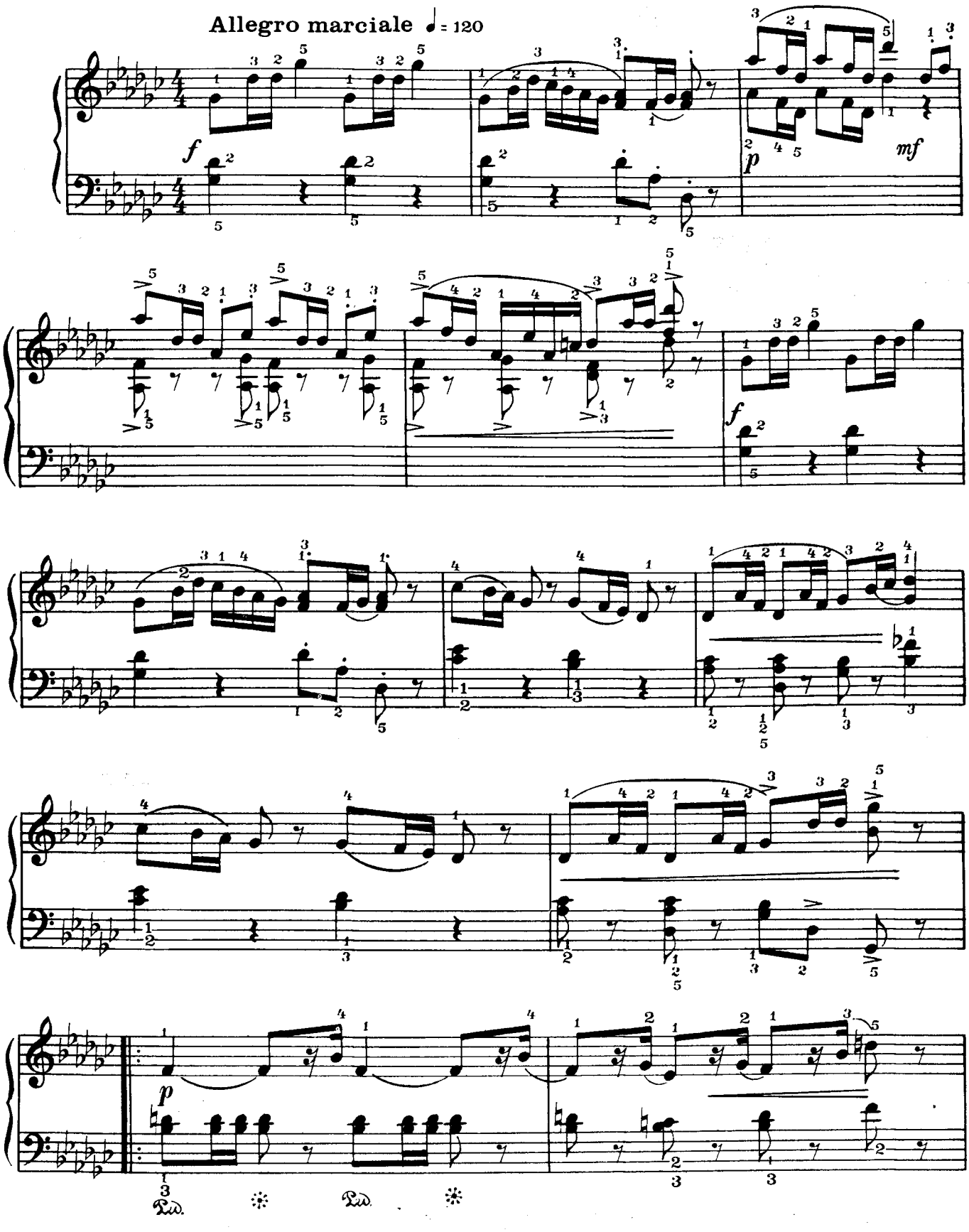

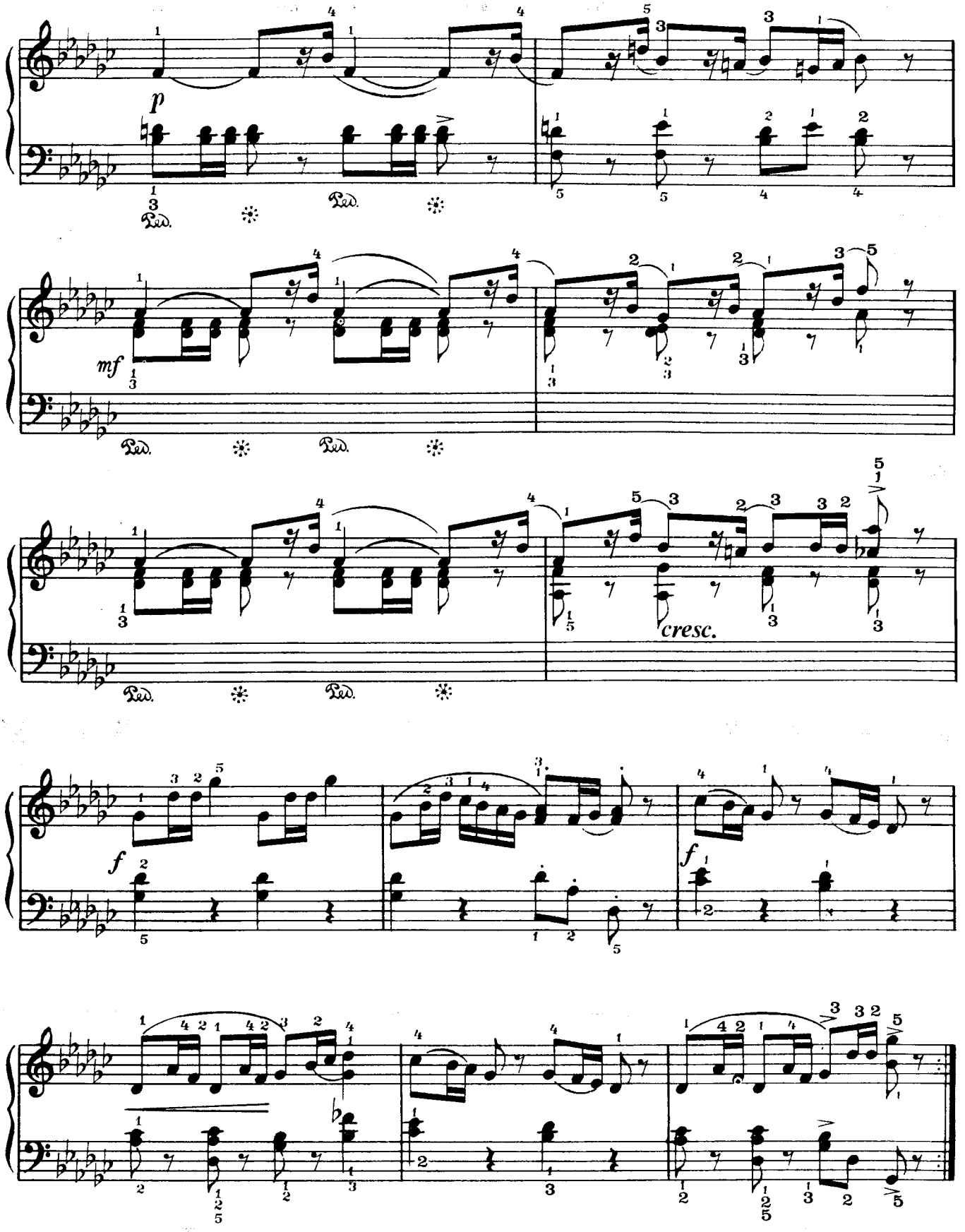
p
mf
cresc.
f
f

ДОЩИК 14 RAINDROPS

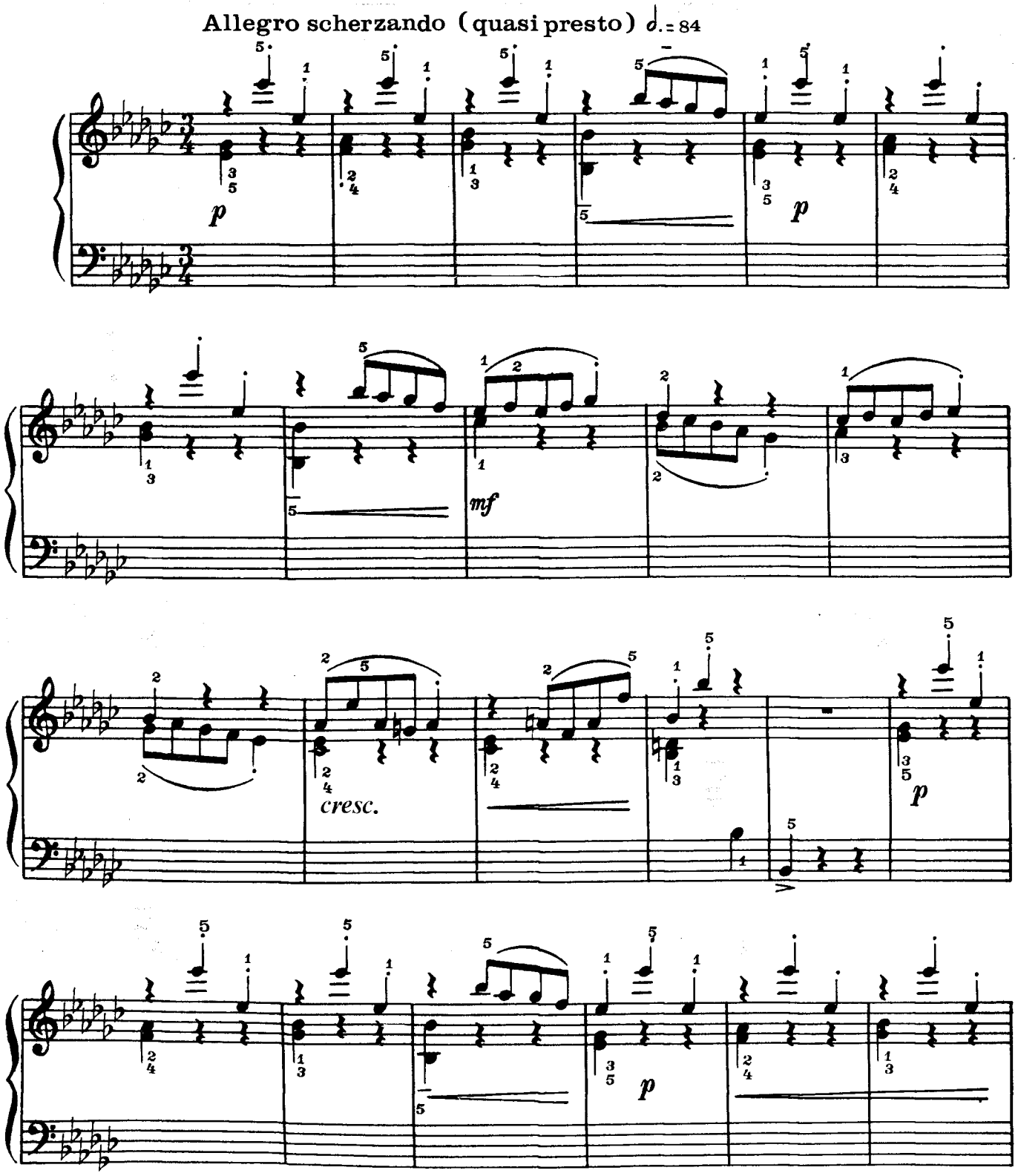

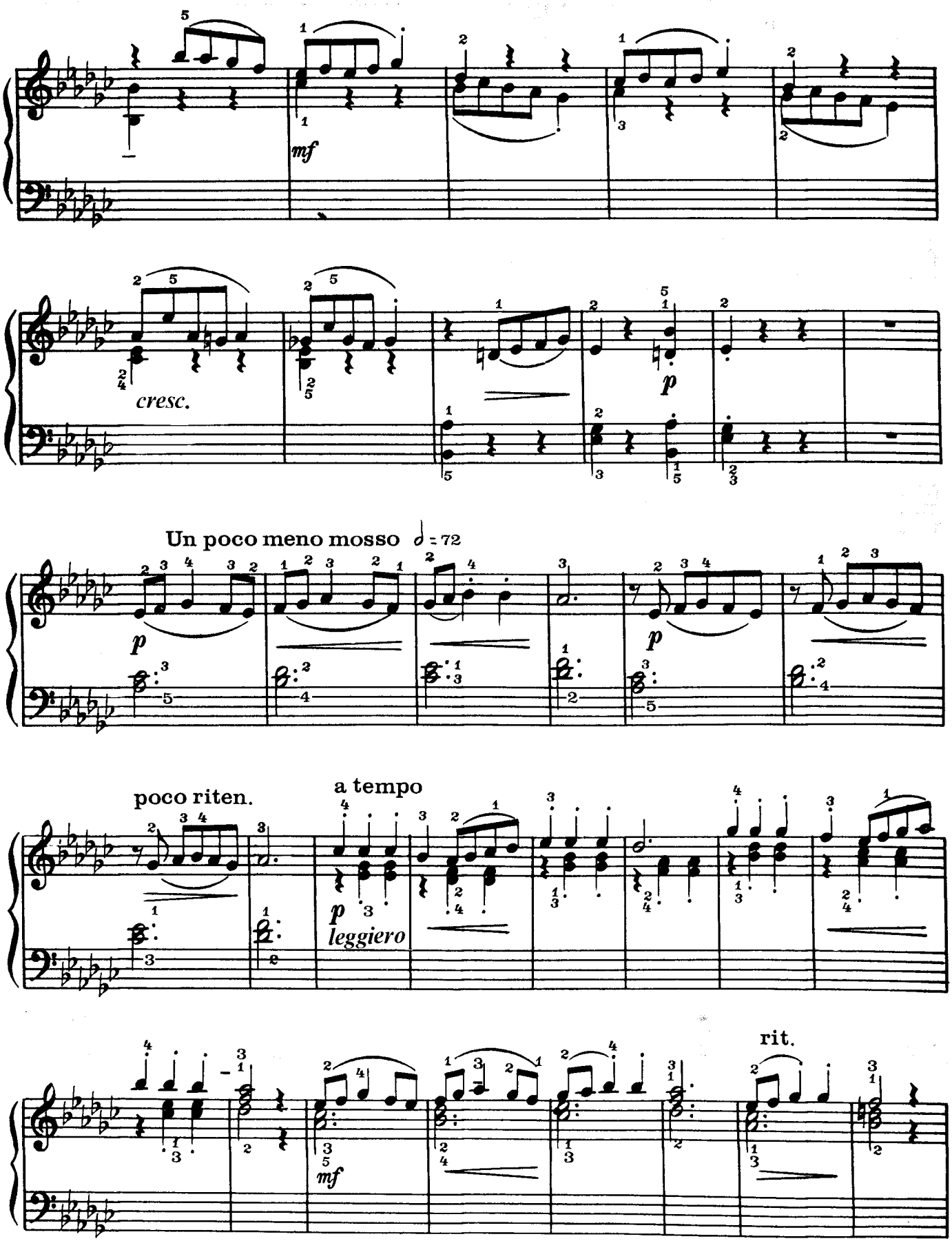
mf
cresc.
p
Un poco meno mosso ♩ = 72
p
p
poco riten.
a tempo
p
leggiero
mf
rit.

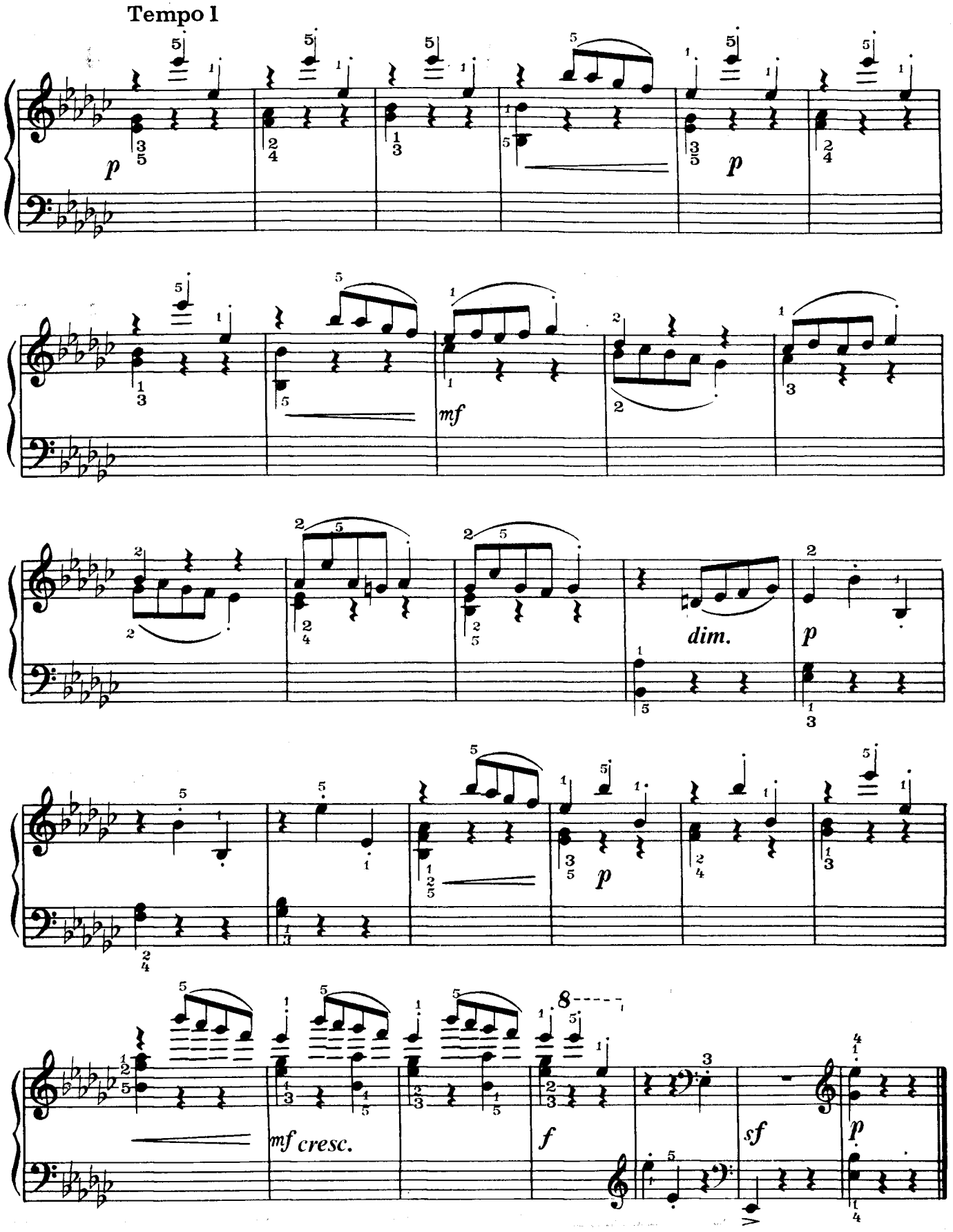
Tempo 1
p
mf
dim.
p
p
mf cresc.
f
sf
p

КОЛИСКОВА ПІСНЯ 15 LULLABY

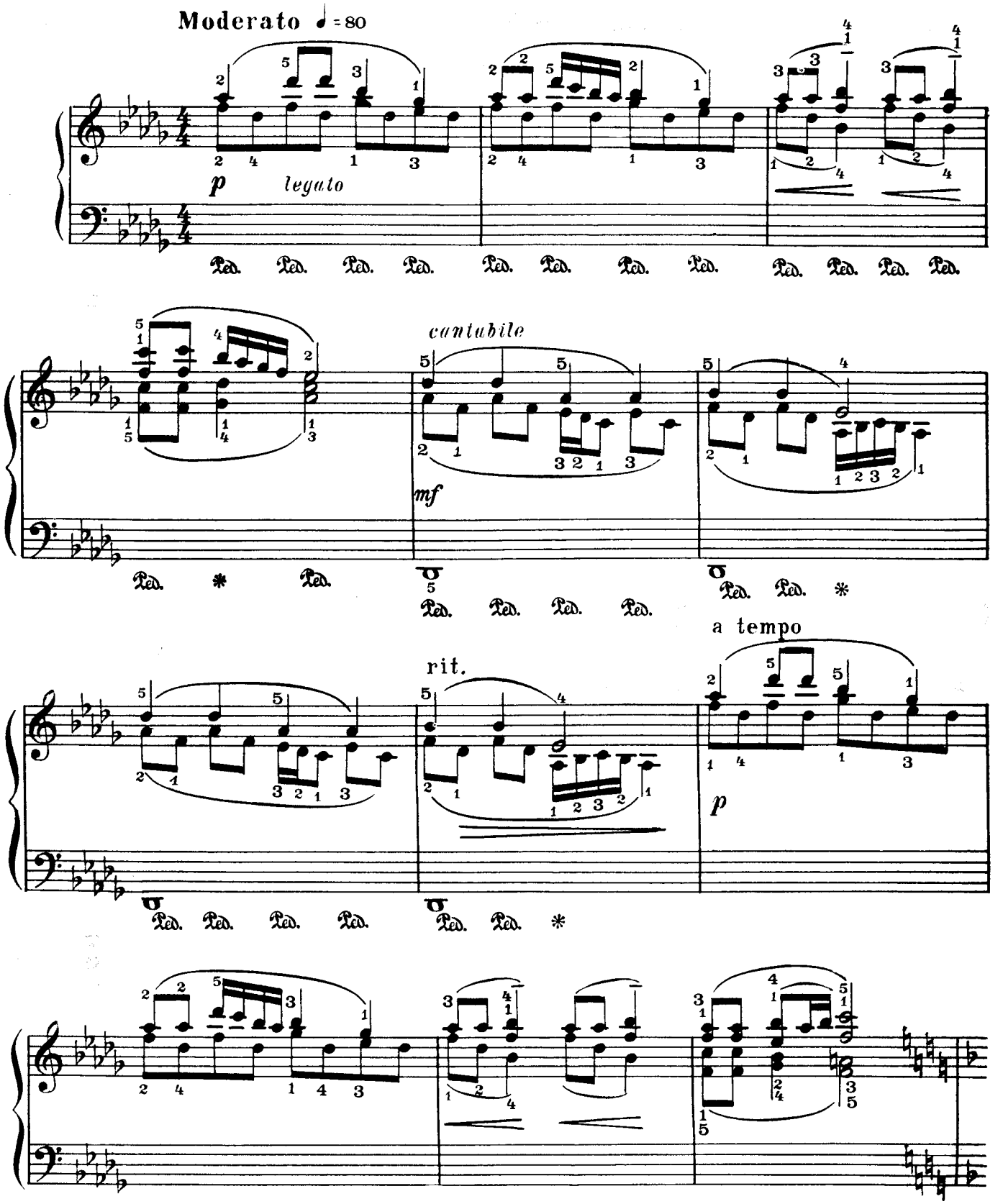

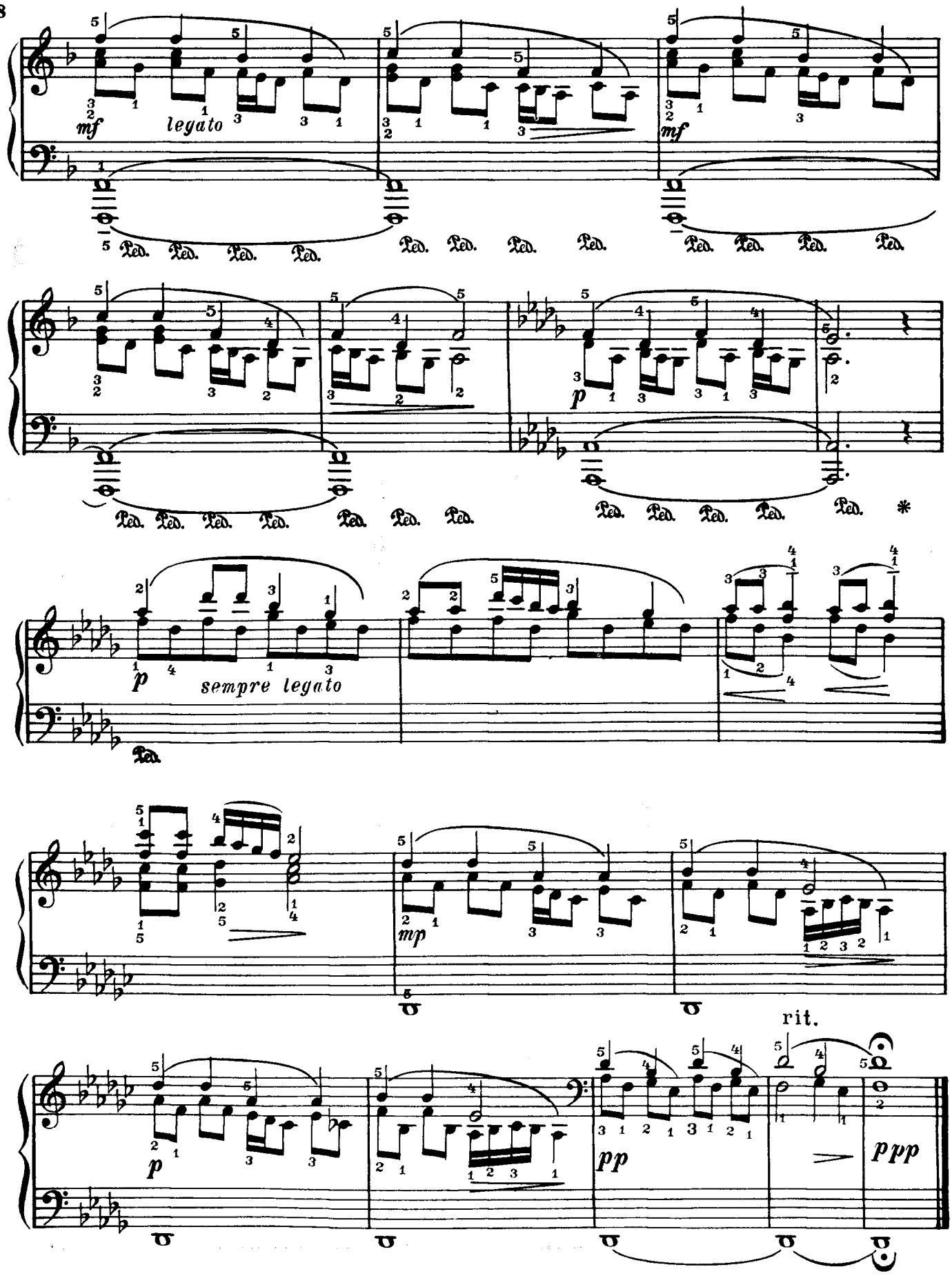
mf
legato
Ped.
mf
Ped.
p
Ped.
*
p
sempre legato
Ped.
mp
p
pp
rit.
ppp

ЕТЮД 16 ETUDE

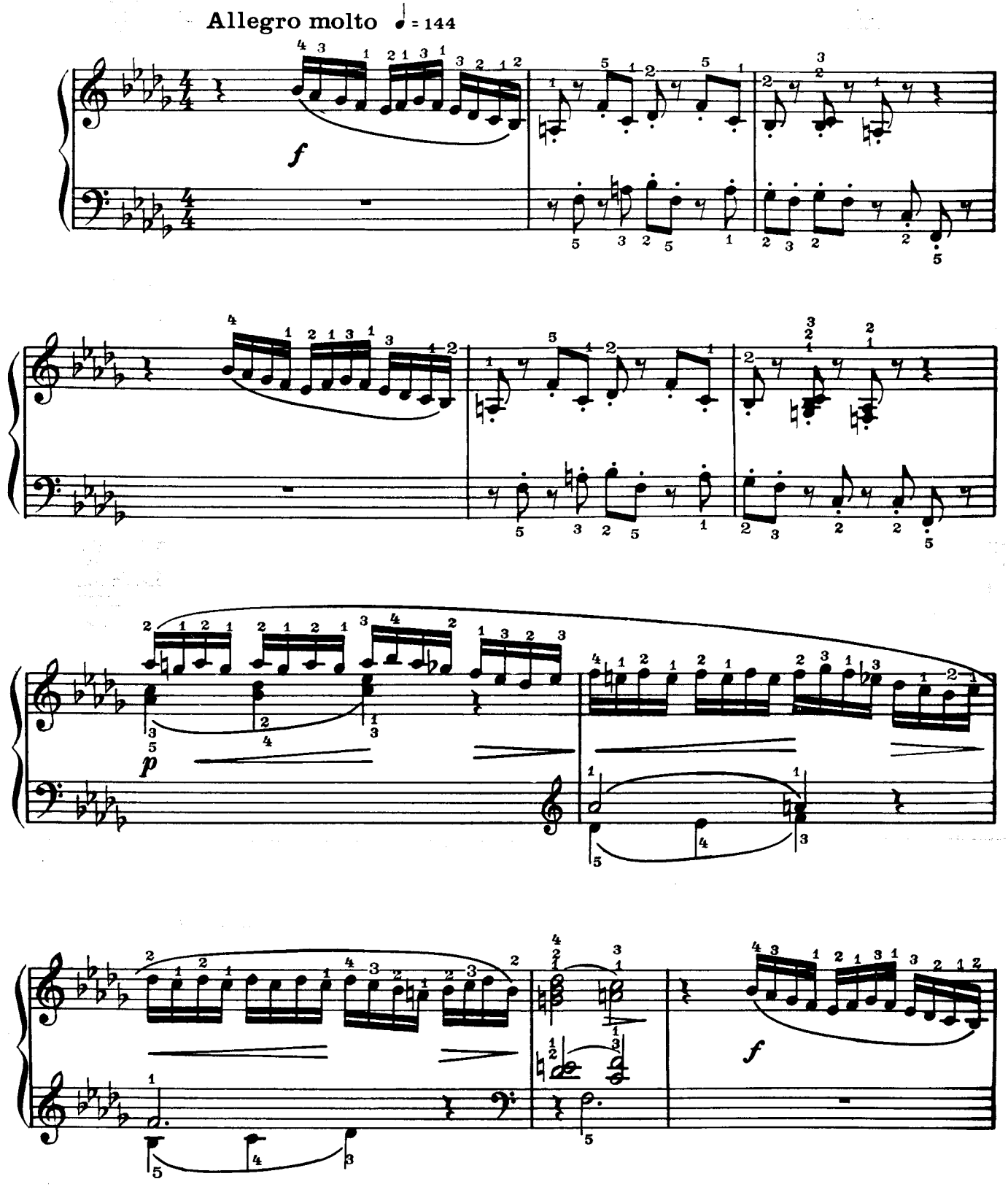

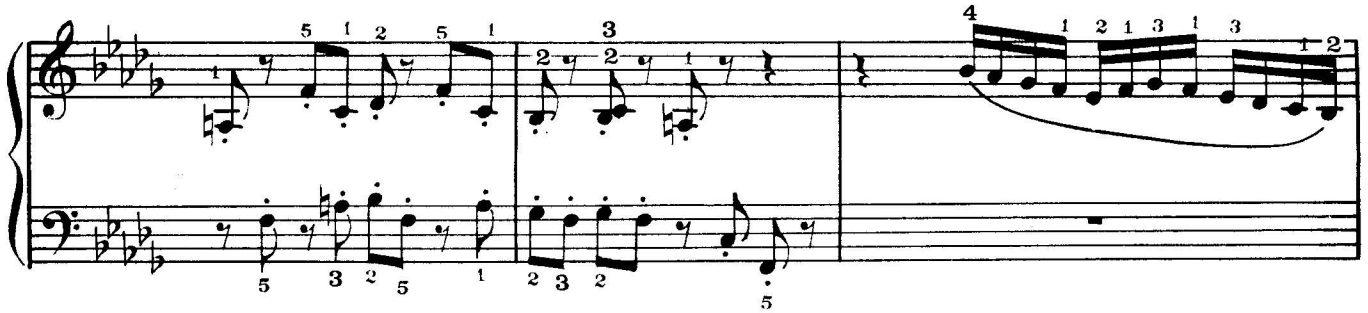

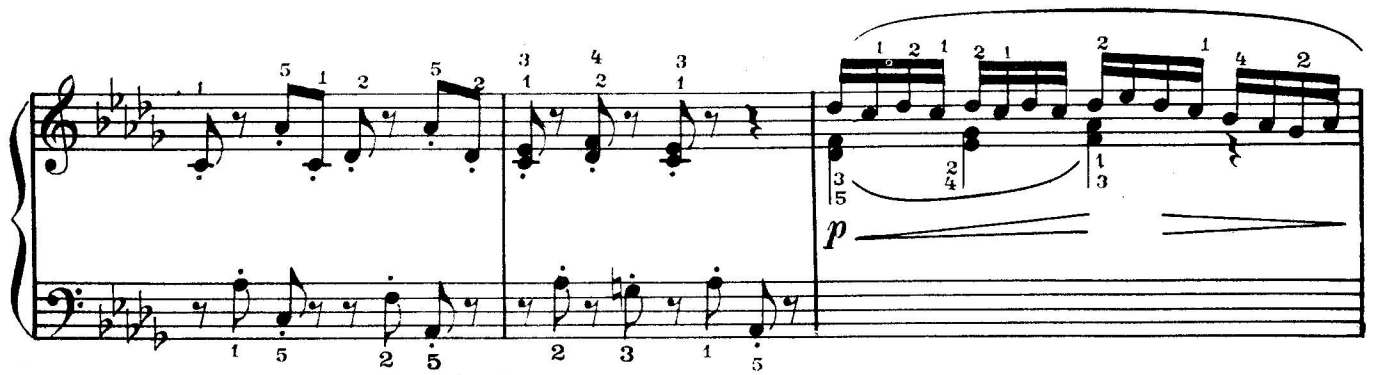
p

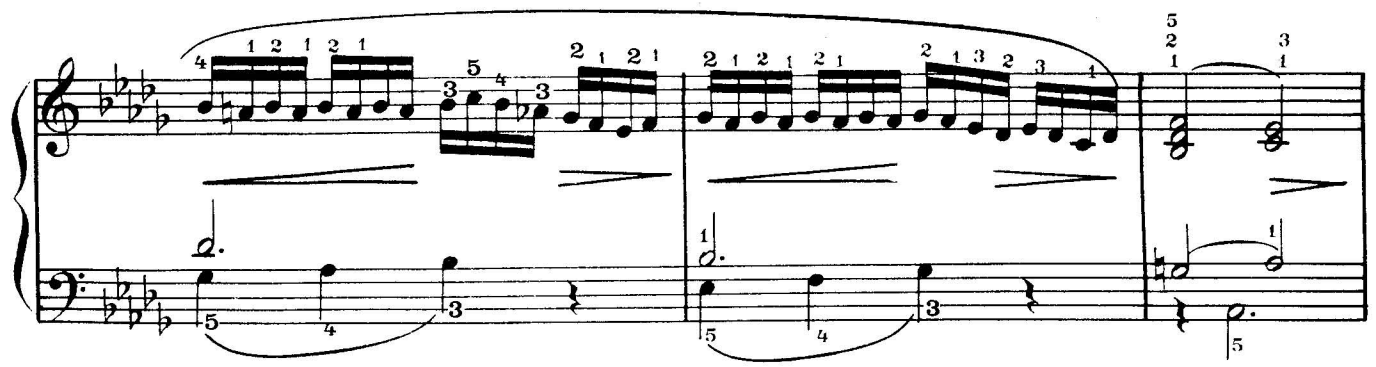

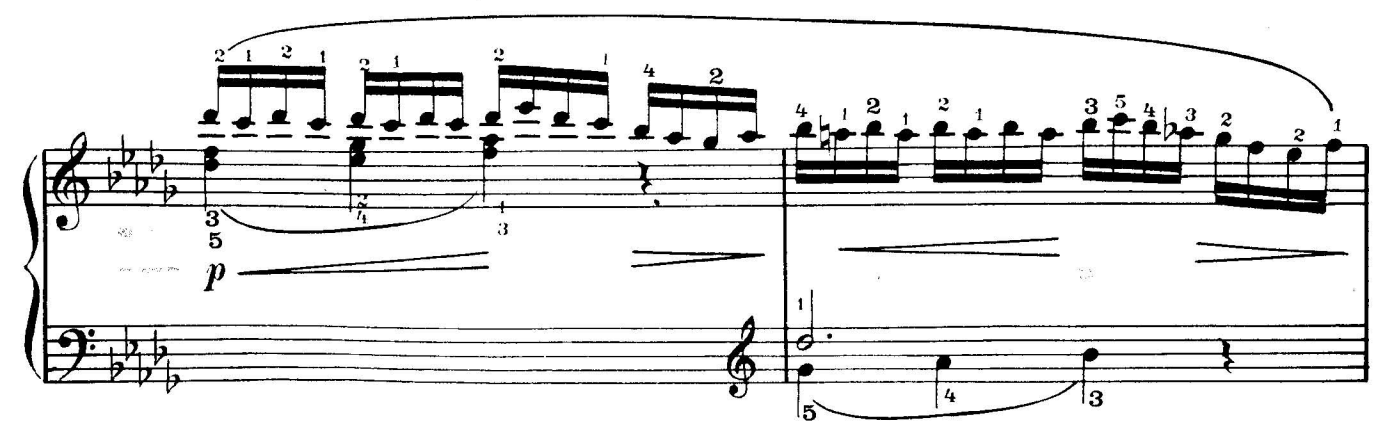
p

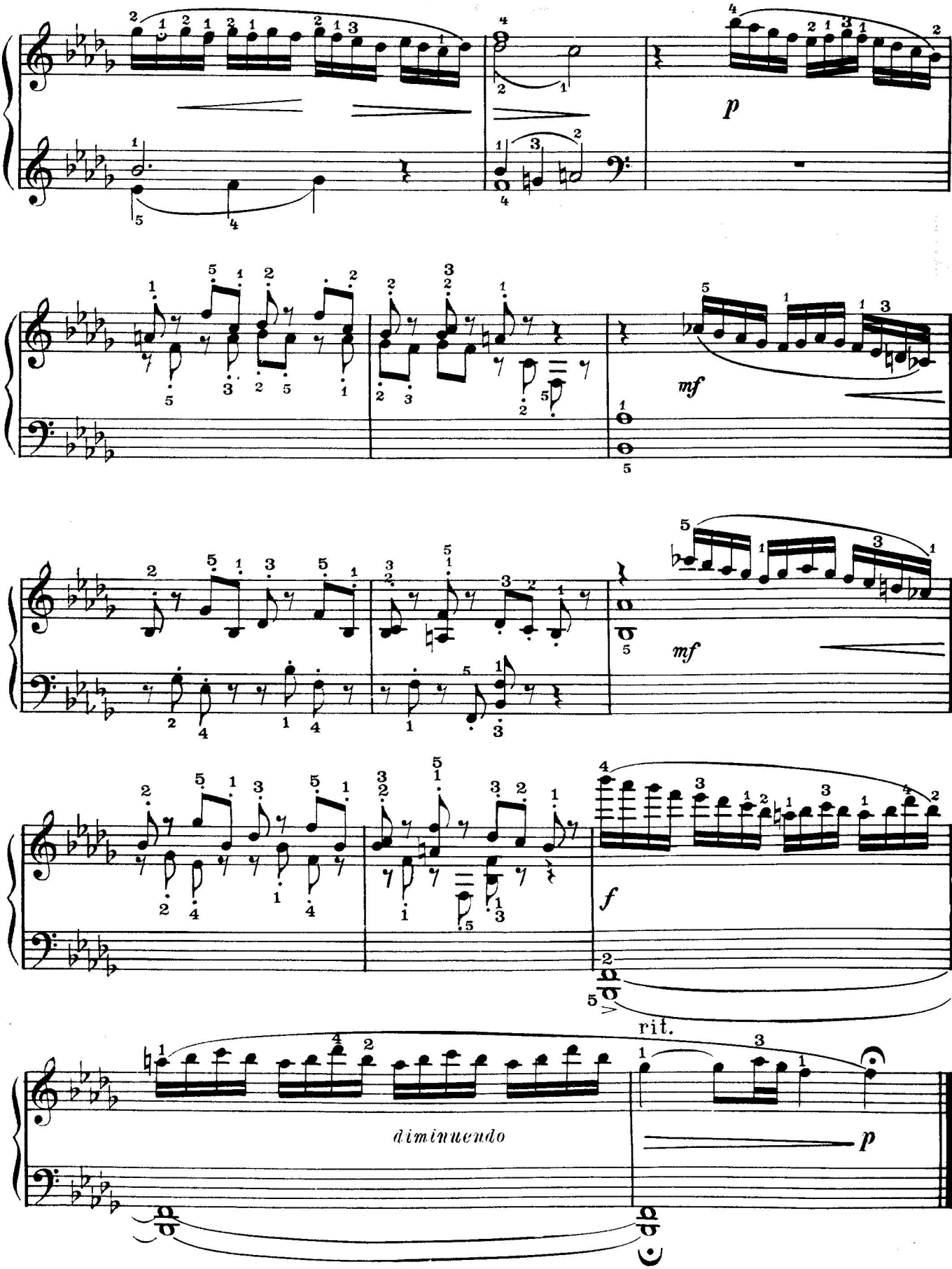
p
mf
mf
f
rit.
diminuendo
p

СКАКУНЧИК 17 JUMPITY-JUMP

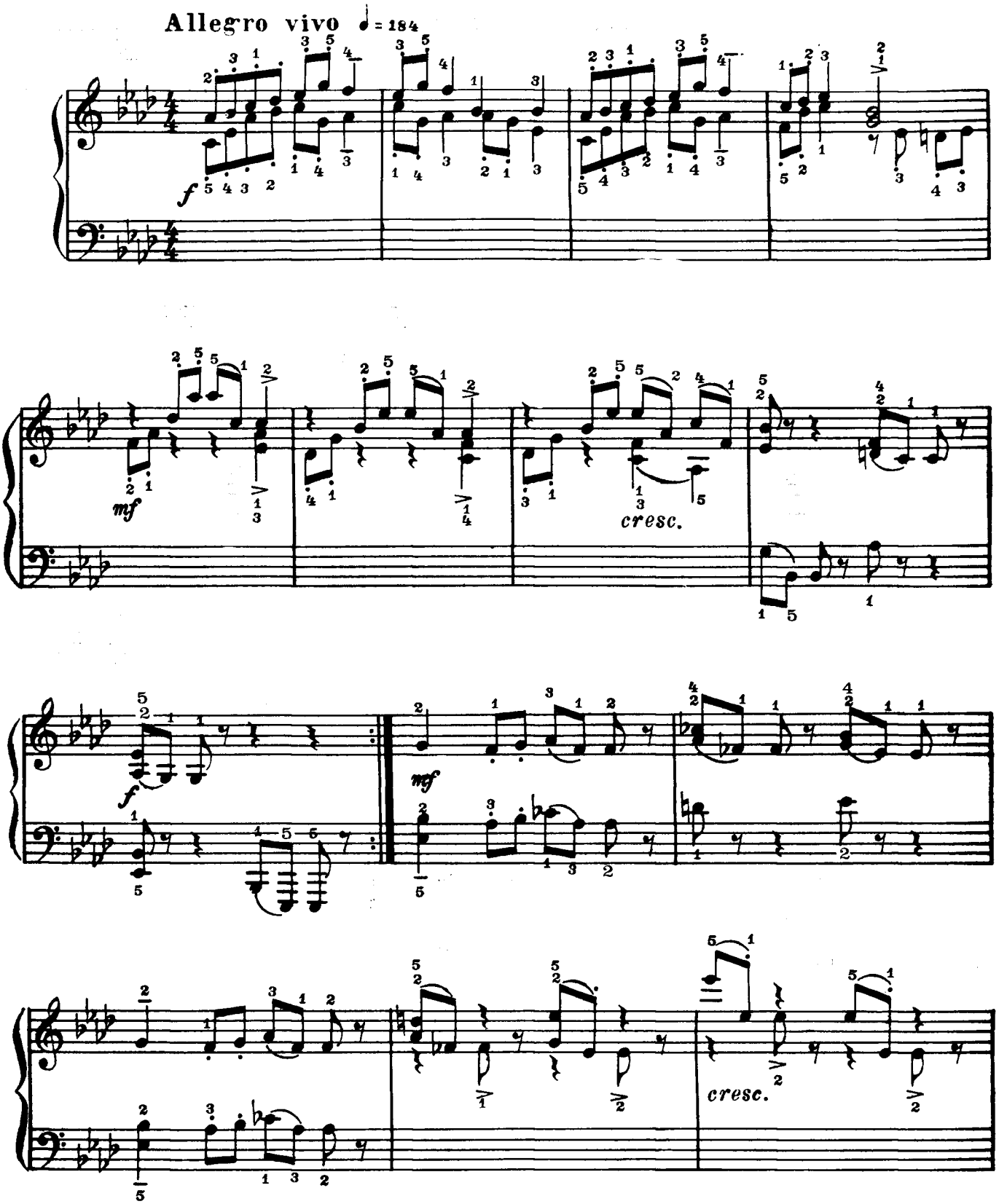

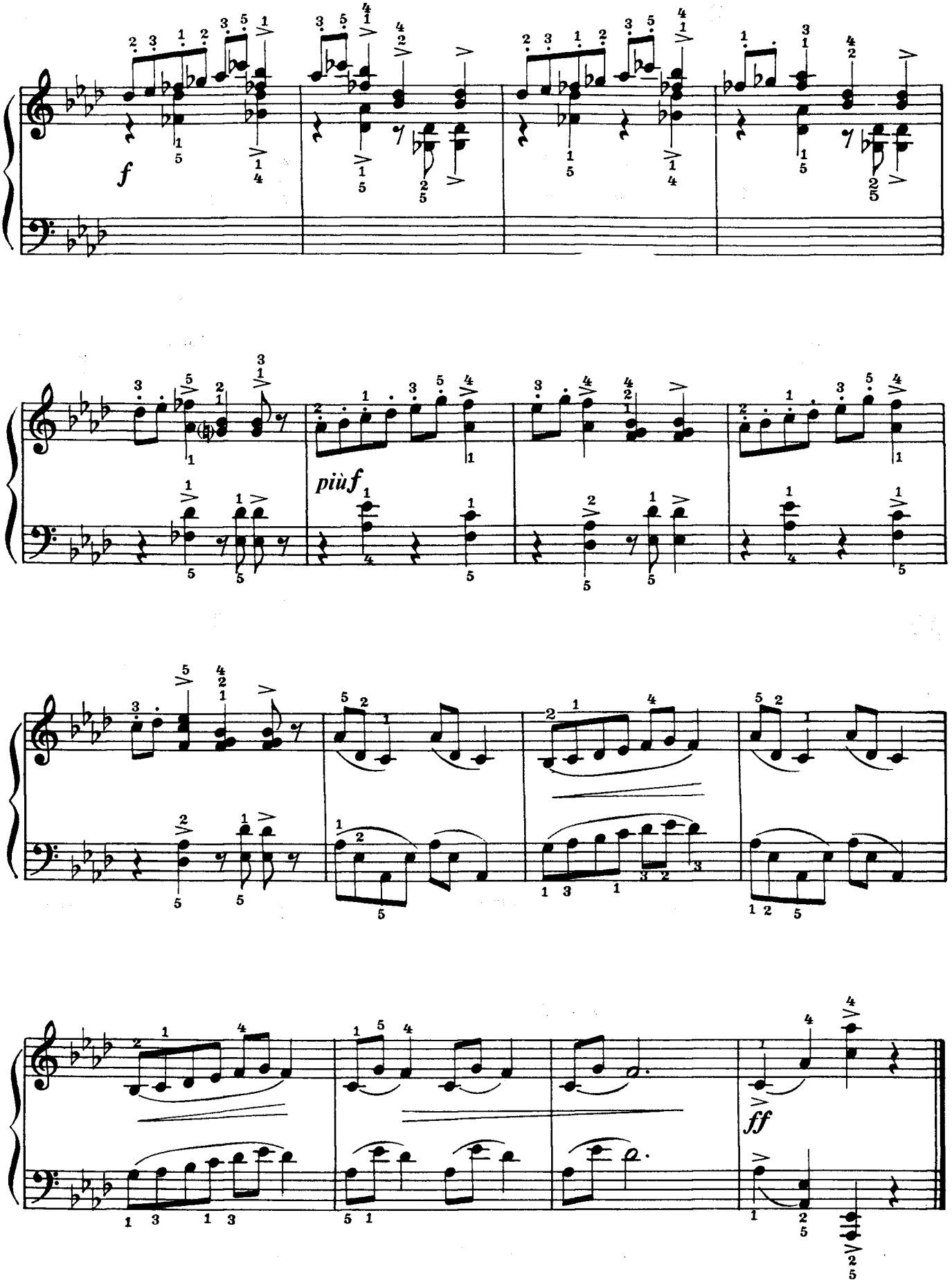
f
piùf
ff

БАЛЕТНА СЦЕНКА 18 BALLET MOVEMENT

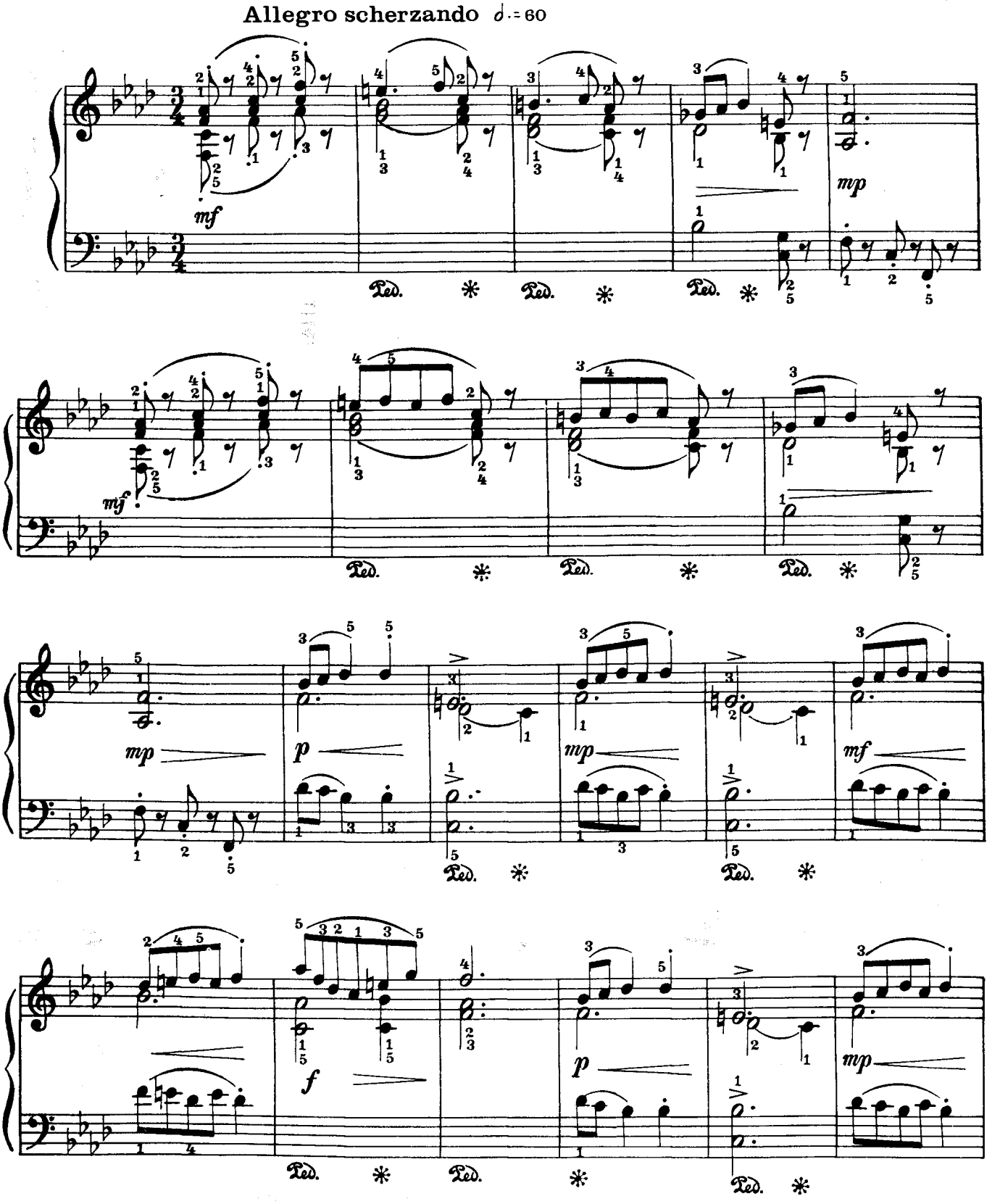

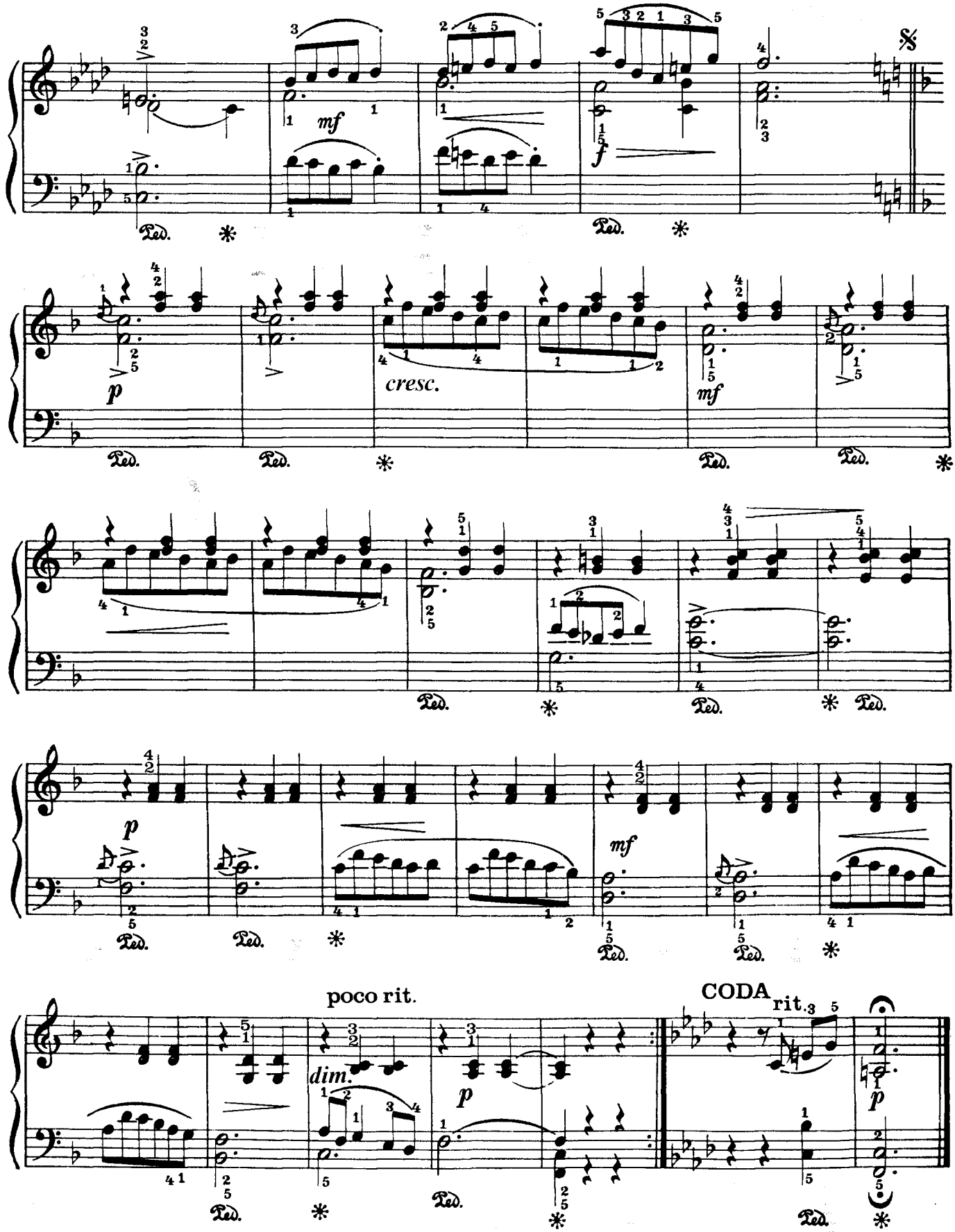

Da capo sin al segno e poi segue la Coda

ГУМОРЕСКА 19 HUMOURESQUE

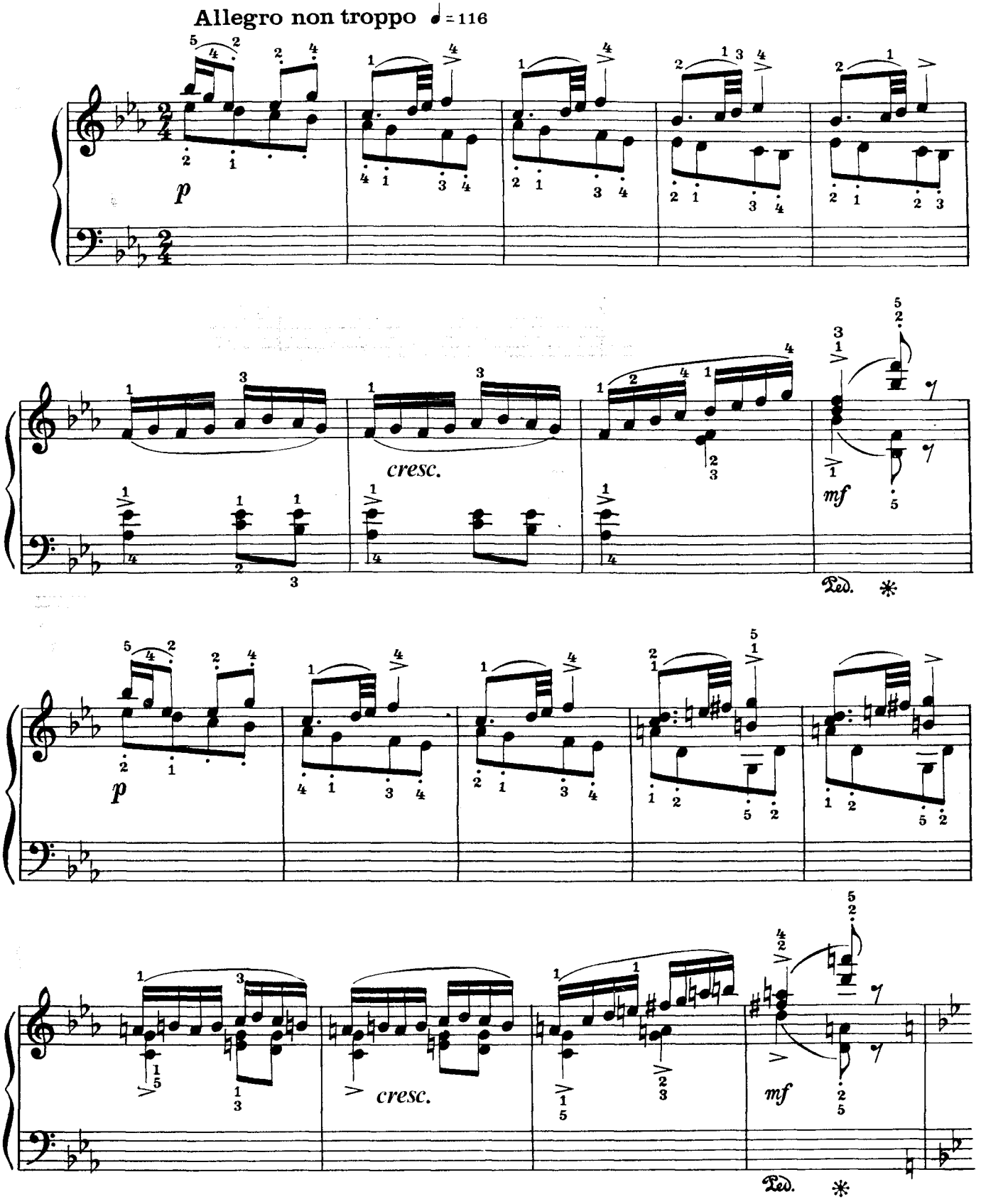

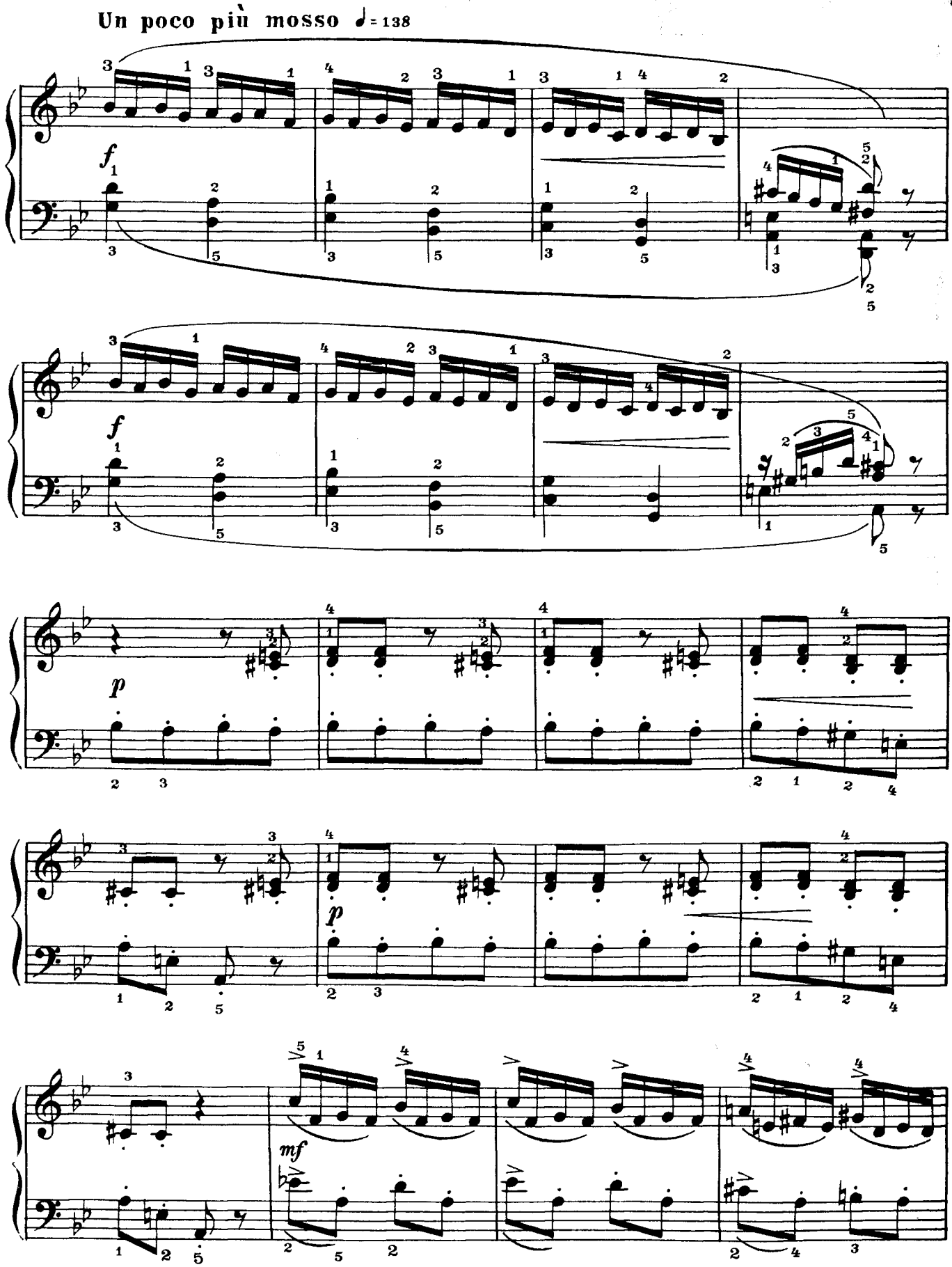
Un poco più mosso ♩= 138
f
f
p
p
mf

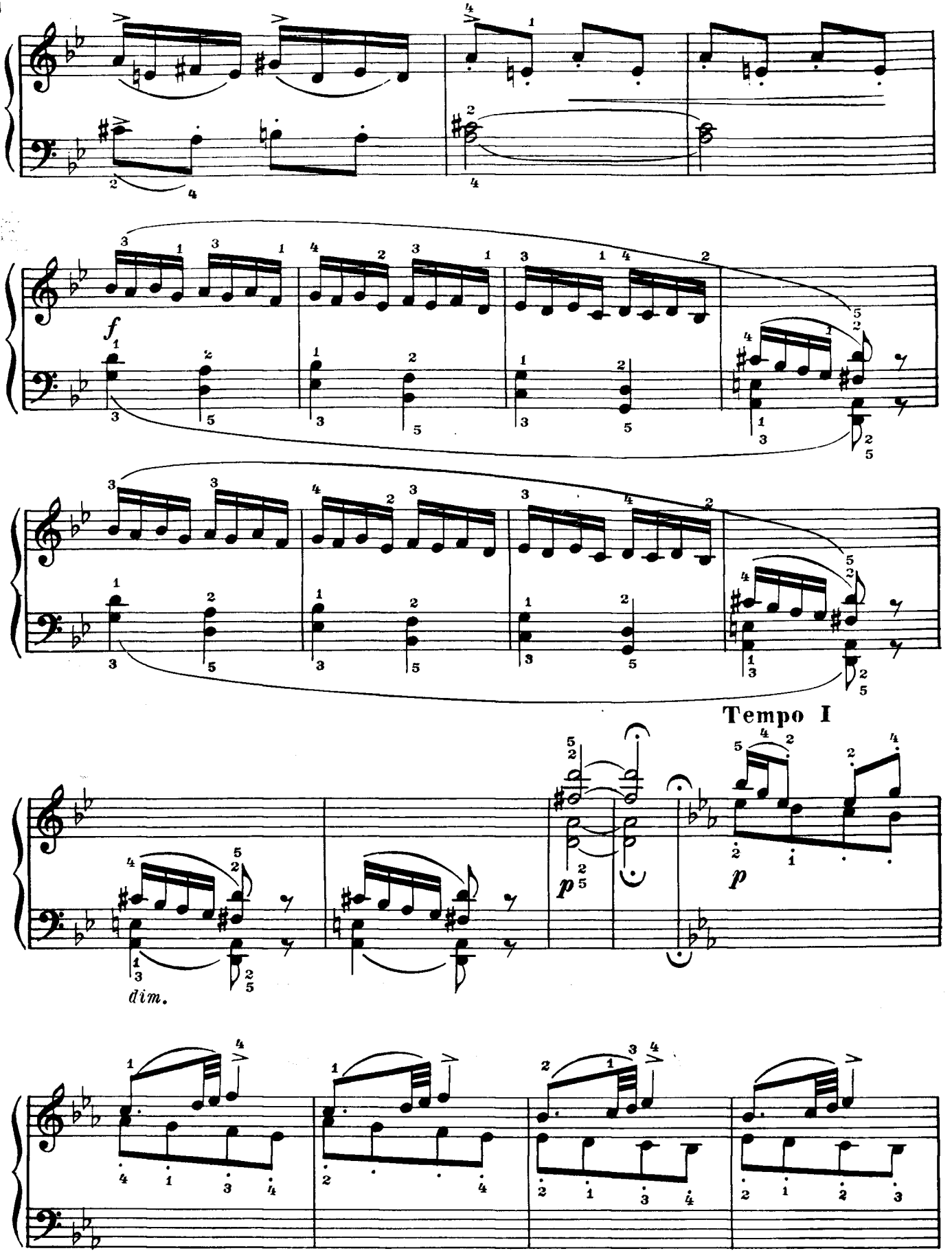
f
Tempo I
p
p
dim.

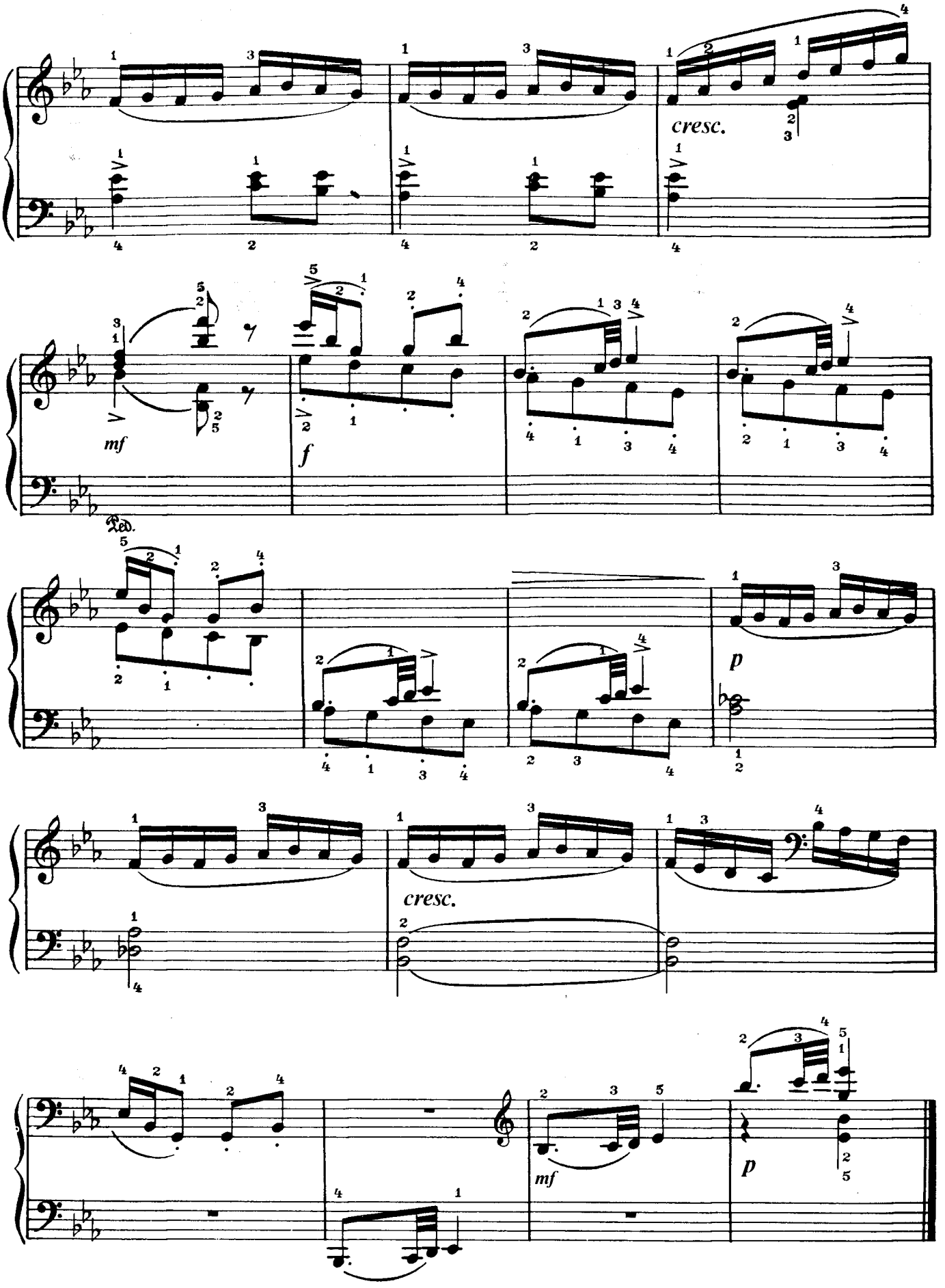
cresc.
mf
f
Ped.
p
cresc.
mf
p

МАЗУРКА 20 MAZURKA

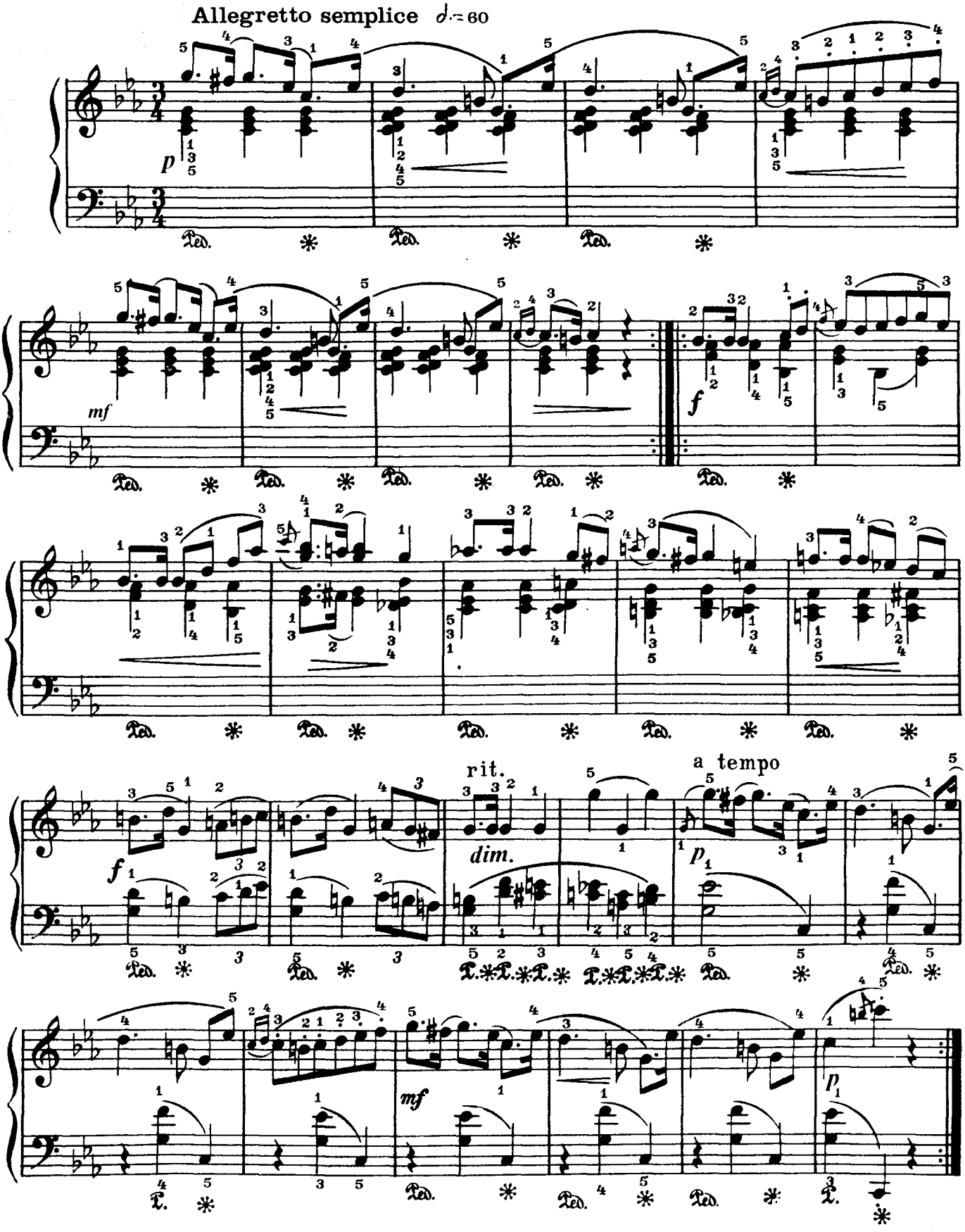

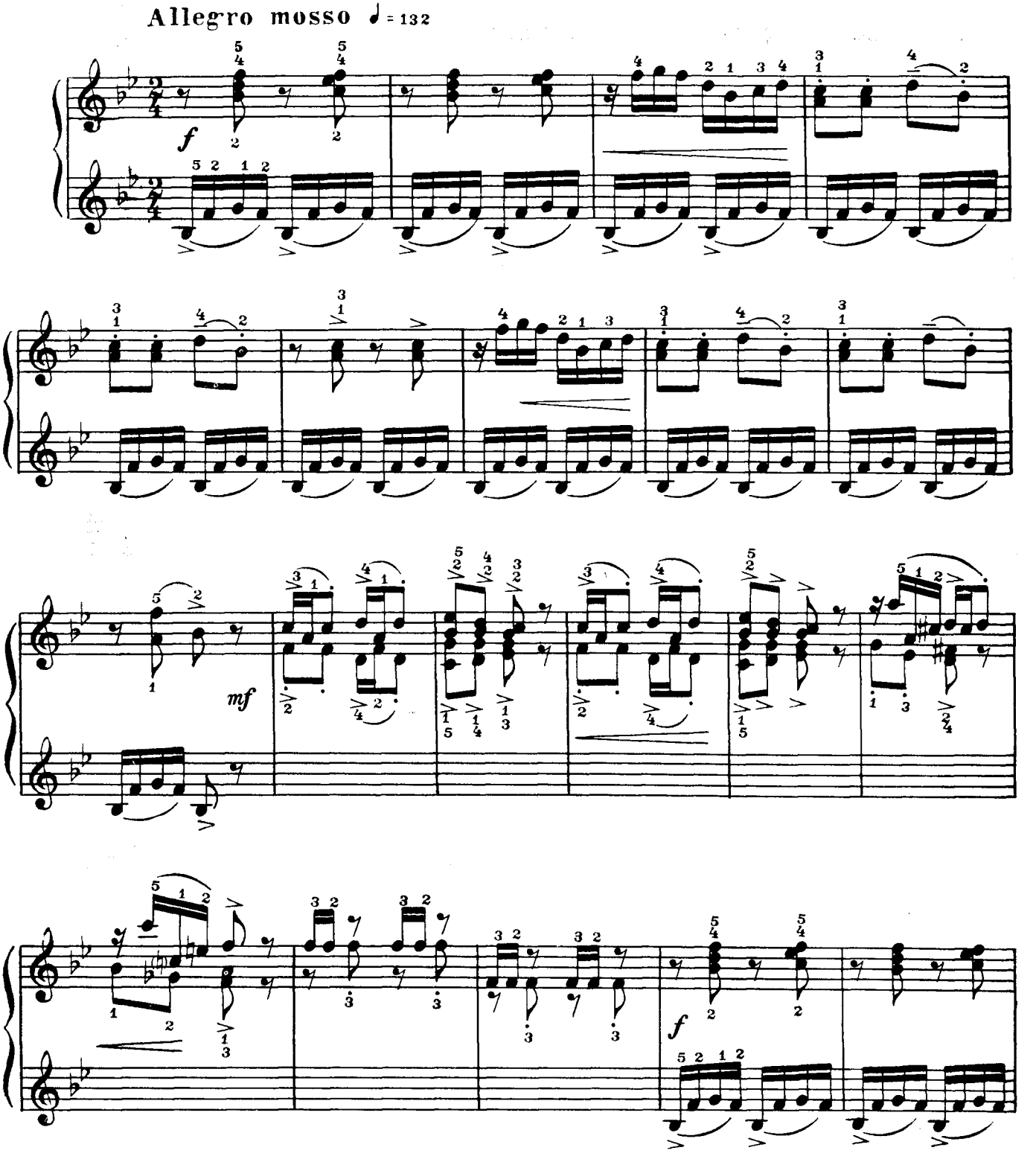
Allegro mosso ♩= 132
f
mf
f

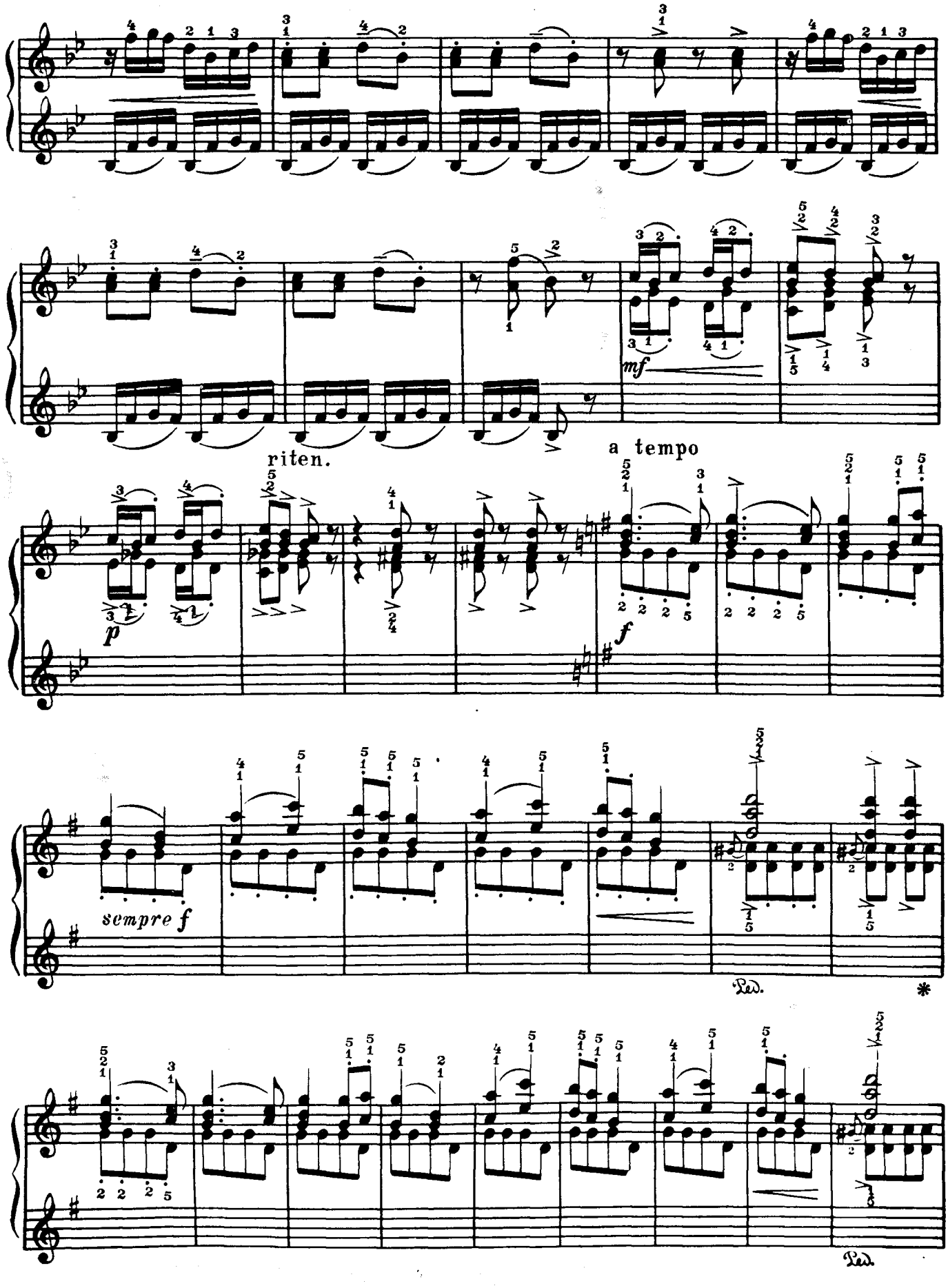
mf
riten.
a tempo
p
f
sempre f
Ped.
*
Ped.

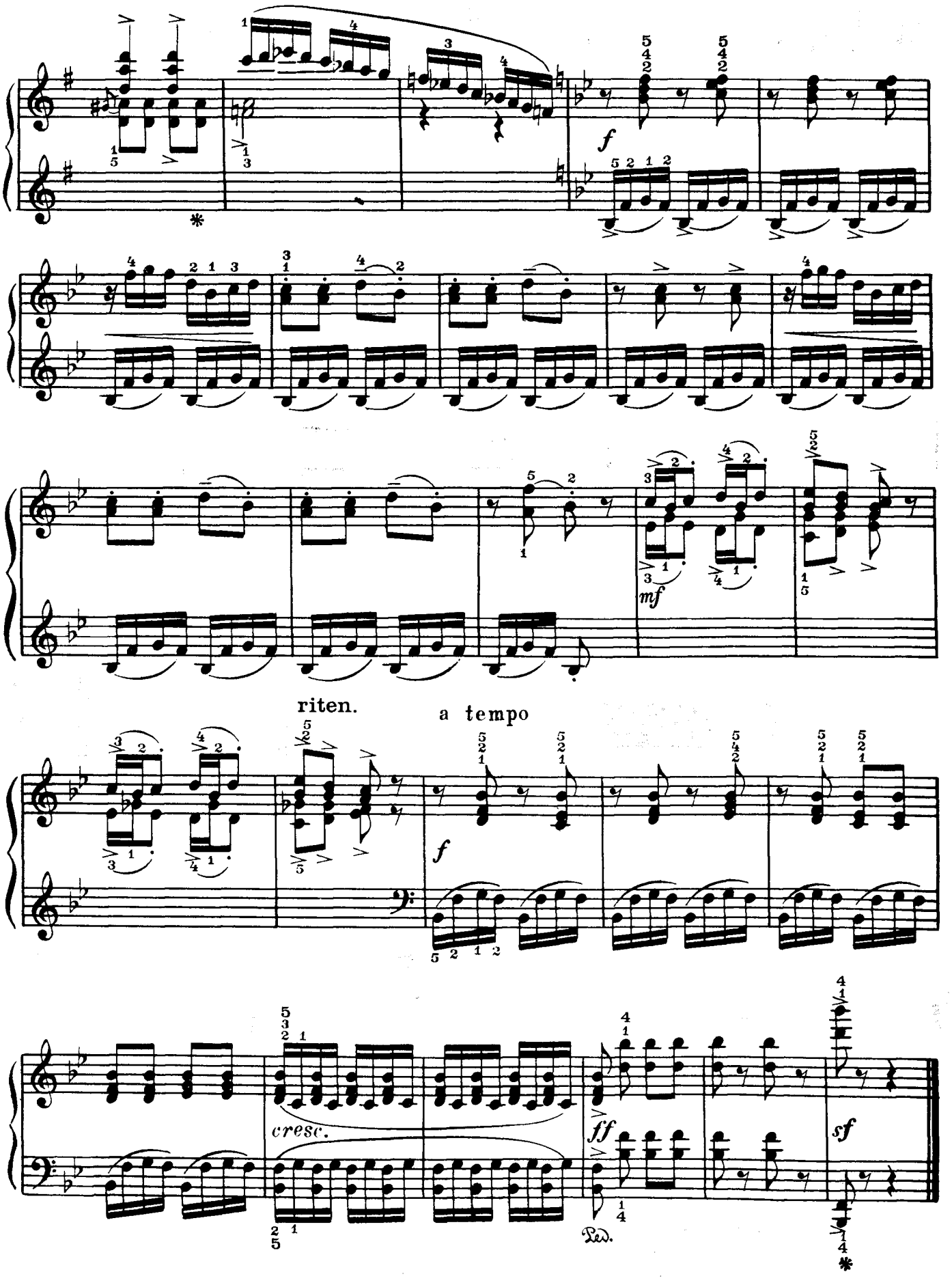
f
mf
riten.
a tempo
f
cresc.
ff
sf
Ped.

КАЗКА 22 A STORY

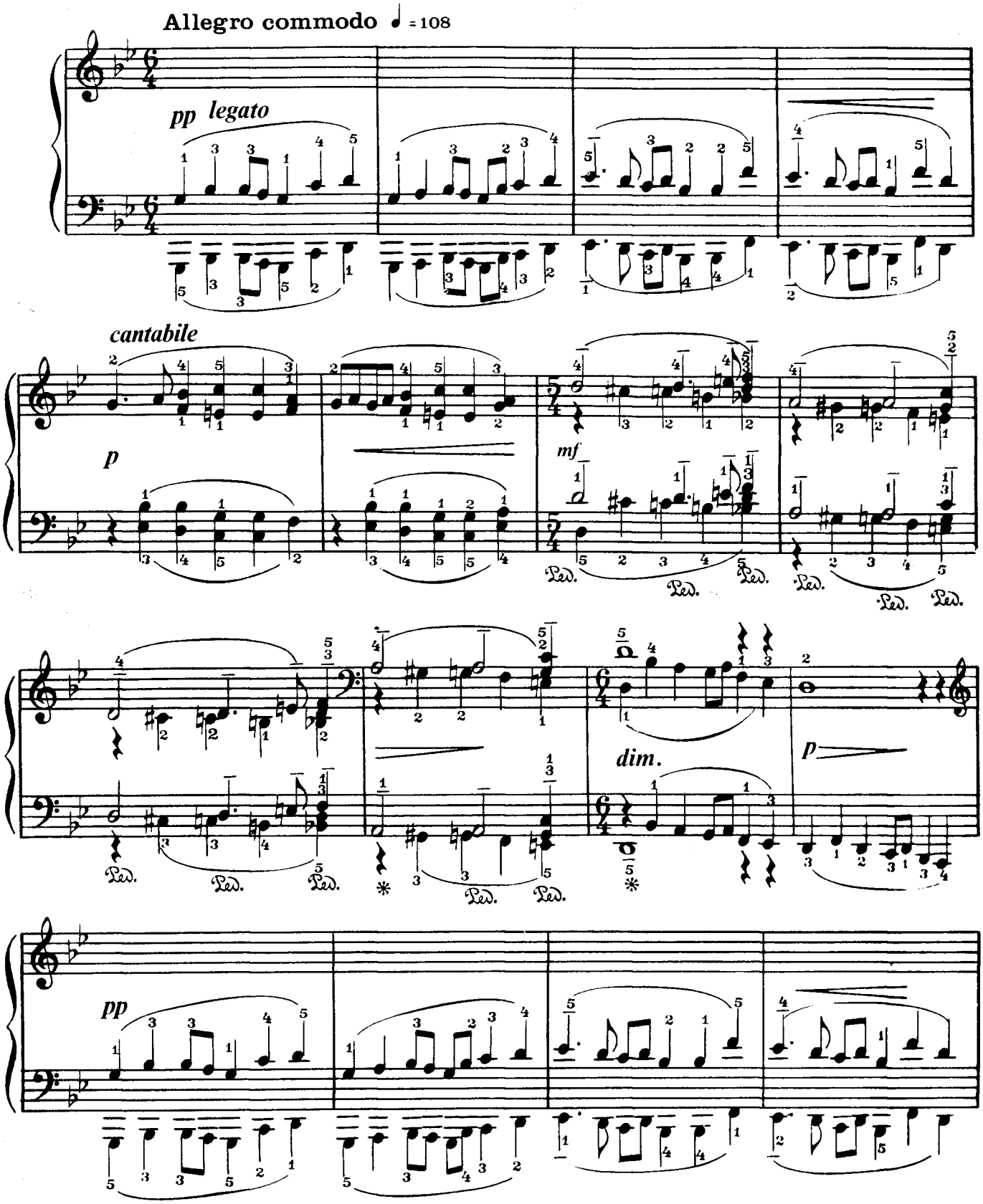

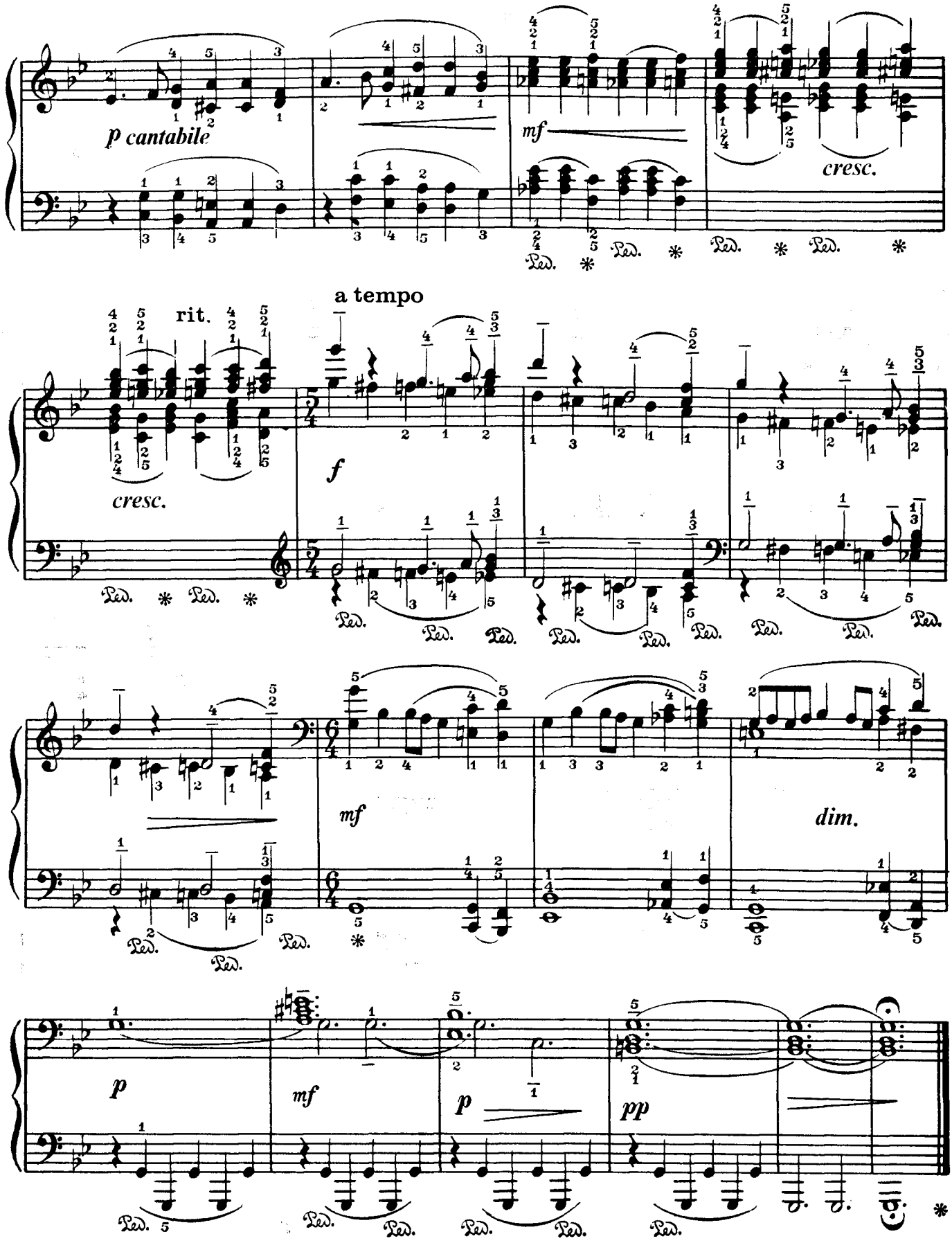
p cantabile
mf
cresc.
rit.
a tempo
cresc.
f
mf
dim.
p
mf
p
pp

МАРШ МАЛЕНЬКИХ ВЕРШНИКІВ 23 MARCH OF THE LITTLE HORSEMEN

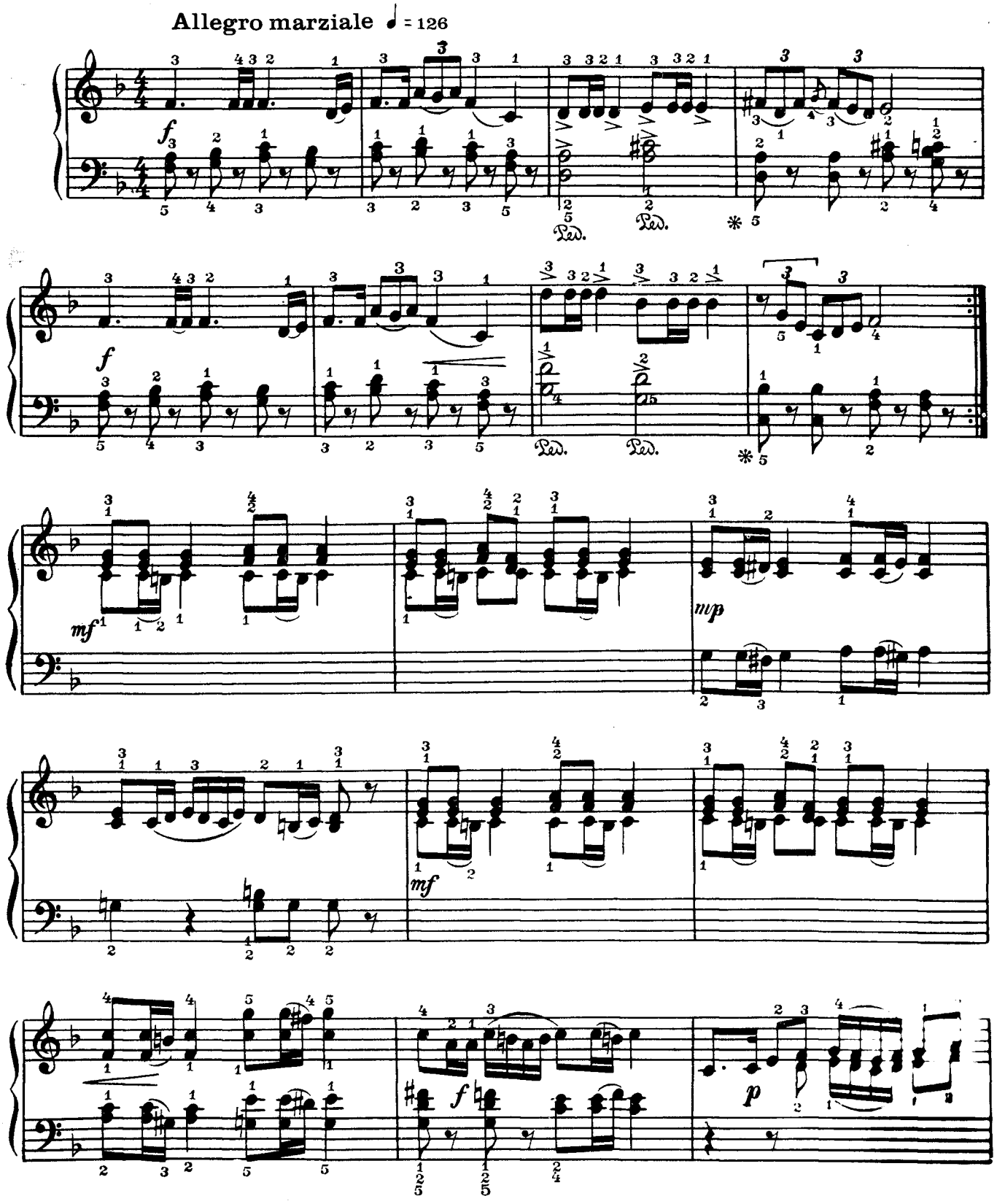

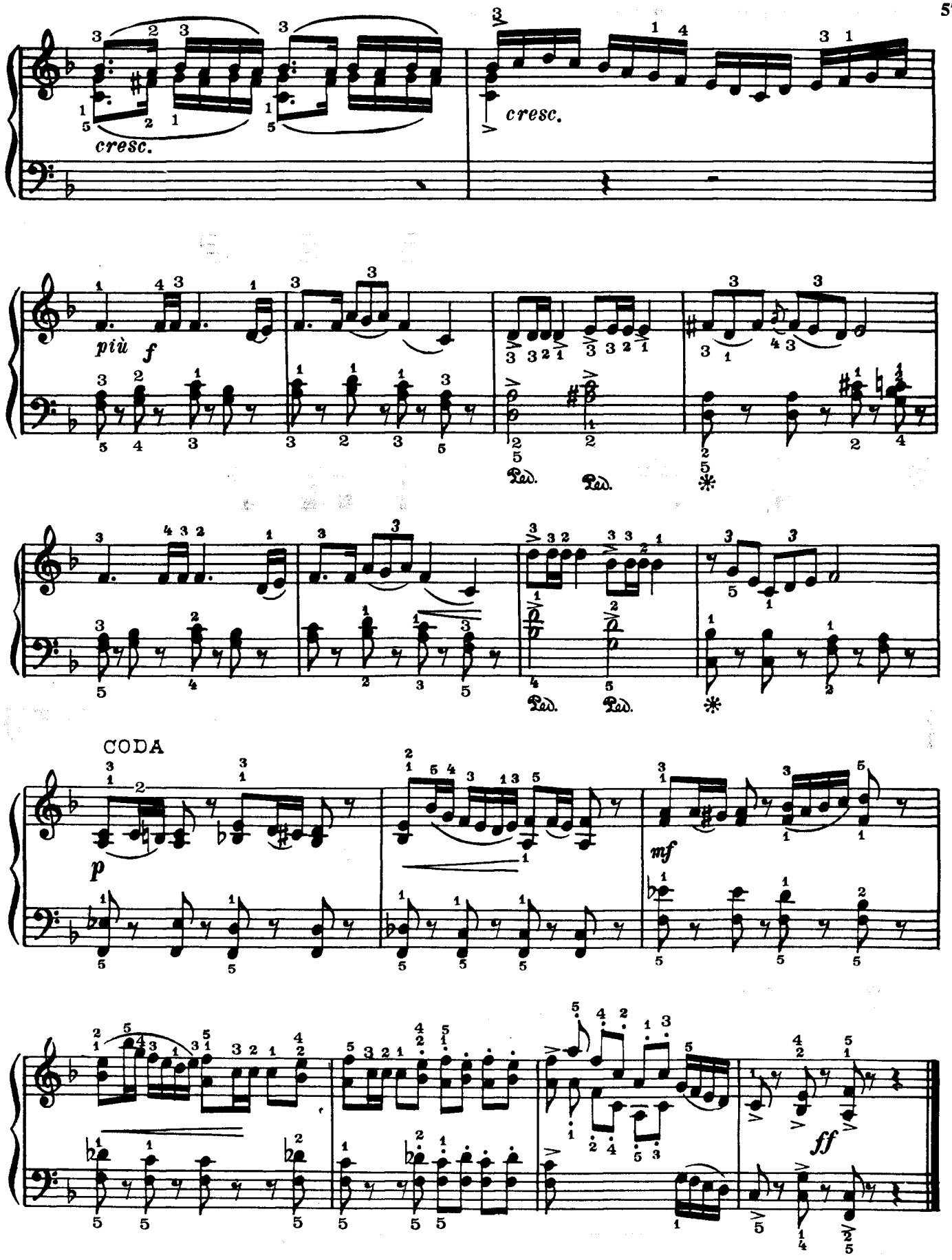
cresc.
cresc.
più f
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
CODA
p
mf
ff

TOKKATIHA 24 TOCCATINA

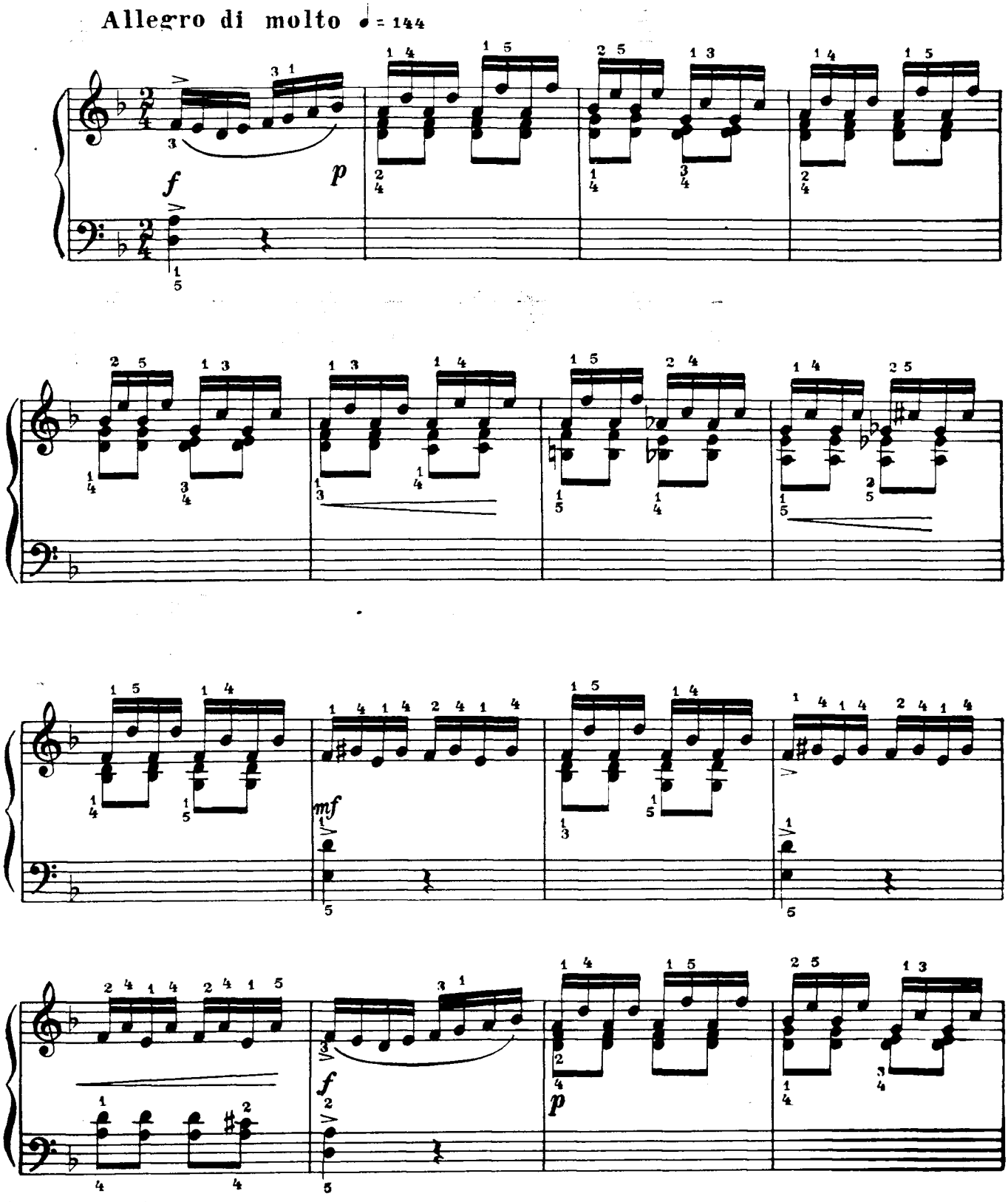

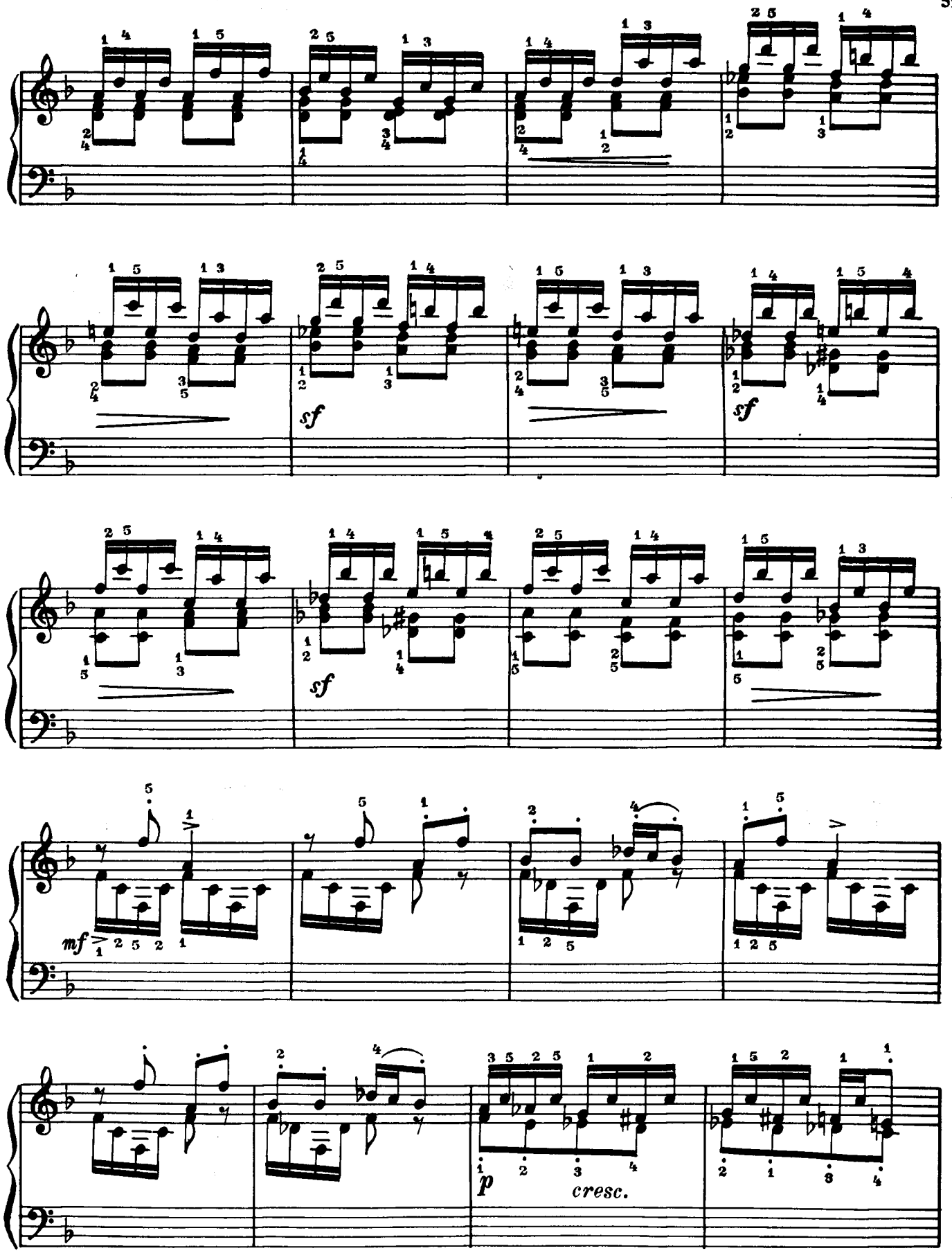
sf
sf
sf
mf
p
cresc.

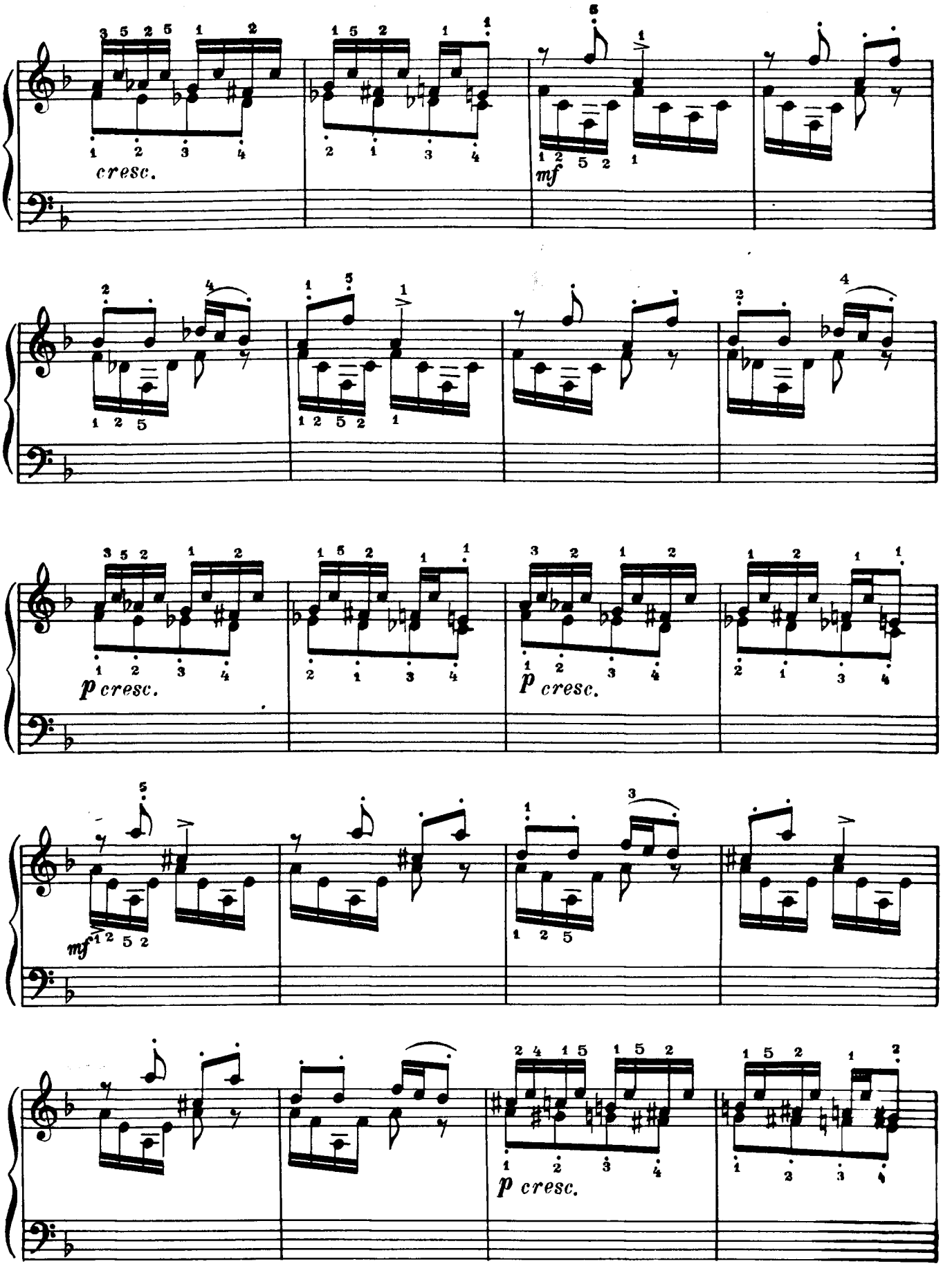
cresc.
mf
p cresc.
p cresc.
mf
p cresc.

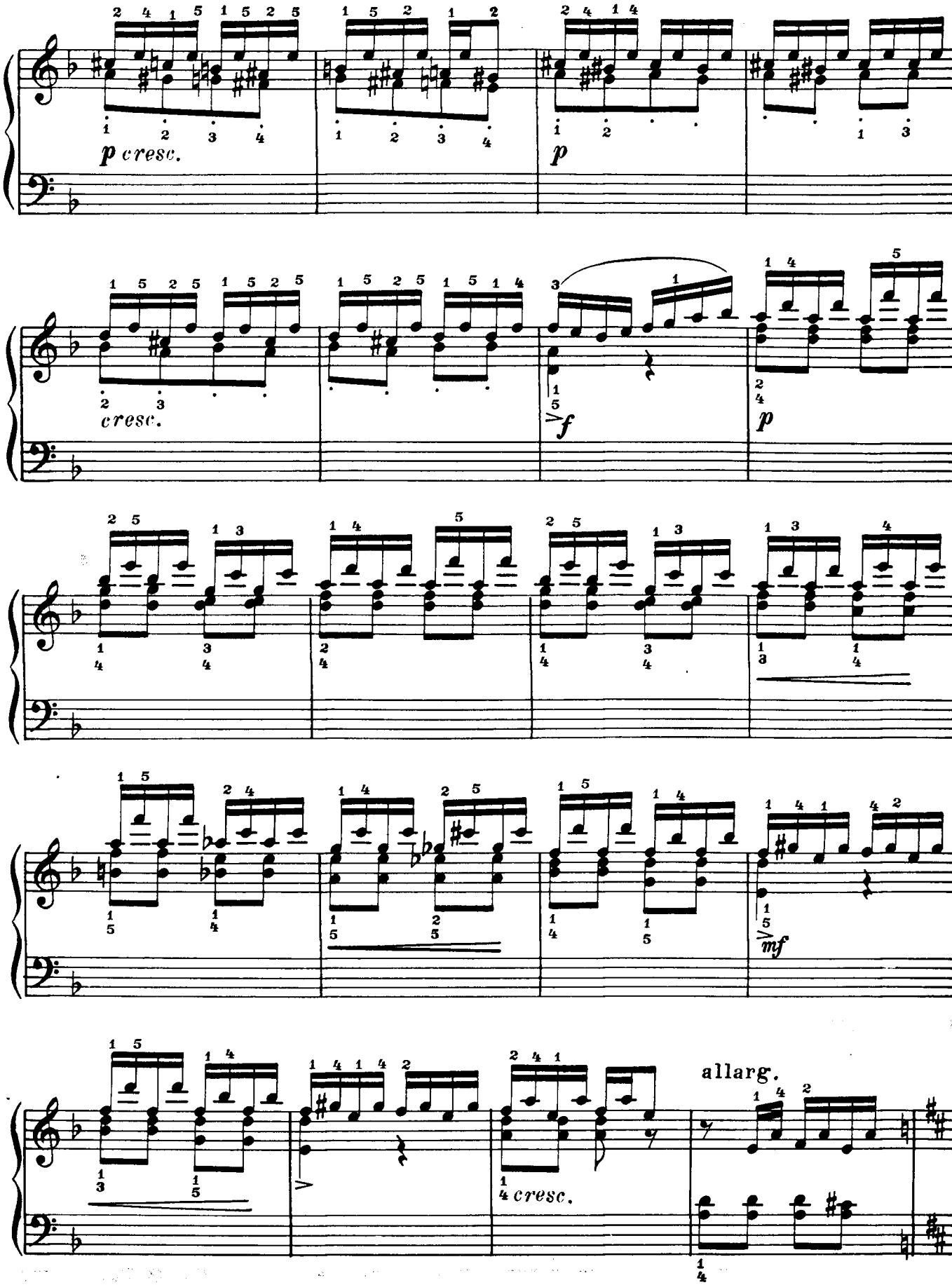
p cresc.
p
cresc.
f
p
mf
allarg.
cresc.

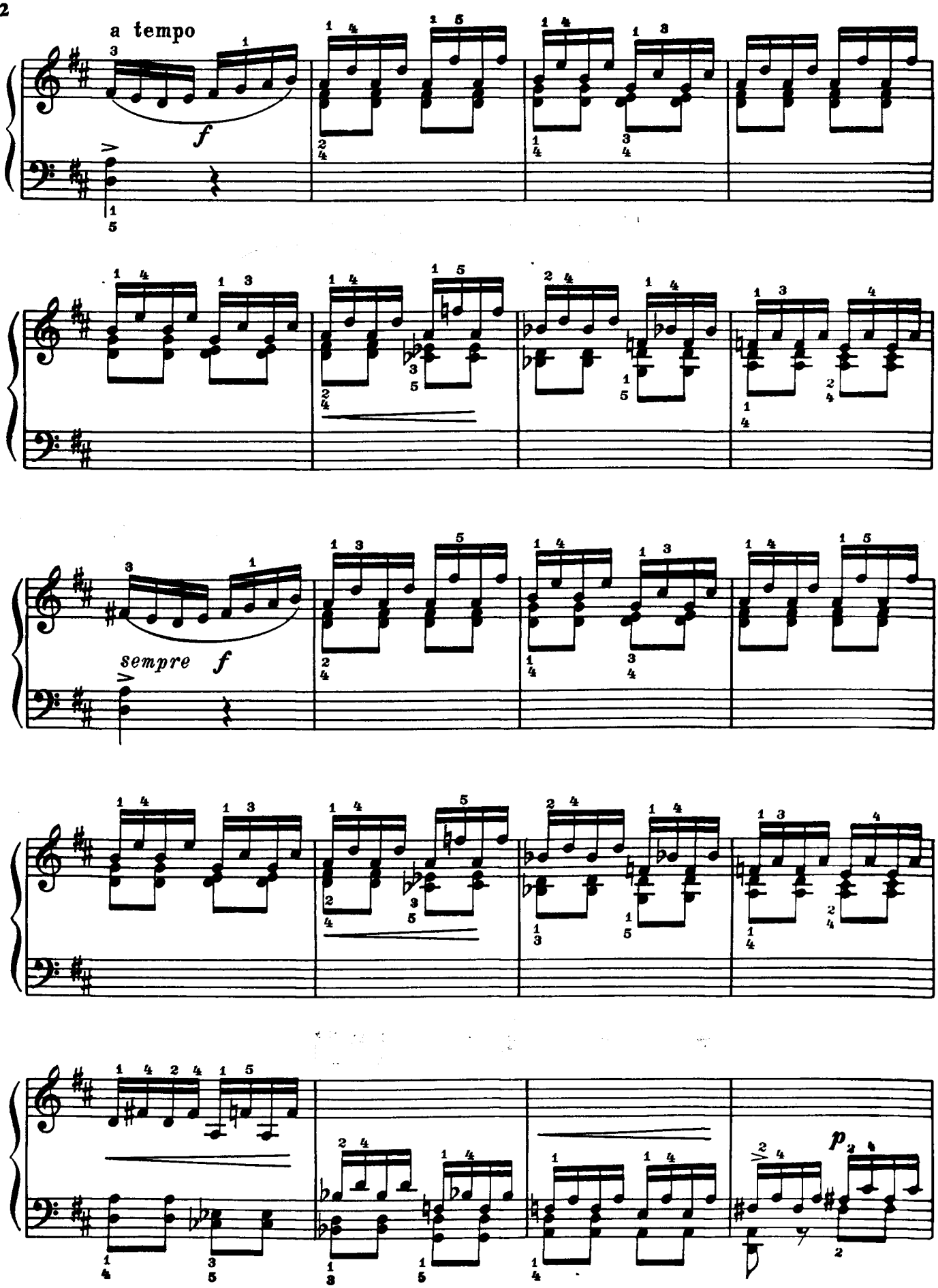
a tempo
f
sempre f
p

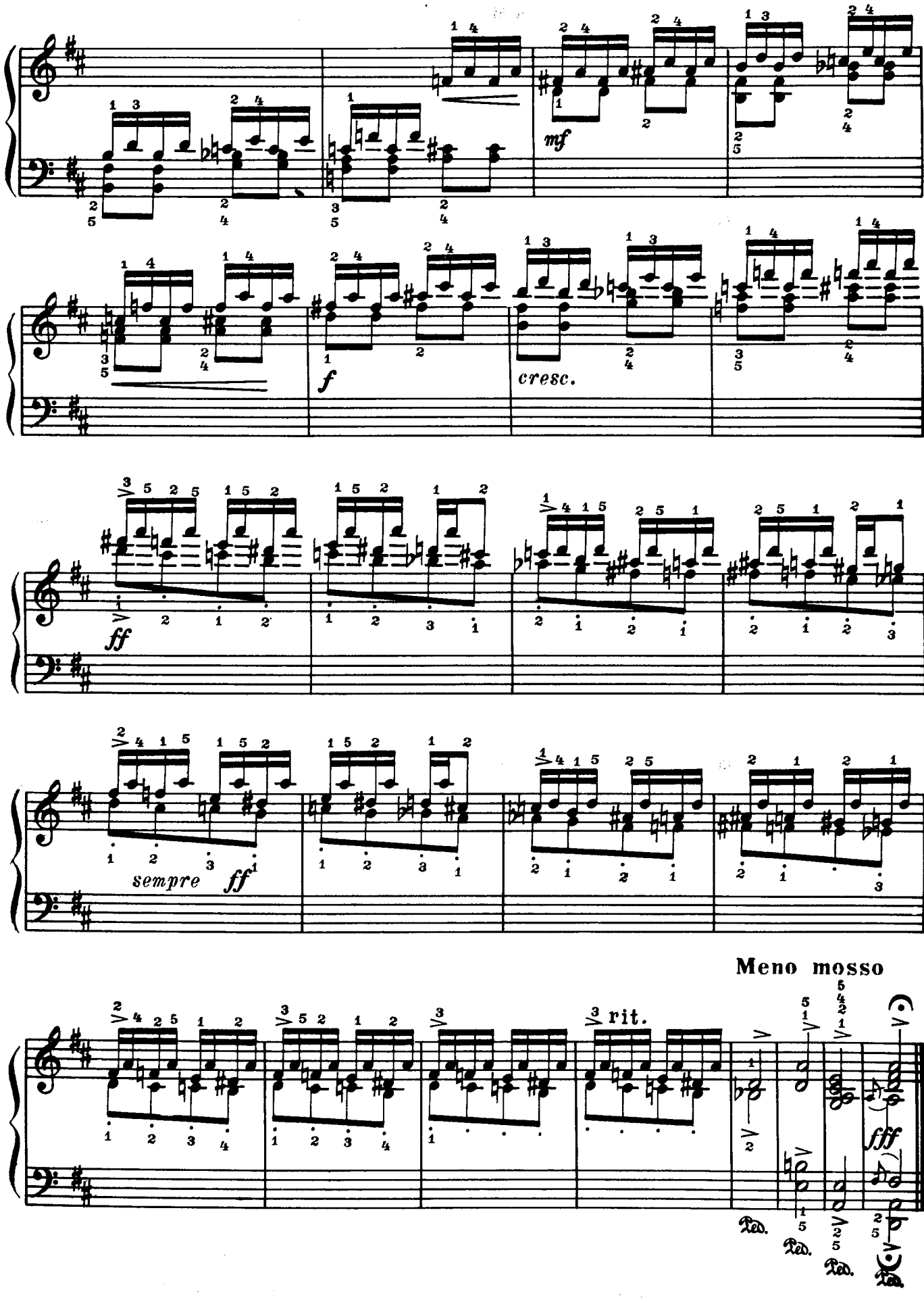
mf
f
cresc.
ff
sempre ff
Meno mosso
rit.
fff
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.

ЗМІСТ
CONTENTS

1. Паяцик Петрусь ---------- 8
Peter the Clown

2. За метеликом ---------- 10
Chasing Butterflies

3. Маршова пісня ---------- 12
Camping Song

4. Українська народна пісня ---------- 14
Folk Tune

5. На узліссі ---------- 16
Near the Woods

6. Вальс. ---------- 18
Waltz

7. Ранком у садочку ---------- 20
Early Morning Orchard

8. Не хочуть купити ведмедика ---------- 23
Why Won't They Buy Me a Teddy Bear

9. Купили ведмедика ---------- 25
I Got My Teddy Bear

10. Полька ---------- 26
Polka

11. Пастораль ---------- 28
Pastorale

12. Мелодія ---------- 30
Melody

13. В похід! ---------- 32
Let's Go!

14. Дощик ---------- 34
Raindrops

15. Колискова пісня ---------- 37
Lullaby

16. Етюд ---------- 39
Etude

17. Скакунчик ---------- 42
Jumpity-Jump

18. Балетна сценка ---------- 44
Ballet Movement

19. Гумореска ---------- 46
Humouresque

20. Мазурка ---------- 50
Mazurka

21. Танкова ---------- 51
Dancing

22. Казка ---------- 54
A Story

23. Марш маленьких вершників ---------- 56
March of the Little Horsemen

24. Токкатіна ---------- 58
Toccatina